

Gemeente Zutphen

**Strategische Agenda
2015-2018**

September 2014

Inhoudsopgave

Leeswijzer.....	5
Inleiding.....	7
Thema Bestuur.....	9
Programma 1. Bestuur.....	10
Programma 3. Openbare orde en Veiligheid	16
Thema Fysiek	23
Programma 4. Verkeer en vervoer.....	24
Programma 5. Beheer openbare ruimte	29
Programma 6. Ruimtelijke ordening en wonen (inclusief De Mars).....	35
Programma 8. Natuur en milieu	41
Thema Welzijn en Cultuur	48
Programma 9. Sport.....	49
Programma 10. Onderwijs, jeugd en jongeren	52
Programma 11. Kunst en cultuur	57
Programma 12. Welzijn en zorg	62
Thema Sociaal en Economie	68
Programma 7. Economische zaken.....	69
Programma 13. Sociale Zaken.....	73
Paragrafen.....	79
A) Lokale heffingen	80
B) Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	85
C) Onderhoud Kapitaalgoederen	89
D) Financiering.....	95
E) Bedrijfsvoering	100
F) Verbonden partijen.....	103
G) Grondbeleid.....	110
H) Sociaal Domein	114
I) Subsidies	116

J) Stads- en Regiocontract	126
K) Gebiedsgerichte programma's.....	130
Programma Leesten-Oost	130
Programma Rivier in de stad	132
 Financiële begroting	 136
Verantwoording Financiële begroting	137
Uitkeringen uit het Rijk	137
Overzicht meerjarenbegroting 2015-2018	140
Overzicht baten en lasten en resultaatbepaling.....	141
Overzicht meerjarige incidentele baten en lasten	143
Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen	144
Mutaties Begroting 2015 vs. Jaarschijf 2015 SA 2014	145
Nieuw Beleid.....	146
Overzicht Investerings.....	147
Berekening EMU-saldo	151
Indeling programma's, producten en subproducten	152

Leeswijzer

De Strategische Agenda/Programmabegroting 2015-2018 bestaat uit twee delen. In deel 1, de beleidsbegroting beschrijven we het inhoudelijke beleid en ontwikkelingen binnen de vier overkoepelende thema's Bestuur, Fysiek, Welzijn & Cultuur en Sociaal & Economie. Hierin komen ook het beleid en de ontwikkelingen op het gebied van de beheersmatige onderwerpen aan bod. Deel 2, de financiële begroting, richt zich vervolgens op de financiële onderbouwing die nodig is om de inhoudelijke doelen te kunnen realiseren binnen een sluitende meerjarenbegroting.

DEEL 1: Beleidsbegroting

Inleiding

In dit hoofdstuk leggen we uit tegen welke achtergronden deze Strategische Agenda tot stand is gekomen en hoe deze is opgebouwd.

De thema's zijn:

- **Bestuur**, met de programma's: 1. Bestuur en 3. Openbare orde en veiligheid (programma 2 Wijkontwikkeling is onderdeel geworden van programma Bestuur)
- **Fysiek**, met de programma's: 4. Verkeer en vervoer, 5. Beheer openbare ruimte; 6. Ruimtelijke ordening en wonen en 8. Natuur en milieu;
- **Welzijn en Cultuur**, met de programma's: 9. Sport, 10. Onderwijs, jeugd en jongeren, 11. Kunst en cultuur, 12. Welzijn en gezondheidszorg;
- **Sociaal en Economie**, met de programma's: 7. Economische zaken en 13. Sociale zaken.

Toelichting per thema en programma

Hierin beschrijven we per programma de samenhang en achtergronden, wat we willen bereiken en wat wij daarvoor gaan doen in 2015. De programmadoelen ("wat willen we bereiken") zijn, waar mogelijk scherp geformuleerd in de vorm van een prestatie indicator. Er zijn doelen geformuleerd die iets zeggen over het (maatschappelijk) effect, een zgn. outcome-indicator. Daarnaast zijn doelen geformuleerd die iets zeggen over de prestatie, de inspanning, die geleverd moet worden, een zgn. output indicator. Alleen doelen die ook echt gemeten worden, bijv. in het 4 jaarlijkse onderzoek "Leefbaarheid en veiligheid" komen terug in de programma's. Dit is één van de oorzaken waardoor het aantal prestatie indicatoren t.o.v. vorig jaar fors is verminderd.

Per programma worden tevens de belangrijkste beleidsstukken opgesomd en wordt afgesloten met een overzicht van bezuinigingsmaatregelen en de financiële toelichting. Bij de weergave van de financiën in de programma's moet rekening worden gehouden met de boekhoudkundige weergave van de cijfers: een - betekent een last (nadelig), een + betekent een bate (voordelig).

Paragrafen

In dit hoofdstuk beschrijven we het beleid en ontwikkelingen over beheersmatige onderwerpen die van belang zijn voor de gemeente. Deze lopen dwars door programma's heen. De wetgever heeft bepaald welke paragrafen verplicht zijn en welke onderwerpen in de paragrafen moeten worden opgenomen. De verplichten paragrafen zijn ondergebracht A t/m G. Daarnaast hebben wij zelf enkele paragrafen toegevoegd (H t/m K).

- Paragraaf A Lokale heffingen,
- Paragraaf B Weerstandsvermogen en Risicobeheersing,

- Paragraaf C Onderhoud Kapitaalgoederen,
- Paragraaf D Financiering,
- Paragraaf E Bedrijfsvoering,
- Paragraaf F Verbonden partijen,
- Paragraaf G Grondbeleid,
- Paragraaf H Sociaal domein - Decentralisaties,
- Paragraaf I Subsidies,
- Paragraaf J Stads- en Regiocontract,
- Paragraaf K Gebiedsgerichte programma's.

DEEL 2: Financiële begroting

Inleiding en verantwoording Financiële begroting

Dit hoofdstuk geeft een korte inleiding en verantwoording op de financiële begroting van de gemeente Zutphen, de verwerking van de uitkeringen uit het Rijk en de algemene dekkingsmiddelen.

Nieuw beleid

Bij het opstellen van de Voorjaarsnota 2014 is bepaald dat er, gezien de economische en financiële vooruitzichten, geen ruimte is voor aanvullend nieuw beleid. Hierop zijn uitzonderingen gemaakt voor zaken die Zutphen behoeden voor grote risico's en rampen en zaken die een groot maatschappelijk belang hebben.

Nieuwe investeringen

Evenals met betrekking tot nieuw beleid is bij de Voorjaarsnota 2014 bepaald dat er tevens geen financiële ruimte is voor nieuwe investeringen. Ook hier zijn uitzonderingen opgesteld.

Financiële bijlagen

Dit hoofdstuk geeft financieel-technische informatie over de volgende onderdelen:

- Overzicht meerjarenbegroting 2015-2018
- Overzicht baten en lasten en resultaatbepaling
- Overzicht meerjarige incidentele lasten en baten
- Overzicht ontwikkelingen reserves en voorzieningen
- Overzicht mutaties 2015 vs jaarschijf 2015 (Strategische agenda 2014)
- Overzicht nieuw beleid
- Overzicht investeringen (inclusief toelichting)
- Berekening EMU-saldo
- Indeling programma's, producten en subproducten

Inleiding

In juli 2014 is ons college geïnstalleerd. De basis voor onze samenwerking is gelegen in het collegeakkoord ‘krachten bundelen’. De Strategische Agenda die nu voor u ligt is gebaseerd op het lopende beleid van 2014, actuele ontwikkelingen en de besluitvorming van de Voorjaarsnota en kent nog niet de nieuwe accenten die wij als college willen leggen. Dat was qua planning niet haalbaar. Koerswijzigingen en budgetverschuivingen naar aanleiding van het collegeakkoord zijn onderdeel van de bijstellingsnotitie die apart wordt opgesteld.

Financieel perspectief

Wij hebben besloten om parallel aan het proces van de Strategische Agenda een bijstellingsnotitie op te stellen. Deze wordt gebaseerd op de inhoud van het collegeakkoord en op de strategische visie 2025. Deze bijstellingsnotitie bespreken we in december met uw raad en geeft input om a. beleid bij te stellen (en dus de Strategische agenda 2015), b. prioriteiten anders te leggen en c. middelen anders te verdelen. De bijstellingsnotitie wordt in december door uw raad vastgesteld. Tevens is een onderzoek naar onze reservepositie gestart. De uitkomsten hiervan nemen we ook mee bij de bijstellingsnotitie.

Deze bijstellingsnotitie geeft input voor de bezuinigingsdialoog die begin 2015 met uw raad plaats vindt. Na een aantal jaren van stevig ingrijpen in de beleidsmatige en financiële huishouding van de gemeente lijkt nu (in elk geval) voor 2015 en 2016 het perspectief beter te zijn. Het zijn echter onzekere tijden omdat de impact van de decentralisaties nog moet blijken en de effecten van de ‘tweede tranche groot onderhoud gemeentefonds’ nog niet bekend zijn. Bovendien is het van belang om als raad en college stil te staan bij de keuzes die nodig zijn om ondermeer inhoud te geven aan onze verantwoordelijkheid voor het sociaal domein en de consequenties van de veranderende rol van de overheid. Begin 2015 bespreken wij met uw raad het proces om de begroting in meerjaren perspectief sluitend te maken.

Om de bezuinigingen uit de afgelopen jaren in zijn geheel te effectueren zijn ingrijpende personele bezuinigingen nodig. Inmiddels zijn er zo’n 35 formatieplaatsen geschrapt en de komende twee jaar zullen er tussen de 25 en de 30 formatieplaatsen verdwijnen. De consequenties hiervan zullen wij meenemen in bovengenoemd traject.

Voorjaarsnota 2014

De meicirculaire leidde tot een positieve bijstelling van het financieel perspectief. Geconstateerd kan worden dat de negatieve ontwikkeling zoals we die hadden voorzien weliswaar doorzet, maar dat dit trager zal gaan verlopen dan tot nu toe was voorzien. Bij de Voorjaarsnota heeft u besloten de stelpost algemene uitkering voor 2015 en 2016 voor een deel in stand te houden.

Bij de Voorjaarsnota 2014 is besloten voor een aantal projecten middelen beschikbaar te stellen. Het gaat om de voorstellen om investeringen m.b.t. onderhoud bruggen en vervanging van openbare verlichting te doen en het project Basseroord te starten. Deze werkzaamheden zijn onderdeel van de strategische agenda.

Strategische koers van de gemeente Zutphen

De strategische koers 2025 zal eind 2014 met uw raad worden besproken. Het proces is niet klaar met de vaststelling van de koers: dan begint het eigenlijk pas. Samen met inwoners, organisaties, bedrijven uit onze gemeente willen we op grond van deze koers spreken over keuze die we gaan maken, initiatieven stimuleren etc. De koers is input voor de dialoog met de samenleving, voor de kaders van bijvoorbeeld de cultuurnota en de economische agenda. Maar ook zal de koers richting geven aan het debat over de veranderende rol van de overheid, de samenwerking met andere partners, onze prioriteiten etc.

Transities Sociaal domein

2015 is zonder twijfel het jaar van de decentralisaties. 1 januari 2015 is de beoogde datum van inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 en de Participatiewet. Vanaf dan is de gemeente zelf verantwoordelijk voor de taken in het sociaal domein.

In 2014 heeft in Zutphen (in nauwe samenwerking met Lochem en andere gemeenten in de regio) de nadruk gelegen op de transitie van deze nieuwe taken: we willen een goede en zorgvuldige invoering van de nieuwe wetten om ervoor te zorgen dat burgers per 1 januari 2015 (goed) worden geholpen.

Binnen het sociaal domein is een omslag nodig. Burgers moeten meer zelf en met het eigen netwerk oplossen of gebruik gaan maken van algemene oplossingen. Hiermee willen we hun zelfstandigheid vergroten en het gebruik van (duurdere) maatwerkvoorzieningen terugdringen. We doen dit uit de overtuiging dat burgers vaak goed en soms zelfs beter geholpen zijn met oplossingen dichtbij huis in hun eigen omgeving én uit kostenoverwegingen (we hebben immers te maken met korting op het budget). Ook sturen we op een meer integrale benadering van de oplossingen. Zo ontstaat een effectievere en efficiëntere manier van werken waardoor er –samen met de burger- beter en sneller gewerkt wordt aan een oplossing. De regisseur en het gebiedsgericht sociaal team spelen hierbij een belangrijke rol. In 2015 willen we de taken, de samenhang er tussen en de werkwijze verder ontwikkelen.

Het jaar 2015 zal vooral in het teken staan van de transformatie: hoe gaan we de cultuuromslag maken? Dit gaan we samen doen met onze maatschappelijke partners en burgers. Centrale begrippen hierbij zijn: verbinden, faciliteren, ruimte en vertrouwen geven. Daarnaast zal ook de verdere ontwikkeling van de gemeentelijke rol op de agenda staan.

In de programma's Onderwijs, jeugd en jongeren (10), Welzijn en zorg (12) en Sociale Zaken (13) gaan we in op de specifieke decentralisaties.

De invoering van de transities is van invloed op onze manier van werken en op de focus die we de komende jaren als gemeente hebben. De consequenties hiervan nemen we mee in de bijstellingsnotitie.

Thema Bestuur

- programma 1. Bestuur
- programma 3. Openbare orde en Veiligheid

Programma 1. Bestuur

Strategische doelen

- ❖ De gemeente besturen in samenspraak met burgers, organisaties en bedrijven.
- ❖ Efficiënte dienstverlening en een stijl van besturen die zich kenmerkt door openheid, verbondenheid en resultaat in samenhang.
- ❖ De leefbaarheid van wijk, buurt en dorp versterken met actieve deelname van inwoners en andere partners en belanghebbenden.

Dienstverlening

Verbetering van de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen heeft continue onze aandacht. Vanuit die gedachte stellen we, vanuit het programma 'Zutphen vooruit', een nieuwe visie op onze dienstverlening op. We richten ons steeds meer op e-dienstverlening en verdere digitalisering van onze processen (Zutphen digitaal). Dit heeft een relatie met de opgaven voor bedrijfsvoering op het gebied van informatisering en automatisering (zie paragraaf Bedrijfsvoering). We gaan uit van de zelfredzaamheid van de burger, maar verliezen de burger die door omstandigheden geen gebruik kan maken van de digitale mogelijkheden, niet uit het oog. De vernieuwde website zetten we steeds meer in als transactiekanaal; social media gebruiken we als extra kanaal voor dienstverlening.

Wijkgericht werken

In samenwerking met partners en bewoners in de wijken werken we in 2015 verder aan de verbetering van de leefbaarheid. Dit doen wij aan de hand van de zeven wijkagenda's. In 2015 zullen wij het wijkontwikkelingsplan voor de Hoven aan u ter vaststelling voorleggen en starten we met de uitvoering van de eerste maatregelen. Daarnaast werken we verder aan de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen in de wijken Waterkwartier, Noordveen en de Zuidwijken.

Communicatie

De veranderende rol van de gemeente, de nieuwe visie op dienstverlening en het versterken van burgerkracht zijn van belang voor de wijze waarop wij communiceren met onze omgeving. Hoe wij dat gaan doen, gaan wij in 2015 vastleggen in een communicatief kader ((positionering en profilering van Zutphen).

Samenwerking

Nationale, regionale en lokale ontwikkelingen leiden tot een veranderende taak en rol voor de gemeentelijke overheid. De complexe veranderingen waar gemeenten voor staan, kunnen we aan door slim samen te werken, los te laten, minder controle en sturing te organiseren, meer ruimte en vertrouwen te geven en door te bouwen op de kracht van de samenleving. Met minder mensen en minder geld gaan we anders werken. Dat anders is voor een deel gelegen in het zoeken van samenwerking met andere gemeenten, bijvoorbeeld op het gebied van PIOFACH-taken. (PIOFACH staat voor personeel, informatisering, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting). Deze opdracht is ondergebracht bij het programma 'Zutphen vooruit'. In 2015 werken we verder aan een visie op samenwerking in relatie met de strategische visie. Daarbij betrekken we nadrukkelijk de uitkomsten van het project 'Sterk en toekomstbestendig bestuur' van de provincie Gelderland¹.

¹ Het project 'Sterk en toekomstbestendig bestuur' in Gelderland beoogt de toekomstbestendigheid van alle gemeenten in Gelderland te versterken, zodat gemeenten, ook voor de langere termijn, kunnen rekenen op een goed en efficiënt bestuur (bestuurskracht).

In 2014 zijn we gestart met het opstellen van een nota 'Verbonden Partijen'. Deze nota leggen we begin 2015 aan u ter besluitvorming voor.

Stedendriehoek

In 'De Agenda Stedendriehoek: samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat' is gekozen voor één centrale doelstelling en deze is vertaald naar vier opgaven. De opgaven 'Innovatie krachtiger maken' en 'Sociaal kapitaal beter benutten' pakt de Strategische Board Stedendriehoek op met partners in het bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Het blijven werken aan bereikbaarheid en de leefomgeving met kwaliteit versterken zijn onderwerpen waar de gemeenschappelijke regeling (regio) Stedendriehoek over gaat. Zutphen maakt deel uit van deze regio en is in die zin betrokken bij de aansturing van deze onderwerpen.

De Stedendriehoek stelt momenteel een Omgevingsagenda op die zich richt op de eigen majeure opgaven voor het stedelijk netwerk Stedendriehoek. De opgaven moeten daarna hun weerslag vinden in de verschillende programma's van de Strategische Agenda. In 2015 worden de onderlinge relaties verder in beeld gebracht en keuzes gemaakt over Zutphense bijdragen, inspanningen en opbrengsten. De Stedendriehoek is ook betrokken bij de Omgevingsvisie Gelderland. In programma 7 'Economische zaken' komen we hier verder op terug.

Stad- en Regio

2015 staat in het teken van realisatie van de projecten uit het Programma Stad en Regio. Voor het Sleutelproject Rivier in de Stad geldt als einddatum 2017. Eind 2014 zal besluitvorming plaatsvinden over het project Broederen klooster en het ingediende herijkingsvoorstel Basseroord (beiden Stadscontract) en het herijkingsvoorstel Energiebesparing bestaande bouw (Regiocontract). Deze besluitvorming is bepalend voor onze inzet voor 2015.

In de paragraaf Stads- en Regiocontract gaan we nader in op de verschillende programma's van de contracten. Eind 2015 eindigen de Stads- en regiocontracten en in de tussenliggende tijd zal gekeken worden naar mogelijkheden voor een nieuw contract. Kansen en mogelijkheden die zich aandienen door samenwerking met de Gelderse steden en de Stedendriehoek willen wij goed benutten. Dit willen wij doen via overleggen, verschillende samenwerkingsvormen en instrumenten, zoals bijvoorbeeld een nieuwe stads- en regiocontract met de financiële ondersteuning die daarin geboden kan worden door de provincie.

Internationale samenwerking

Bestuurlijke participatie aan de internationale Hanzedagen wordt in beginsel gekoppeld aan de keuze voor deelname aan de Hanzemarkt tijdens de Hanzedagen. De Hanzemarkt is er primair op gericht de afzonderlijke Hanzesteden te promoten. Het bedrijfsleven maakt zelf de afweging welke Hanzedagen kansen bieden om Zutphen te promoten. We hebben de nieuw op te richten organisatie voor toerisme en stadsmarketing gevraagd na te denken over de wijze waarop Zutphen vanaf 2015 structureel zo goed mogelijk wordt vertegenwoordigd bij de Hanzedagen en deelneemt aan de Hanzemarkt.

Bezwaar en beroep

In 2014 zijn we gestart met een nieuwe werkwijze Bezwaar en beroep. Met deze nieuwe werkwijze beogen wij bezwaren te voorkomen en de dienstverlening te verhogen. We proberen bij eventuele bezwaren de zaak op te lossen zonder dat een inhoudelijke behandeling nodig is. Ook passen we - waar nodig en mogelijk - mediatie in. Ons streven is dat er minder bezwaren formeel behandeld moeten worden door de afdelingen/teams. Of het daadwerkelijk leidt tot minder bezwaren is moeilijk in te schatten omdat dit ook van veel andere (externe) invloeden afhankelijk is. In 2015 evalueren we de nieuwe werkwijze.

Kaderstellende beleidsnota's

- Nieuw Zutphen, april 2009.
- Stadscontract 2012-2015.
- Regiocontract Stedendriehoek 2012-2015.
- Wijkontwikkelingsplan Waterkwartier (2005)
- Wijkontwikkelingsplan Noordveen (2005) en Berkelpark (2012)
- Wijkontwikkelingsplan Zuidwijken (2012)
- Samenspraakwijzer (2012)
- Vernieuwing van het wijkgericht werken (2012)

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Aanvaardbaar niveau van dienstverlening voor burgers, bedrijven en instellingen. Een verhoging van het aantal digitale transacties via de website. (Aantal transacties via de digitale balie van de website is in 2014 circa 1100) Inwoners, instellingen en ondernemers zijn tevreden over onze dienstverlening.	• Opstellen nieuwe visie op dienstverlening (deelprogramma Veranderende rol) met een uitvoeringsprogramma. • Werken aan verdere digitalisering van onze dienstverlening binnen het deelprogramma Zutphen digitaal, waaronder de implementatie van 'MijnZutphen.nl' in 2015. • Ontwikkelen van meetinstrumenten op basis van onze visie op dienstverlening, bijvoorbeeld periodieke metingen van doorlooptijden en klanttevredenheid.
Communicatie passend bij deze tijd	• In 2015 maken we een communicatief kader, met bijpassend beleid in aansluiting op de Strategische Visie. Speerpunten: • goed functionerende toptakenwebsite • (social) mediabeleid • aanpak interne communicatie • opstellen profileringsplan (voor intern en extern) • toerusten van de medewerkers van onze organisatie op hun nieuwe rol in communicatie.
Vitale wijken en dorp in fysiek, sociaal en economisch opzicht.	• Vaststellen ontwikkelingsplan De Hoven • Uitvoering geven aan 7 wijkagenda's. Insteek is dat vooral in samenwerking met partners en bewoners in wijken, aan verbetering van de leefbaarheid wordt gewerkt en dat deze samenwerking wordt gefaciliteerd en gestimuleerd vanuit de gemeente (wijkregie). • Stimuleren van burgerparticipatie (d.m.v. 2 stedelijke bijeenkomsten rondom dit thema) • Uitvoeren programma's en projecten Stads- en Regiocontract (zie paragrafen J en K) • De opgaven uit de Omgevingsagenda van de Stedendriehoek vertalen naar opgaven voor onze gemeente (Zutphense bijdrage, inspanningen en

	opbrengsten) en de uitvoering starten.
Komen tot een toekomstbestendige vorm van intergemeentelijke samenwerking. (Regionale) bestuurskracht met omliggende gemeenten ondersteunen en versterken. Gemeente- en gebiedsoverschrijdende vraagstukken en ontwikkelingen effectiever aanpakken en daarmee de kwetsbaarheid verkleinen.	• Coördineren van het stedenbeleid van het Rijk en de provincie. • Samenwerken met een aantal gemeenten op het gebied van operationele taken voor PIOFACH. • We nemen een besluit over samenwerking op het gebied van belastingen.
Zutphen promoten bij de Hanzedagen	• Samen met de nieuwe organisatie voor toerisme en stadsmarketing toekomstige vertegenwoordiging bij de Hanzedagen vormgeven.
Bezwaar- en beroepszaken en overige geschillen verminderen.	• Mediationvaardigheden inzetten om behandeling van bezwaren via de formele procedure zoveel mogelijk te voorkomen. • De nieuwe werkwijze voor het afhandelen van bezwaarschriften evalueren.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Versoberen bestuursondersteuning (Forum, Raad)	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Totaal Kerntakendiscussie	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

Maatregelen Koersdocument

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Kostenverlaging exploiteren Warnshuus	€ 50.000	€50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal Koersdocument	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 220.000	€ 220.000	€ 220.000	€ 220.000
---------------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Bestuur	3.606	3.461	3.312	3.208	3.208	3.208	3.208
□ Bestuursondersteuning	911	852	900	931	870	920	920
□ Burgerzaken	1.415	1.505	1.513	1.510	1.510	1.510	1.510
□ Communicatie	675	678	696	698	698	698	698
□ Wijkontwikkeling	570	291	308	307	307	307	307
Totaal lasten	7.177	6.787	6.730	6.655	6.594	6.644	6.644
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Bestuur	199-	208-	133-	129-	129-	129-	129-
□ Bestuursondersteuning	1-	-	-	-	-	-	-
□ Burgerzaken	795-	701-	841-	858-	858-	858-	858-
□ Communicatie	-	-	-	-	-	-	-
□ Wijkontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	-995	-909	-975	-987	-987	-987	-987
Saldo (excl. mutaties reserves)	6.182	5.878	5.755	5.668	5.607	5.657	5.657
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	41	41	-	-	61	11	11
□ Onttrekkingen reserves	53-	218-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-12	-177	0	0	61	11	11
Saldo programma 1 Bestuur	6.170	5.701	5.755	5.668	5.668	5.668	5.668

Programma 3. Openbare orde en Veiligheid

Strategische doelen

- ❖ Het zorgdragen voor veiligheid en naleving van regels door het bevorderen van maatschappelijk gewenst gedrag.

Integraal veiligheidsbeleid

Zutphen beschikt over een integraal veiligheidsplan voor de periode 2012-2015. In 2015 treffen we voorbereidingen om te komen tot een nieuw integraal veiligheidsplan voor de periode 2016-2019. Dit doen wij samen met omliggende gemeenten en ketenpartners. De ontwikkelingen binnen het sociaal domein spelen hierbij een belangrijke rol.

Politie

Zutphen maakt onderdeel uit van de politie Eenheid Oost Nederland. In 2014 heeft de gemeenteraad de Veiligheidsstrategie Oost Nederland 2015-2018 vastgesteld. Deze strategie is opgesteld door de 81 gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie in Oost-Nederland en geeft richting aan de aanpak van sociale veiligheid in Oost-Nederland en dus ook in Zutphen. De volgende thema's staan centraal:

- Aanpak van ernstige overlast door personen in de woonomgeving.
- 'High Impact Crimes' met de aanpak van woninginbraken als focus.
- 'Maatschappelijke Ondermijning', met daarbij als focus de aanpak van hennepcultuur.

Deze thema's dragen bij aan onveiligheid en hebben een grote impact op slachtoffers en de leefomgeving. Zij vragen om een bovenlokale aanpak om een waterbedeffect te voorkomen. Zutphen zal een bijdrage leveren aan deze bovenlokale aanpak.

De nieuwe teamchef van het robuuste basisteam (Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen) is eind 2014 begonnen en in 2015 komen er zes extra wijkagenten voor het team. Ondanks de schaalvergroting is en blijft de betrokkenheid van Zutphen bij de regio groot en de afstand klein. De basis van het politiewerk ligt in de wijken waardoor de politie nauw verbonden is met de lokale overheid en haar burgers.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft in zijn nota 'Perspectief 2015' zijn visie vastgesteld. Centrale gedachte is dat het optreden van OM pas maatschappelijke betekenis heeft, als de gepleegde interventies zichtbaar, merkbaar en herkenbaar zijn voor slachtoffers, daders en hun omgeving. De positie van slachtoffers wordt vooral bij 'high impact crime' (woninginbraken, geweld en straatroof) voor het OM steeds sterker en dat vinden wij belangrijk.

Het OM zal in 2015 weer een belangrijke bijdrage leveren aan het opstellen van het veiligheidsbeleid van Zutphen.

Brandweer

Sinds de invoering van de Wet Veiligheidsregio's valt de brandweer niet meer rechtstreeks onder de gemeente, maar onder de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG). Neemt niet weg dat de contacten zijn gebleven. We zijn immers van elkaar afhankelijk. Ook in 2015 leveren wij een actieve bijdrage aan de VNOG en daarmee aan een integrale hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zutphen

vormt samen met de gemeenten Brummen en Lochem het brandweercluster IJsselstreek binnen de veiligheidsregio

De VNOG werkt aan het project MOED (Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid) brandweer. Uitgangspunt is dat de brandweer VNOG slimmer en slagvaardiger kan werken door terug naar de basis te gaan, vertrouwen in de professional te hebben en op te treden als één brandweer met minder management en ondersteuning. MOED biedt voorstellen die kunnen leiden tot een besparing en/of een investering ten behoeve van een betere brandweer. U heeft in 2014 een reactie gegeven op deze plannen. De uitwerking zal plaatsvinden in 2015. Na 2016 moet het project een besparing op de VNOG gaan opleveren.

In 2015 werken de brandweer en de gemeente Zutphen verder aan het terugdringen van het aantal loze meldingen en het verbeteren van het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers binnen het regionaal opgezette programma 'brandveilig leven'.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

De GHOR is voor Zutphen de regisseur van de geneeskundige crisisorganisatie,

een netwerk van verschillende organisaties zoals GGD, ambulancedienst, ziekenhuizen, huisartsen (posten), traumacentra, Nederlandse Rode Kruis, GGZ-instellingen, maatschappelijk werk en slachtofferhulp. De lijnen tussen de gemeente Zutphen en de GHOR zijn en blijven kort. Thema's die voor ons belangrijk zijn:

1. Een flexibele en sterke operationele GHOR-organisatie;
2. Zelfredzaamheid & burgerparticipatie als één van de dragende pijlers;
3. Informatiegestuurde besluitvorming waardoor we als gemeente tijdens crisissituaties bijvoorbeeld sneller informatie over gewonden beschikbaar hebben.

Crisisbeheersing

In geval van een crisis is de gemeente verantwoordelijk voor een aantal taken, waaronder opvang en communicatie. De in 2014 ingezette professionalisering van de crisisbeheersing wordt in 2015 verder vormgegeven en geborgd. College en medewerkers worden opgeleid en in regionaal verband worden vervangbaarheid en onderlinge inzet vormgegeven.

Veilighuishuis NOG

Veiligheidshuizen zijn netwerksamenwerkingsverbanden, die partners uit de strafrechtketen, de zorgketen, gemeentelijke partners en bestuur verbinden in de aanpak van complexe problematiek. Het doel van de samenwerking is het terugdringen van overlast, (huiselijk) geweld en criminaliteit. Zutphen maakt deel uit van het Veiligheidshuis Noord- en Oost Gelderland (onderdeel Veiligheidskamer IJsselstreek) en beschikt over een coördinator. De coördinator brengt partijen bij elkaar en zorgt voor een goede behandeling en afhandeling van een casus. De casus kan gaan over: huiselijk geweld, jeugdoverlast, nazorg ex-gedetineerden, veelplegers, overlastveroorzakers en geweldplegers. In 2015 voeren we het jaarplan uit, gaan we door met deze vorm van samenwerken en blijft er aandacht voor een goede koppeling met de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Er is een link met de aanpak van multiprobleemgezinnen (zie programma 12: Welzijn en Zorg).

Bestuurlijke Aanpak Georganiseerde Criminaliteit

De gemeente Zutphen werkt samen met ketenpartners in het kader van de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit. Partners zijn gemeenten, politie, openbaar ministerie, belastingdienst, douane, FIOD en marechaussee. De samenwerking wordt ondersteund door het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum

Oost-Nederland (RIEC-ON). Het RIEC fungeert in eerste instantie als ondersteuner voor de gemeente bij de toepassing van de wet Bibob (Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur). Daarnaast wordt in RIEC verband ook steeds meer ingezet op een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit en het versterken van de informatiepositie van het gemeentebestuur. Daarvoor is het ook van belang te kijken naar de informatie die wij zelf beschikbaar hebben.

In 2015 zetten we de aanpak van georganiseerde criminaliteit als volgt door:

- Toepassing van de Wet Bibob
- Inzetten op integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit en casuïstiek
- Nadere oriëntatie op de informatiepositie van de gemeente

Handhaving

In 2014 hebben we het handhavingsbeleid inclusief programma vastgesteld. In 2015 volgt een actualisatie van het Vergunningen, Toezicht- en Handhavingsuitvoeringsprogramma (VTH). In dit programma stellen we prioriteiten met als doel de veiligheid en leefbaarheid te versterken. Een deel van het VTH-werk is uitbesteed aan verbonden partijen, zoals de Omgevingsdienst Achterhoek en de VNOG brandweercluster IJsselstreek.

Op landelijk niveau zijn nadere eisen gesteld aan de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving die naar verwachting worden in 2015 wettelijk worden vastgelegd. Binnen de gemeentelijke organisatie wordt daarom verder invulling gegeven aan het implementeren van de kwaliteitscriteria. Deze implementatie heeft gevolgen voor de benodigde capaciteit en financiële middelen. Om die reden wordt ook samenwerking gezocht op een aantal onderdelen, waarvan het gewenst of noodzakelijk is dat die in regionaal verband worden gerealiseerd.

Toezicht en handhaving

De BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) en toezichthouders zijn onze ogen en oren op straat. We vragen weer een actieve inzet van de BOA's en toezichthouders op basis van gekozen prioriteiten op het gebied van integrale veiligheid (o.a. woninginbraken), handhavingsprogramma en andere prioriteiten zoals parkeren.

We denken na over de (door)ontwikkeling van toezicht en handhaving, een integrale benadering van de openbare ruimte, de effectieve inzet van onze BOA's, rol van de toezichthouders, een intensievere samenwerking met de politie. Concrete acties zijn voor nu nog niet te benoemen.

Drank en Horeca, APV en bijzondere regelgeving

In 2014 is de nieuwe Drank- en Horecawet ingevoerd en het preventie- en handhavingsplan alcohol vastgesteld. Het preventie- en handhavingsplan alcohol maakt met ingang van 2017 integraal onderdeel uit van het vierjaarlijkse lokaal gezondheidsbeleid. De hoofddoelstelling is de afname van het alcoholgebruik onder jongeren beneden de 18 jaar en de afname van alcoholgerelateerde problemen in de openbare ruimte en in de uitgaansgebieden.

Coffeeshopbeleid

Het coffeeshopbeleid is in 2014 geactualiseerd. De gemeente Zutphen heeft begin 2014 het manifest 'joint regulation' ondersteund, waarin wordt opgeroepen om tot regulering van de achterdeur-problematiek te komen. Vooralsnog zien wij geen ruimte voor regulering of experimenten met gereguleerde wietteelt. Indien deze omstandigheden wijzigen, zijn wij bereid om, bij voorkeur in samenwerking met andere gemeenten, als pilotgemeente te fungeren.

Prostitutiebeleid

Naar verwachting wordt per 1 januari 2015 de Wet 'Regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' van kracht. Vanuit de regiegroep prostitutiebeleid wordt een herziening van het regionaal prostitutiebeleid voorbereid, dat als basis dient voor lokale aanpassing van het beleid. Een regionale aanpak is nodig omdat de branche zelf ook bovenlokaal opereert. Onder de verantwoordelijkheid van de regiegroep wordt deelgenomen aan de casustafel Prostitutie en Mensenhandel. In deze casustafel worden met politie, justitie, gemeenten, belastingdienst en inspectie SZW signalen van mensenhandel besproken en mogelijkheden voor actie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Integraal veiligheidsplan Zutphen 2012 t/m 2015
- Regionaal Crisisplan 2012.
- Convenant Veiligheidshuis NOG (2009)
- Vergunningen en Toezicht- en Handhavingsuitvoeringsbeleid.
- Strategische nota GHOR 2011-2014
- Rapport 'Grip op Multiproblematiek'
- Verordening Paracommercie
- Preventie- en handhavingsplan alcohol
- Coffeeshopbeleid 2014.
- Evenementenbeleid 2014
- Bibob-beleid 2013
- RIEC-convenant

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Bewoners voelen zich in 2015 veilig in hun leefomgeving. Dit komt tot uiting in: • Veiligheidsgevoel: 75% voelt zich nooit onveilig. • Gemiddeld rapportcijfer voor veiligheid in de buurt: 7,0 • Aantal aangiften geweld, overvallen en diefstal uit woningen daalt t.o.v. het jaar 2013 • aangiften geweld in 2013: 305 • aangiften overvallen in 2013: 5 • aangiften woninginbraken in 2013: 298	• Regievoering en uitvoering prioriteiten Integraal Veiligheidsbeleid + uitvoeringsprogramma 2012-2015 en veiligheidsstrategie Oost Nederland. • Opstellen nieuwe integraal Veiligheidsbeleid en uitvoeringsprogramma 2016-2019 samen met ketenpartners (politie, OM, GHOR, omliggende gemeenten). • Voortzetten van een persoonsgerichte of groepsgerichte aanpak in de Veiligheidskamer IJsselstreek. Nadruk ligt op een gerichte daderaanpak van geweld, overvallen en woninginbraken. • Uitvoeren jaarplan Veiligheidskamer IJsselstreek.
Burgers zijn betrokken bij veiligheidsvraagstukken in hun directe omgeving.	Samenbrengen, faciliteren van actieve bewonersgroepen in de gemeente op het gebied van veiligheid (insteek via wijkregie).
Voorkomen dat de gemeente onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Bestrijden van ondermijnende criminaliteit en verwevenheid boven- en onderwereld.	• Toepassen Wet Bibob • Versterken van de informatiepositie van de gemeente in relatie tot georganiseerde criminaliteit.

	• Deelname aan casustafels en inbrengen van signalen bij het RIEC om zo criminele activiteiten tegen te gaan.
Bestrijden van prostitutie en mensenhandel.	• Nieuw regionaal prostitutiebeleid • Deelname casustafel Prostitutie en Mensenhandel en uitvoeren gezamenlijke acties om mensenhandel tegen te gaan.
Vermindering jeugdoverlast, - criminaliteit en het voorkomen van jeugdige aanwas hetgeen moet blijken uit minder meldingen jeugdoverlast bij de politie t.o.v. 2013 (aantal 2013: 340)	• Voortzetten integrale aanpak van criminaliteit en overlast veroorzaakt door jongeren, zowel individueel als groepsgericht. Coördinerende rol voor de coördinator Jeugd en Veiligheid. • Inzet van Halt om jongeren die door kleine vergrijpen met de politie in aanraking komen met een werk- en of leerstraf te corrigeren en te behoeden voor het afglijden naar de criminaliteit.
Verhoging brandveiligheid en voorkomen incidenten: • De brandweer voldoet in minimaal 80% van de incidenten aan de opkomsttijden en de bezetting van de voertuigen in het Besluit Veiligheidsregio's. • Vermindering van het aantal loze/ongewenste meldingen in het cluster IJsselstreek (van 390 in 2013 naar 300 in 2015).	• Brandweer houden aan de bestuurlijk vastgestelde zorgnorm. • Samen met de brandweer werken aan het terugdringen van loze meldingen. • Samen met de brandweer uitvoering geven aan het regionale programma <i>Brandveilig Leven</i> en daarmee bevorderen van burgerparticipatie.
Een toekomstbestendige en financieel beheersbare regionale brandweerorganisatie (VNOG).	De uitwerking van de voorstellen MOED (inclusief nieuwe verdeelmodel) kritisch volgen gelet op onze taakstelling op de VNOG en indien nodig een aanvullende taakstelling opleggen.
Verhogen fysieke veiligheid	• Inzet op preventie en een grondige voorbereiding op incidenten en rampen volgens de wettelijke voorschriften en met de vereiste kwaliteit en expertise. • Gemeentelijke crisisorganisatie voldoet aan de eisen van de Wet Veiligheidsregio's. Concrete acties hiervoor uitvoeren conform het verbeterplan gemeentelijke crisisorganisatie. • Opleiden, trainen en oefenen van de gemeentelijke crisisorganisatie.
Het verbeteren en integraal benaderen van de handhaving van wetten en regelgeving op de verschillende beleidsterreinen.	• Invulling geven aan de wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. • In 2015 werken op basis van het handhavingsbeleid- en programma (prioriteit geven aan veiligheid en gezondheid) • Uitvoeren bestuurlijke keuzes kwaliteitscriteria Veiligheid, Toezicht en Handhaving. • Integrale handhaving door Toezicht en Handhaving (APV, parkeren, honden, horecacontroles) • Stroomlijnen van beleidskaders en regelgeving en waar mogelijk vereenvoudigen.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Versoberen materieel en personeel brandweer door samenwerking cluster IJsselstreek	€ 243.600	€ 243.600	€ 243.600	€ 243.600
Inkomstenverhoging door regionale samenwerking, strenger toezicht en kosten inzet bij evenementen in rekening brengen bij organisatoren	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
Totaal kerntakendiscussie	€ 368.600	€ 368.600	€ 368.600	€ 368.600

Maatregelen Koersdocument

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlagen gemeentelijke bijdrage brandweer IJsselstreek o.b.v. harmonisatie.	€ 60.000	€ 153.000	€ 153.000	€ 153.000
Aanvullend onderzoek naar lagere bijdrage c.q. efficiency	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal Koersdocument	€ 110.000	€ 203.000	€ 203.000	€ 203.000

Maatregelen bezuiniging 2015 -2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlagen bijdrage VNOG	-	€50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal Koersdocument		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 478.600	€ 621.600	€ 621.600	€ 621.600

Financiële toelichting

(bedragen * € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Brandweer	3.156	4.312	3.151	2.829	2.736	2.784	2.833
□ Openbare orde en Veiligheid	2.904	2.948	2.434	2.443	2.443	2.443	2.443
Totaal lasten	6.060	7.260	5.586	5.272	5.178	5.226	5.275
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Brandweer	111-	1.269-	183-	46-	46-	46-	46-
□ Openbare orde en Veiligheid	251-	268-	130-	156-	156-	156-	156-
Totaal baten	-362	-1.537	-313	-202	-202	-202	-202
Saldo (excl. mutaties reserves)	5.698	5.723	5.272	5.070	4.977	5.024	5.073
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	256	249	338	46	46	46	46
□ Onttrekkingen reserves	239-	231-	230-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	17	18	108	46	46	46	46
Saldo programma 3 Openbare orde en veiligheid	5.715	5.741	5.381	5.115	5.022	5.070	5.119

Thema Fysiek

- programma 4. Verkeer en vervoer
- programma 5. Beheer openbare ruimte
- programma 6. Ruimtelijke ordening en wonen (inclusief De Mars)
- programma 8. Natuur en milieu

Programma 4. Verkeer en vervoer

Strategisch doelen:

- ❖ Versterking van Zutphen door een adequate infrastructuur, gekoppeld aan de positie in de regio, voor alle soorten verkeersdeelnemers om goed te kunnen wonen, werken en recreëren in een leefbare en goed bereikbare gemeente.

Bereikbaarheid en leefbaarheid

Verbreding A1

Een belangrijke ontwikkeling is de verbetering van de A1. Hierdoor zullen in de nabije toekomst de economische kerngebieden (Apeldoorn en Deventer) en de provinciale weg N345 en N248 (Zutphen) beter aansluiten op de A1. In 2015 en 2016 werken we samen met partners (Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en Overijssel, de gemeenten Apeldoorn en Deventer) aan een plan om onze taak als wegbeheerder goed te kunnen uitvoeren, om weggebruikers zo goed mogelijk te faciliteren en de overlast voor de weggebruikers en de directe omgeving te minimaliseren. De uitvoering van de verbreding van de A1 start in 2017.

Rondweg De Hoven

Begin 2015 stelt de Provincie het inpassingplan voor de rondweg De Hoven vast, waarna de voorbereidingen voor de realisering starten. De uitvoering wordt in 2016 verwacht. De komst van de nieuwe rondweg heeft gevolgen voor de wegenstructuur van De Hoven. We richten ons op een goede aansluiting van de rondweg op de Cortenoeversebrug om verkeer in de binnenstad te verminderen en te voorkomen. In 2015 voeren wij een onderzoek uit (als onderdeel van het Wijkontwikkelingsplan). Verder staan de herinrichting van de Weg naar Voorst, de Kanonsdijk en de herstructurering van de IJsselkade, als onderdeel van het programma Rivier in de Stad, de komende jaren in onze planning.

Onderdoorgangen

In 2015 komen de twee onderdoorgangen van Noorderhaven naar het Stationsplein gereed. Deze onderdoorgangen dragen bij aan een betere bereikbaarheid en leefbaarheid van het noordelijk deel van de stad en bedrijventerrein De Mars, inclusief Noorderhaven. Als gevolg van de onderdoorgang wordt ook het kruispunt IJsselkade/IJsselbrug gereconstrueerd en gaan we de verkeerslichten vervangen.

(Fiets)verbindingen Noorderhaven/station met binnenstad

We willen de bereikbaarheid van de binnenstad verbeteren en het gebruik van de fiets stimuleren. Onze Binnenstadsvisie biedt handvatten voor het uitwerken en uitvoeren van verbeteringsprojecten op dit terrein. Eén van die projecten betreft het plan om de verbindingen tussen de fietsvoorzieningen op De Mars (via de Kostverlorentunnel), de binnenstad en de 'rode lopers' naar de woonwijken te verbeteren. In 2015 realiseren wij dit plan waarin ook de verbetering van het bestaand openbaar gebied Basseroord (parkeren, aansluiting bestaande straten) is opgenomen. De provincie is middels het Stadscontract onze partner en co-financierder. Dit project is ondergebracht bij programma 5 (i.v.m. kredieten reconstructies en herinrichting).

Netwerk van snelfietsroutes

In regionaal verband zien we kansen om de bereikbaarheid te verbeteren, bijvoorbeeld door mee te werken aan de ontwikkeling van een netwerk van regionale snelfietsroutes met goede verbindingen naar economische centra en onderwijsinstellingen in de regio. Impulsen vanuit het Rijksprogramma Beter Benutten 2 (2015-Strategische Agenda 2015-2018

2017) kunnen deze maatregelen ondersteunen. Het rijk gaat bij realisatie van een project uit van een cofinanciering van de deelnemende partner voor 50%. In 2015 willen we onderzoeken welke fietsrelaties voor Zutphen haalbaar zijn binnen welk termijn. Wij zullen dit voorstel voorleggen aan uw raad.

Stedelijke distributie en leefbaarheid

Met stedelijke distributie bundelen we goederenstromen en dragen we bij aan een schonere, verkeersveiliger en leefbare (binnen)stad. Wij zijn een 'koploper gemeente' en daardoor betrokken bij allerlei lokale maar ook landelijke inspanningen. In Zutphen zijn we in 2010 gestart met stedelijke distributie. In 2014 is deze activiteit overgenomen door een commerciële partij. In 2015 willen we de huidige situatie evalueren om te kunnen bepalen op welke wijze wij samen met partners deze activiteit in de toekomst kunnen voortzetten en wat onze rol hierbij is. Er ligt overigens een duidelijke relatie met de doelstellingen uit de programma's 7 (Economische zaken) en 8 (Natuur en milieu).

Verkeersveiligheid

Ter verhoging van de verkeersveiligheid en vergroting van de doorstroming pakken we, in opdracht van de provincie Gelderland, in 2015 de ontsluiting van de Revelhorst op de provinciale weg N314 (met o.a. de fietsoversteek naar Bronsbergen) aan. De kruising wordt voorzien van verkeerslichten en een gebundelde fietsoversteek.

Basismobiliteit en doelgroepenvervoer

Met basismobiliteit bedoelen we dat de mogelijkheid er moet zijn dat inwoners zich zelfstandig en tegen een redelijk tarief kunnen verplaatsen via het openbaar vervoer. De basismobiliteit gaat feitelijk over het aanvullende vervoeraanbod in het buitengebied waar te weinig vraag is voor het exploiteren van een reguliere lijndienst. Hier is samenwerking met de regio c.q. samenloop met doelgroepenvervoer en buurtbus het uitgangspunt.

Per 1 januari 2015 worden de gemeenten verantwoordelijk voor het vervoer in het kader van de AWBZ (vervoer naar dagopvang etc.). De gemeente is al verantwoordelijk voor het vervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning ((regiotaxi) en het leerlingenvervoer. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer. Tenslotte is er ook nog sprake van bezuinigingen die door het rijk worden opgelegd.

Deze ontwikkelingen nopen tot samenwerking met de provincies Gelderland en Overijssel, de gemeenten van de regio stedendriehoek (en mogelijk ook de gemeenten Olst-Wijhe, Raalte, Hattem en Heerde). Ons doel hierbij is effectief en laagdrempelig vervoer voor de betreffende doelgroepen. Daarnaast streven we ook naar een efficiënte inzet van de beschikbare middelen door gezamenlijke inkoop van vervoer voor uitvoering van de verschillende regelingen.

Hoog frequent spoor

Rondom de ontwikkelingen van het programma Hoog frequent spoor trekken we samen op met gemeenten uit het landsdeel-oost. In 2014 is bekend geworden dat de uitwerking van varianten voor routes tussen Zutphen en Oldenzaal wordt opgeschort tot 2020. Dit betekent dat vooralsnog de goederentreinen die vanaf de Betuwelijn richting Oldenzaal rijden, 'kop moeten maken' in Deventer. Welke gevolgen dit voor Zutphen heeft is nog niet bekend. De provincies Gelderland en Overijssel en alle aan het spoor gelegen gemeenten hebben afgesproken om in de periode 2014 tot en met 2018 systematisch geluidmetingen langs het spoor te laten uitvoeren om zodoende duidelijk zicht te houden op de ontwikkelingen.

Parkeren

De parkeergarage Noorderhaven is eind 2015 gereed. Ons doel is om op dat moment ook betaald parkeren in te voeren in Noorderhaven. De komst van deze nieuwe parkeergarage, betekent ook dat wij de parkeerverwijzing in de gemeente moeten gaan aanpassen. De uitvoering hiervan kan op verschillende manieren. Zo kunnen we ervoor kiezen om de parkeerinformatie via statische of dynamische borden te verstrekken. In 2015 gaan wij dit verder uitwerken, uiteraard in samenspraak met grote partijen die binnen Zutphen actief zijn op het gebied van parkeren (Ahold, NS Stations).

Eind 2014 gaan we de betaalmogelijkheden voor parkeren terug brengen naar twee mogelijkheden, te weten: pinpas betalingen en bel parkeren. Betalingen via muntgeld en chipknip zijn dan niet meer mogelijk. In 2015 evalueren we deze nieuwe manier van betalen, waarbij we kijken in hoeverre deze manier van betalen aan de wensen van de parkeerder voldoet.

Kaderstellende beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Verkeerscirculatieplan (2008).
- Fietsbeleidsplan regio Stedendriehoek (2010).
- Parkeernota 2012
- Onderzoek Leefbaarheid en Veiligheid (2010).
- Beter Bereikbaar Stedendriehoek (2006).
- Beter Benutten Regio Stedendriehoek (2013)

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Een betere bereikbaarheid van Zutphen en t.a.v. de uitvoering de overlast zoveel mogelijk beperkt houden.	In 2015 en 2016 gaan we samen met partners een plan uitwerken ter voorbereiding op de verbreding van de A1 (uitvoering 2017).
Een betere bereikbaarheid en leefbaarheid van De Hoven.	In 2015 voeren we een onderzoek uit naar wegenstructuur De Hoven als gevolg van de komst van de rondweg De Hoven (onderdeel van het Wijkontwikkelingsplan/ programma Rids)
Een betere bereikbaarheid en leefbaarheid van het noordelijk deel van de stad en bedrijventerrein De Mars, inclusief Noorderhaven.	In 2015 werken we verder aan de aanleg van twee onderdoorgangen van Noorderhaven naar het Stationsplein. Als gevolg van de onderdoorgang wordt ook het kruispunt IJsselkade/IJsselbrug gereconstrueerd en gaan we de verkeerslichten vervangen.
Betere bereikbaarheid voor de fietser van de Mars naar de binnenstad en naar de woonwijken, met als effect meer gebruik van de fiets in de (binnen)stad.	In 2015 verbeteren we het openbaar gebied van Basseroord en verbindingen van oude stad en omliggende gebieden (zie programma 5).
Stimulering fietsgebruik, betere bereikbaarheid van Zutphen voor fietsers, bijvoorbeeld door mee te werken aan de ontwikkeling van een netwerk van regionale snelfietsroutes met goede verbindingen naar economische centra en onderwijsinstellingen in de regio.	In 2015 willen we onderzoeken welke fietsrelaties voor Zutphen haalbaar zijn binnen welk termijn. Wij leggen dit voorstel voor aan uw raad.
Meer verkeersveiligheid en grotere doorstroming op de N314.	Plaatsing van verkeerslichten op de kruising Gelderhorst – N314 en realisering van een gebundelde fietsoversteek.

In 2018 hebben we een effectief en laagdrempelig aanbod doelgroepenvervoer op regionaal niveau, efficiënt georganiseerd en passend binnen de beschikbare middelen en waarbij de waardering door de gebruikers/doelgroep over de verschillende regelingen minimaal een 7 scoort.	2015: vaststellen samenwerkingsovereenkomst en opbouw regionale organisatie (incl. afspraken monitoring). 2016: gezamenlijke inkoop van vervoer voor uitvoering van de verschillende regelingen
Goede parkeerregulering op Noorderhaven/De Mars.	Invoeren betaald parkeren na realisatie van de parkeergarage.
Efficiëntere inning parkeergelden en afrekenen parkeren op basis van werkelijke parkeerduur.	Betaald parkeren alleen nog mogelijk via pin pas en belparkeren. In 2015 evalueren we deze nieuwe manier van betalen.
Parkeerverwijzing actualiseren.	Keuze en uitvoering parkeerverwijzing komt tot stand in overleg met belangrijkste partners en is eind 2015 volledig aangepast aan de nieuwe situatie.
Stedelijke distributie: bevorderen schone, veilige en leefbare binnenstad. We streven naar minder vrachtwagens en minder CO ₂ -uitstoot in de binnenstad.	In 2015 willen we de huidige situatie evalueren om te kunnen bepalen op welke wijze wij samen met partners deze activiteit in de toekomst kunnen voortzetten en wat onze rol hierbij is.
Zoveel mogelijk voorkomen c.q. beperken van de overlast ten gevolge van de rijksplannen om het goederenvervoer per spoor in Landsdeel-oost te intensiveren	Geluidsmetingen langs het spoor gedurende vier jaar door de provincie Gelderland (namens de provincies Gelderland, Overijssel en de langs het spoor gelegen gemeenten). De gegevens dienen als basis voor het overleg met het Rijk.

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
☐ Verkeer	3.311	934	1.039	1.029	1.048	1.032	1.048
☐ Openbaar vervoer	326	182	348	351	351	351	351
☐ Parkeren	715	806	702	728	728	728	728
☐ Havens en kaden	447	336	440	220	220	220	220
Totaal lasten	4.799	2.258	2.528	2.328	2.347	2.331	2.347
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
☐ Verkeer	39-	51-	16-	33-	33-	33-	33-
☐ Openbaar vervoer	7-	4-	-	-	-	-	-
☐ Parkeren	1.918-	1.952-	2.069-	2.111-	2.111-	2.111-	2.111-
☐ Havens en kaden	18-	16-	11-	11-	11-	11-	11-
Totaal baten	-1.982	-2.023	-2.096	-2.155	-2.155	-2.155	-2.155
Saldo (excl. mutaties reserves)	2.817	235	432	173	192	176	192
Mutaties reserves							
☐ Toevoegingen reserves	100	100	100	100	100	100	100
☐ Onttrekkingen reserves	9-	21-	10-	26-	26-	26-	26-
Totaal mutaties reserves	91	79	90	74	74	74	74
Saldo programma Verkeer en vervoer	2.908	314	522	247	266	250	266

Programma 5. Beheer openbare ruimte

Strategische doelen

- ❖ Het behouden en versterken van een duurzame openbare ruimte, waarin het prettig en veilig wonen, werken en recreëren is.

Visie openbare ruimte (een visie op strategisch niveau).

In de op te stellen Strategische Visie Zutphen 2025 is Ruimtelijke kwaliteit een thema. De Strategische Visie geeft een aanzet voor verdere invulling van de kwaliteit in de openbare ruimte. Met een Visie Openbare Ruimte kunnen we richting geven aan de gebruiksmogelijkheden, belevingswaarde, leefbaarheid, duurzaamheid, cultuurhistorie, eigen identiteit, biodiversiteit en natuurwaarde van die openbare ruimte. De Visie Openbare Ruimte geeft vervolgens richting aan ATHOR en het Beheersysteem. Dit zijn op dit moment de instrumenten waarmee we sturen op de inrichting en het beheer van de openbare ruimte en op een doelmatige inzet van de beschikbare middelen.

Wegen en bruggen

Beheer en onderhoud wegen

Wij hebben – als wegbeheerder – de taak ervoor te zorgen dat onze burgers zich op een veilige manier in de openbare ruimte kunnen verplaatsen. In 2014 zijn we gestart met het opstellen van het Wegenbeleidsplan, waarin we per soort verharding beschrijven welk minimaal niveau nodig is om te kunnen voldoen aan onze doelstelling. Daarnaast werken we in 2015 verder aan de actualisering van de Wegenlegger. Deze Wegenlegger geeft juridische duidelijkheid over de openbaarheid van de weg en de onderhoudsplichtige.

Als gevolg van de aanleg van een glasvezelnet in 2015 in de gemeente verwachten we dat we extra herstelwerkzaamheden zullen moeten verrichten waarvoor we een vergoeding ontvangen van Reggefiber. We proberen de overlast tot een minimum te beperken.

Beheer en onderhoud van civiel technische kunstwerken (bruggen, kades, steigers, etc.)

Bij het onderhoud van civiel technische kunstwerken volgen we het onderhoudsmeerjarenplan waarin alle 150 civieltechnische kunstwerken zijn beschreven. Voor de Oude IJsselbrug hebben we een apart 20-jarenplan opgesteld. In 2015 starten we met het groot onderhoud van deze brug.

Beheer openbare ruimte inclusief groen naar basisniveau B (besluit Bezuinigingsdocument 2015-2017)

Tijdens de Kerntakendiscussie (in 2010) is besloten het onderhoudsniveau voor het beheer van de openbare ruimte te verlagen. We hebben geconstateerd dat het kwaliteitsniveau nog niet het beoogde basisniveau heeft bereikt, terwijl de uitgaven de afgelopen jaren omlaag zijn gebracht. Om deze reden heeft u in 2014 besloten, middels het ‘Bezuinigingsdocument 2015-2017’, om het kwaliteitsniveau alsnog naar het basisniveau af te bouwen en daardoor een nieuwe structurele besparing van € 200.000,- vanaf 2015 te realiseren.

Openbare verlichting: een lichtplan voor de binnenstad

In 2015 gaan we de Marspoortstraat en de Groenmarkt herinrichten, waarbij de verlichting wordt ingericht volgens het ‘Masterplan Openbare verlichting binnenstad’ dat in 2014 is opgesteld. Dit masterplan hebben we toegevoegd aan de beleidsnotitie Openbare Verlichting (2014). Bij toekomstige vervanging van verlichting in de binnenstad, volgen we de richtlijnen van het masterplan.

Vervangingsplan Openbare verlichting

We hebben een vervangingsplan Openbare verlichting opgesteld met een looptijd tot 2031. Door middel van LED techniek en dimregimes kunnen we energie besparen ten opzichte van de huidige situatie. Daarnaast kijken we bij vervanging kritisch naar de behoefte aan openbare verlichting en de spreiding ervan. Deze maatregelen dragen bij aan ons voornemen om de energiekosten openbare verlichting vanaf 2016 structureel te verlagen met € 25.000,- (Besluit Bezuinigingsdocument (2015-2017)).

De uitvoering van het vervangingsplan vraagt om extra middelen. Via de VJN zijn deze extra middelen beschikbaar gesteld.

Verbetering openbaar gebied Basseroord en verbindingen tussen de oude stad en omliggende gebieden

Met de herinrichting van het openbaar gebied Basseroord (parkeren, aansluiting bestaande straten) en het verbeteren van de (fiets)verbindingen Noorderhaven/station met binnenstad dragen we bij aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van Zutphen, voor zowel inwoners als gemeente. In 2015 realiseren we een aantal deelprojecten waaronder ook een verbetering van de Overwelling en de Pelikaanstraat. De provincie is middels het Stadscontract onze partner en co-financierder.

Groen

Nu de Bomenverordening gemeente Zutphen in 2014 is voltooid, kunnen we het bestaande beleid op basis van de Bomenverordening verder doorontwikkelen tot een volwaardig Bomenbeleidsplan. Door nieuwe bomen via projecten of als vervanging te planten, blijven we werken aan een vitaal en veilig bomenbestand.

Het blijft van belang om burgers te betrekken bij de 'extra's' in de openbare ruimte zoals de adoptie van groen, dierenweitjes of een initiatief als het 'bijenlint'. Een ander voorbeeld is stichting Ecologisch Stadspark Zutphen die in 2015 op basis van het gebiedsplan een aantal deelprojecten wil realiseren, waaronder de realisatie van natuurvriendelijke oevers. Het bestuur van de stichting blijft ook aangehaakt bij de ontwikkelingen op het voormalig sportcomplex Helbergen.

Openlucht recreatie

De afgelopen jaren hebben we veel voorzieningen op het terrein van openlucht recreatie buiten onze organisatie geplaatst en ondergebracht bij diverse stichtingen. Ten aanzien van de kinderboerderij, de dierenweides, recreatieplas Bronsbergen en het Vogelpark hebben we inmiddels beheerscontracten gesloten. Onze taak op het terrein van openlucht recreatie in 2015 bestaat dan ook vooral uit contractbeheer.

De overdracht van de Kaardebol aan Atelier 3D, enigszins vertraagd door de brand die in de Kaardebol heeft gewoed, is een voorbeeld van een andere manier van werken. Tegenover een maatschappelijke huur, draagt Atelier 3D bij aan maatschappelijke en duurzaamheidsdoelstellingen. Uiteraard gaat de overdracht gepaard met afspraken en verplichtingen en zijn deze vastgelegd in een contract. In programma 8 Natuur en milieu gaan we nader in op de inhoudelijke doelen.

Speelgelegenheden

In 2014 ronden wij de Nota Speelbeleid af. Natuurlijk spelen is een belangrijk uitgangspunt in ons speelbeleid. Het toepassen van spelaanleidingen ligt dan meer voor de hand dan de plaatsing van traditionele speeltoestellen. Wij willen ons ook meer richten op kwaliteit en minder op kwantiteit. Wij hebben al eerder besloten (Kerntakendiscussie) om het aantal plekken niet uit te breiden. Dit betekent dat nieuwe speelplekken alleen gerealiseerd kunnen worden, als daarvoor andere plekken verdwijnen.

Binnen het programma Wonen van het Stadscontract is het ontwikkelen van ruige, natuurlijke speelplaatsen in de wijken Noordveen, Zuidwijken en Waterkwartier opgenomen. In 2014 is de speelplaats aan de Praebsterkamp in de wijk Noordveen gerealiseerd. In 2015 werken we verder aan de ontwikkeling van

natuurlijke speelplekken in andere wijken. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op de noodzakelijke renovatie van bestaande speelplekken.

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidsplan Openbare Verlichting (2014)
- Masterplan Openbare verlichting binnenstad (2014)
- Vervangingsschema Openbare Verlichting (2014)
- Groengordelnota (2008)
- Bomenverordening gemeente Zutphen 2014 (2014)
- Memo Lust Last en Overlast (2011)
- Groenatlas (2012).
- Landschapsontwikkelingsplan (LOP 2009).
- Speelnota (In ontwikkeling, vast te stellen in 2014).

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte	Afronden van de Visie Openbare Ruimte, voorheen Beleidskader Openbare Ruimte (BOR)
Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte inclusief gemeentelijke wegen en bruggen is in 2018 gelijk aan beeldkwaliteit B. De tevredenheid over de staat van onderhoud van de openbare ruimte wordt door de inwoners van Zutphen in 2018 als voldoende beoordeeld. (onderdeel van onderzoek Leefbaarheid en veiligheid)	In 2015 voeren we onderhoud en beheer uit van de openbare ruimte conform het Algemeen technisch handboek . In 2015 stellen we het wegenbeleidsplan op en actualiseren we de Wegenlegger
De openbare verlichting in de binnenstad zorgt voor meer harmonie, de lichtmasten en armaturen zijn gestandaardiseerd. Hierdoor is de kwaliteit van de openbare ruimte in de binnenstad is toegenomen. Het energieverbruik wordt de komende jaren lager (elk vervangen armatuur leidt tot 30% lager energieverbruik).	We passen de richtlijnen Masterplan verlichting toe in de binnenstad te beginnen in 2015 bij de herinrichting van de Groenmarkt en de Marspoortstraat. In 2015 en 2016 vervangen we 300 masten en 760 armaturen; in 2017 en 2018 vervangen we 1464 masten en 1000 armaturen. Uitvoering geschiedt conform het vervangingsplan Openbare verlichting en loopt door tot 2031. Bij vervanging en nieuwbouwprojecten passen we t.b.v. de openbare verlichting LED verlichting toe.
De functionaliteit en beeldkwaliteit van de verbindingen tussen de oude stad en omliggende gebieden is eind 2015 verbeterd.	Volgende projecten zijn eind 2015 afgerond: • tunnel en fietsvoorziening ('rode loper') verbinden Noorderhaven met de binnenstad en vervolgens met woonwijken; • aanpassen, verbeteren bestaand openbaar gebied Basseroord (parkeren, aansluiting bestaande straten, verbetering relatie met station en binnenstad); • verbeteren Overwelling;

	• aansluiten ontwerp en inrichting Pelikaanstraat bij het bestaande aantrekkelijke deel van o.a. de Zaadmarkt.
Een vitaal en veilig bomenbestand. Instandhouding en ontwikkeling van belangrijke groen- en bomenstructuren.	We stellen een Bomenbeleidsplan op. We planten nieuwe bomen in het kader van: • de omlegging N348: de herinrichting van de Voorsterallee en de Deventerweg • rioolverbetering: herinrichting Thorbeckesingel en Lintelostraat • de projecten Noorderhaven, spoorse doorsnijdingen, herinrichting Groenmarkt, IJsselkade .
Verder versterken van de woonkwaliteit en leefbaarheid voor bewoners door het creëren van ontmoetingsplekken voor alle doelgroepen.	In 2015 werken we verder aan de ontwikkeling van natuurlijke speelplekken in de wijken Zuidwijken en Waterkwartier. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op de noodzakelijke renovatie van bestaande speelplekken en de wensen van de bewoners. Contractbeheer kinderboerderij, de dierenweides, recreatieplas Bronsbergen en het Vogelpark.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlaging budget De Kaardebol	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000
Totaal Kerntakendiscussie	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000

Maatregelen Koersdocument

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Geen extra uitbreiding aantal bomen in de bebouwde kom	€ 40.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal Koersdocument	€ 40.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

Maatregelen Bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlagen onderhoudsniveau openbare ruimte	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Energie besparende maatregelen nemen		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Totaal Bezuiniging 2015 -2017	€ 200.000	€ 225.000	€ 225.000	€ 225.000

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 410.000	€ 405.000	€ 405.000	€ 405.000
---------------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Wegen	11.900	5.746	4.722	5.234	5.319	5.409	5.476
□ Overige watergangen	637	130	47	51	51	51	51
□ Afwatering	78	77	85	85	85	85	85
□ Groen	3.511	3.373	3.336	3.364	3.376	3.405	3.434
□ Openluchtrecreatie	800	463	259	247	247	247	247
□ Speelgelegenheden	303	304	331	335	338	342	346
Totaal lasten	17.229	10.093	8.780	9.316	9.416	9.538	9.638
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Wegen	517-	555-	443-	472-	472-	472-	472-
□ Overige watergangen	-	43-	-	-	-	-	-
□ Afwatering	-	-	-	-	-	-	-
□ Groen	41-	41-	41-	41-	41-	41-	41-
□ Openluchtrecreatie	80-	12-	11-	11-	11-	11-	11-
□ Speelgelegenheden	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	-638	-651	-494	-523	-523	-523	-523
Saldo (excl. mutaties reserves)	16.591	9.442	8.286	8.793	8.893	9.015	9.115
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	54	54	38	173	173	173	173
□ Onttrekkingen reserves	2.035-	772-	44-	80-	80-	80-	80-
Totaal mutaties reserves	-1.981	-718	-6	93	93	93	93
Saldo programma 5 Beheer openbare ruimte	14.610	8.724	8.279	8.885	8.985	9.108	9.208

Programma 6. Ruimtelijke ordening en wonen (inclusief De Mars)

Strategische doelen

- ❖ Het regisseren van de ruimtelijke ontwikkeling, gericht op het tot stand brengen en in stand houden van kwalitatief goede, aantrekkelijke en goed bereikbare woon-, werk- en verblijfsgebieden
- ❖ Het creëren van een aantrekkelijk woon- en werkgebied door revitalisering van het bedrijventerrein (De Mars), het realiseren van een nieuwe woonbuurt (Noorderhaven) in samenhang met een goede ontsluiting en met aandacht voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Ruimtelijke ordening

Een structuurvisie geeft richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente in de komende 10 à 15 jaar. Plannen kunnen aan de hand daarvan goed tegen elkaar afgewogen worden. Een ander voordeel van een structuurvisie is dat daardoor kostenverhaal mogelijk is op door projectontwikkelaars/bouwers geëntameerde ontwikkelingen. We beschikken inmiddels over een structuurvisie voor de binnenstad. Deze is vastgesteld in 2012. Begin 2015 willen we een structuurvisie voor het buitengebied aan de raad voorleggen. Op termijn willen we een structuurvisie opstellen voor de rest van het gemeentelijk gebied. De gemeente mag zelf de vorm van een structuurvisie bepalen. Mogelijk kiezen we voor een Omgevingsvisie, in plaats van een structuurvisie, om zo te anticiperen op de Omgevingswet die in 2018 wordt ingevoerd. In programma 8 wordt nader ingegaan op de consequenties van de nieuwe Omgevingswet.

Belangrijke ontwikkelingen die spelen op het vlak van de ruimtelijke ordening zijn:

- De Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland. Deze visie is in 2014 vastgesteld en loopt al vooruit op de nieuwe Omgevingswet;
- Functieveranderingen in met name de binnenstad door vrijkomende winkelpanden en andere commerciële ruimten. Er wordt daarom komend jaar een leegstandsnota voorbereid (zie programma 7);
- De economische vitaliteit van het buitengebied;
- Ruimtelijke aspecten van o.a. de uitvoering van het programma Zutphen-Energieneutraal (windturbines, solarvelden) en behoud en versterking van cultuurhistorische waarden.

IJsselsprong/Rivier in de Stad

Op basis van de herijking van het project IJsselsprong is de provincie aan de slag gegaan met de werkzaamheden voor de rondweg de Hoven. Inmiddels heeft de provincie een voorkeur kenbaar gemaakt voor een noordelijk tracé en een daartoe strekkend ‘inpassingplan’ in procedure gebracht (zie ook programma 4, verkeer en vervoer).

In 2012 is een start gemaakt met het programma ‘Rivier in de stad’ (Rids), een vervolg op het provinciale sleutelproject IJsselsprong met een accentverschuiving naar de rivier en de stedelijke zones daaromheen. Voor een verdere toelichting en de ontwikkelingen in 2015 verwijzen wij naar de paragraaf ‘Gebiedsgerichte programma’s’.

Actualisatie bestemmingsplannen

In 2006 is gestart met de uitvoering van de wettelijke plicht om alle bestemmingsplannen voor 1 juli 2013 te actualiseren en te digitaliseren. De wetgever had aan deze verplichting een sanctie gehangen: de gemeente mag geen leges heffen voor bouwactiviteiten in een gebied waar een bestemmingsplan van toepassing is dat ouder is dan tien jaar. De actualisatie- en digitaliseringslag is tijdig afgerond. Het grondgebied van de gemeente is nu onderverdeeld in veertien plangebieden (inclusief bestemmingsplannen voor De Mars). Deze veertien bestemmingsplannen zijn conserverend van aard en tien jaar geldend. In 2017 zal het eerste geactualiseerde plan (Spitaalstad) opnieuw vastgesteld moeten worden. Daarna volgen in 2019 delen van het

buitengebied en het centrum. Hoe de nieuwe plannen vorm krijgen hangt mede af van de al eerder genoemde nieuwe Omgevingwet in 2018.

Voor twaalf locaties is het vanwege verschillende redenen (bijv. uitspraak van een rechter, onduidelijkheden door toekomstige ontwikkelingen) niet gelukt een actueel bestemmingsplan vastgesteld te krijgen. Voor deze locaties geldt dat men in principe geen leges hoeft te betalen als een omgevingsvergunning wordt aangevraagd. Gezien de aard van de gevallen en het aantal zijn deze risico's zeer beperkt. In 2014 is al van start gegaan met een 'parapluherziening' om de reparaties uit te voeren.

Recreatiepark Bronsbergen

Op 1 juli 2013 heeft de gemeenteraad de motie 'Gedoogbesluit Park Bronsbergen' vastgesteld. De motie roept op tot het ontwikkelen van een gedoogbeleid dat de mogelijkheid biedt permanent te wonen op het park. De gedoogperiode is ingegaan op 1 maart 2014 en duurt maximaal vijf jaar. In de tussenliggende periode werken we aan een permanente oplossing in de vorm van herbestemming van het park in een woonwijk. Medewerking hangt wel af van overeenstemming met de provincie over de woningbouwcapaciteit en met de bewoners over o.a. financiële consequenties. In totaal komen 207 recreatiewoningen in aanmerking voor een gedoogbesluit.

Wonen

Sinds de vaststelling van de Woonvisie 2013 – 2017 'Ik woon in Zutphen', wordt gewerkt aan de uitvoering ervan. De woonvisie heeft daarvoor een (flexibele) lokale uitvoeringsagenda die wij samen met diverse partners op de woningmarkt uitvoeren.

Onderwerpen die in 2015 onze speciale aandacht hebben zijn: 'betaalbaar wonen' en 'de effecten van de nieuwe Huisvestingswet'. Conform het convenant staan de vier corporaties voor betaalbaarheid van de huur voor de primaire en secundaire doelgroep door gedifferentieerd huurbeleid en voor afspraken over begeleiding bij huurschulden en voorkomen van huisuitzettingen. Bij het tweede onderwerp wordt ondermeer in 2015 een nieuwe gemeentelijke huisvestingsverordening opgesteld die vervolgens in goede afstemming met Woonkeus Stedendriehoek moet worden uitgevoerd.

In 2014 is een Woningmarktonderzoek (WMO) uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van het WMO zal zoals al is aangekondigd in de Woonvisie een tussentijdse herijking van de thema's en doelstellingen uit de Woonvisie worden uitgevoerd. Naar verwachting leggen wij dit in 2015 aan u voor.

Woningbouwplanning en -programmering blijven onverminderd belangrijk om gewenste ontwikkelingen te stimuleren en leegstand te voorkomen. Jaarlijks wordt een planningslijst opgesteld met de gerealiseerde projecten en de plannen die mogelijk in de komende jaren gerealiseerd kunnen worden. De interne afstemming over de woningbouwplanning vindt plaats via de Regietafel. Dit geldt ook voor particuliere initiatieven. Het doel van de Regietafel is het aanbod optimaal te laten aansluiten op de vraag en daarmee de lokale woningbouwproductie te laten aansluiten bij het KWP3 (Kwalitatieve Woningbouwprogrammering) van de Provincie Gelderland. De drie grote woningbouwlocaties (Leesten-Oost, Waterkwartier en Noorderhaven) blijven de komende jaren prioriteit houden.

	t/m 2019	Vanaf 2020	Vanaf 2030	Totaal
Waterkwartier	99			99
Noorderhaven	575	76		651
Leesten-Oost	186	296	211	693
Overig	308	458	117	883
Totaal	1.168	830	328	2.326

Tabel: Woningbouwprogramma prioritaire wijken + overige plannen.

De provincie Gelderland heeft een belangrijke rol in de woningbouwplanning en –programmering. Aan die taak wordt in regionaal verband (Regio Stedendriehoek) uitvoering gegeven. De provincie actualiseert haar beleid o.a. aan de hand van nieuwe bevolkings- en daarop gebaseerde woningbouwprognoses. De actualisatie betreft de aantallen te bouwen woningen binnen de Regio Stedendriehoek tot en met 2024. In dat verband zijn het anticiperen op demografische ontwikkelingen en de uitwerking van het onderwerp ‘scheiden van wonen en zorg’ in 2015 erg belangrijk binnen de uitvoering van de regionale woonagenda van de Stedendriehoek (en daarmee ook ons beleid). In het kader van ‘scheiden van wonen en zorg’, wordt in 2015 het project ‘Wonen met een plus’ uitgevoerd. Dit project is voorbereid samen met partners (o.a. Perspectief, ouderenbonden etc.) en hiervoor hebben wij en de provincie Gelderland subsidie beschikbaar gesteld.

Conform onze woonvisie gaan wij ook aan de slag met de aanpak van leegstaande panden en braakliggende woningbouwlocaties waarvan de bouw vertraagd is.

De Mars

De Mars ligt, ondanks de crisis, nog steeds op koers naar een nieuw en aantrekkelijk stadsdeel van Zutphen. De revitalisering en transformatie van bedrijventerrein De Mars is opgesplitst in vier deelgebieden: Mars Noord, Mars Midden en Noorderhaven/Spoorzone. Een belangrijk onderdeel in Mars Midden is de transformatie van de Achtermars. De Achtermars wordt begin 2015 gesloopt en gesaneerd overgedragen van woonbedrijf Ieder1 aan de gemeente Zutphen. De gemeente zorgt voor een inrichtingsplan, passend bij de bedrijvigheid, de uiterwaarden en watergebonden activiteiten in de omgeving.

Noorderhaven wordt als onderdeel van de binnenstad een centrumstedelijk woongebied. Momenteel is de bouw van woningen gaande. Tussen de binnenstad en Noorderhaven worden in 2014/2015 twee nieuwe doorgangen gerealiseerd. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf ‘Gebiedsgerichte programma’s’.

Kaderstellende beleidsnota’s

- PKB Ruimte voor de rivier
- Omgevingsvisie Gelderland
- Regionale Structuurvisie Stedendriehoek en Voorlanden en Voorlanden 2030 (2007-2009)
- Ontwikkelingsvisie Zutphen 2020 (vastgesteld 1999)
- Structuurvisie Warnsveld 2004
- Provinciale Ruimtelijke verordening 2010
- Binnenstadvisie (2011)
- Structuurvisie Binnenstad (2012)
- Intergemeentelijke Structuurvisie IJsselsprong 2008
- Voorstel Integrale gebiedsontwikkeling IJsselsprong 2009
- Woonvisie Zutphen 2013-2017: Ik woon in Zutphen!
- Beleidsnotitie Regie woningbouw 2013-2019
- Beleidsnotitie Multifunctioneel Wonen 2009
- Convenant Woonruimteverdeling Woonkeus Stedendriehoek 2012

- Welstandsnota
- Nota grondbeleid 2011
- Nota grondprijnsbeleid 2012 – 2015
- Masterplan De Mars, Gebiedsplan De Mars

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen</i>
Een goed gestructureerde inrichting en benutting van de fysieke leefomgeving	• De gemeentelijke ruimtelijke kaders waar nodig aanpassen aan de nieuwe Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland • Opstellen visie Buitengebied en aansluitend structuurvisies (buitengebied en overige stedelijk gebied); • Opstellen nota leegstandsbeleid (zie ook programma 7); • Uitvoeren gedoog- en handhavingsbeleid Bronsbergen en aanpassing bestemmingsplan.
Actuele bestemmingsplannen die ontwikkelings- en klantgericht zijn en meer flexibiliteit bieden.	• Uitvoeren van een parapluperziening voor 12 locaties die nog niet onder een bestemmingsplan vallen;
Optimale afstemming van de kwalitatieve en kwantitatieve vraag naar en aanbod van woningen in onze gemeente.	• Uitvoeren van de prestatieafspraken gebaseerd op de Woonvisie met de vier lokaal werkzame woningcorporaties; • Afspraken maken met corporaties over betaalbaar wonen en over begeleiding bij huurschulden en het voorkomen van huisuitzettingen; • Opstellen nieuwe woonruimteverordening; • Herijking Woonvisie aan de hand van de uitkomsten van het Woningmarktonderzoek. • Bijdragen aan de realisatie van 1375 woningen in de periode 2010 t/m 2019. Het streefcijfer voor 2015 t/m 2019 is 133 woningen per jaar.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Kostenbesparing bij behandeling aanvragen omgevingsvergunning, lager niveau vergunningverlening en inkomstenverhoging door kosten beter toe te rekenen	€ 145.000	€ 145.000	€145.000	€145.000
Totaal Kerntakendiscussie	€ 145.000	€ 145.000	€145.000	€145.000

Maatregelen bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Opheffen tijdelijke huisvesting De Mars	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Stoppen bijdrage Plattelandshuis		€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
Totaal Bezuiniging 2015 – 2017	€ 50.000	€ 73.000	€ 73.000	€ 73.000

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 195.000	€ 218.000	€ 218.000	€ 218.000
---------------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Financiële toelichting

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Vastgoedinformatie	53	51	63	63	63	63	63
□ Ruimtelijke ordening	1.089	991	1.006	989	966	966	966
□ Volkshuisvesting	210	116	80	55	17	17	17
□ Overige volkshuisvesting	4.411	3.830	3.380	2.725	2.658	2.587	2.587
□ Grondzaken	10.234	3.092	7.870	3.167	3.167	3.167	3.167
□ De Mars	4.970	2.875	1.620	3.951	3.951	3.951	3.951
Totaal lasten	20.967	10.955	14.019	10.951	10.823	10.751	10.751
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Vastgoedinformatie	-	-	-	-	-	-	-
□ Ruimtelijke ordening	17-	15-	63-	48-	48-	48-	48-
□ Volkshuisvesting	303-	99-	63-	39-	1-	-	-
□ Overige volkshuisvesting	2.349-	1.881-	1.996-	1.553-	1.487-	1.475-	1.475-
□ Grondzaken	9.071-	3.135-	8.052-	3.329-	3.329-	3.329-	3.329-
□ De Mars	4.190-	2.211-	952-	3.452-	3.452-	3.452-	3.452-
Totaal baten	-15.930	-7.341	-11.125	-8.420	-8.315	-8.303	-8.303
Saldo (excl. mutaties reserves)	5.037	3.614	2.894	2.531	2.508	2.448	2.448
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	4.719	1.052	184	164	164	164	164
□ Onttrekkingen reserves	7.204-	1.886-	967-	484-	484-	424-	424-
Totaal mutaties reserves	-2.485	-834	-783	-321	-321	-261	-261
Saldo programma 6 Ruimtelijke ordening en wonen (incl. De Mars)	2.552	2.780	2.111	2.211	2.187	2.187	2.187

Programma 8. Natuur en milieu

Strategische doelen

- ❖ Het versterken van duurzame ontwikkeling en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

Met de komst van de Omgevingswet (die gefaseerd wordt ingevoerd vanaf 2015) wordt de sectorale benadering van milieuwetgeving verlaten. De behoefte is om meer integraal en vanuit de omgeving naar wetgeving te kijken met als doel de samenhang tussen ruimtelijke ordening, natuur en milieu (bodem, water, lucht) te vergroten. Daarom zullen tal van sectorale wetten en besluiten worden opgenomen in de Omgevingswet. In lijn met de Omgevingswet ontstaat de behoefte aan een integrale uitwerking, zodat de verbanden en raakvlakken van de diverse werkgebieden duidelijker naar voren komen. De vraag die hierbij aan de orde is: *‘Op welke manier zorgt Zutphen voor een duurzame fysieke leefomgeving, nu en in de toekomst?’*. Deze vraag zal worden opgepakt en uitgewerkt in een voorbereidingsdocument Omgevingswet dat op termijn kan leiden tot een afwegingskader waarmee we de wet kunnen uitvoeren.

Natuur

Het belang van natuurontwikkeling in de stad en een gevarieerd stadslandschap wordt steeds groter. Een grote biodiversiteit is niet alleen voor de natuur van belang, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van onze leefomgeving. Het Rijk heeft in 2014 een nieuwe Natuurvisie vastgesteld die als uitgangspunt hanteert: ‘behoud van biodiversiteit en een sterkere en duurzame betekenis van natuur voor de samenleving’. De gewijzigde Wet natuurbescherming moet zorgen voor een breed draagvlak voor natuur in Nederland, met een bescherming van de biodiversiteit en tegelijk ruimte om te ondernemen. Wanneer het met de natuur goed gaat, is er meer ruimte voor economische en andere maatschappelijke activiteiten.

Klimaatadaptatie

De periodieke verdroging en wateroverlast als gevolg van de klimaatverandering brengen de komende jaren flinke uitdagingen teweeg. Zutphen heeft de eerste stappen gezet door hemelwater af te koppelen en enkele infiltratievoorzieningen aan te leggen. Vervolgstappen zullen gericht zijn op verbetering van de waterkwaliteit en op behoud en uitbreiding van groenblauwe structuren. Die dragen bovendien bij aan meer natuur en een grotere biodiversiteit. De intentieverklaring Zoetwatervoorziening Oost Nederland en de Ruimtelijke Klimaatagenda Stedendriehoek helpen ons bij het maken van afwegingen die bijdragen aan het beperken van de schade door extreme weersomstandigheden op de kwetsbare locaties. Essentieel is dat we vermijden dat projecten en ontwikkelingen de negatieve effecten verder vergroten.

Afval

Onze gemeente is, samen met de andere gemeenten die deelnemen in BerkelMilieu, goed op weg om bij te dragen aan een afvalloze maatschappij. De doelstelling is 10 kg restafval per inwoner in 2030. De stappen die tot dusver zijn gezet, zoals de invoering van diftar, ‘het zwarte kratje’, de maandelijkse inzameling van oud papier (met behulp van verenigingen) en de succesvolle introductie van de inzameling van plastic afval, hebben geleid tot een sterke daling van de aantallen kg’s restafval per inwoner. Begin 2015 zal duidelijk zijn welk effect de invoering van het nultarief voor de inzameling van gft-afval heeft op het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Effect van het gespiegeld inzamelen op De Mars zal, gezien het geringe nieuwe aantal woningen, niet erg groot zijn. Voor het opruimen van zwerfafval stelt Nedvang een bijdrage van € 1,19 per inwoner beschikbaar. In 2015 zal dit plan, gericht op burgerparticipatie, verder worden uitgebreid.

Afvalwaterketen

Het afvalwaterakkoord en -plan dienen als basis voor het volgende Verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (VGRP) voor de periode 2016 -2020 en als input voor het volgende Waterbeheersplan van Waterschap Rijn en IJssel. Het Gemeentelijk Rioleringsplan geeft de kaders weer voor onze verantwoordelijkheid op het vlak van water. Wij hebben de zorgplicht voor de gehele waterketen (hemel-, grond- en afvalwater).

Ten aanzien van het afvalwater zal verouderde riolering worden vervangen en kijken we ook of andere technieken haalbaar zijn zoals 'relinen'. Om meer inzicht in het grondwaterniveau te krijgen, meten en registreren wij de grondwaterstanden. Op deze manier wordt invulling gegeven aan de grondwaterzorgplicht. Om de klimaatsveranderingen te kunnen opvangen, wordt zoveel mogelijk de afvoer van hemelwater afgekoppeld. Daarnaast zijn wij het aanspreekpunt voor de burgers met vragen en meldingen over water en overlast door water middels het digitaal waterloket. In samenwerking met de gemeente Lochem en het Waterschap Rijn (Afvalwaterteam Zutphen (AWTZ) hebben wij in 2014 een afvalwaterakkoord en een afvalwaterplan opgesteld. Deze plannen voeren wij in 2015 uit.

Duurzaamheid

Met het begrip duurzaamheid bedoelen we: "alles wat bijdraagt aan instandhouding of zelfs verhoging van de kwaliteit van leefomgeving en samenleving, lokaal maar ook mondiaal, zonder dat de kosten daarvan worden doorgeschoven naar de toekomst". In Zutphen hebben Transition Town Zutphen en de Visiegroep Duurzaam Zutphen hier lokaal invulling aangeven in het document 'Veranderen en verduurzamen Hier en Nu, de transitie van Zutphen naar een duurzame samenleving'. Dit is leidraad geweest voor ons beleid.

Een goed watersysteem, voldoende groen in de woonomgeving en een goede groenstructuur zijn voorwaarden voor een gezonde leefomgeving.

In het streven naar duurzaamheid is de rol van de gemeente vooral faciliterend. Onze inspanning richt zich op voorlichting, communicatie, het faciliteren van bewustwording en het bijeenbrengen van en het samenwerken met partijen. Als gemeente streven we zelf naar een duurzame bedrijfsvoering en hebben we inkoopvoorwaarden waarbij duurzaamheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen en energieneutraliteit een belangrijke rol spelen.

Initiatieven van derden stimuleren en waar mogelijk faciliteren we. Zo zal in de voormalige Kaardebol in 2015 'De Kas' van start gaan als inspirerend centrum voor duurzaamheid. Het Innovatiegilde en het Cleantech Center realiseren in Het Pakhuis en in De Broodfabriek een centrum voor innovatie, duurzaamheid en techniek. Ideeën die hier ontstaan, worden onderzocht en waar mogelijk uitgevoerd.

Energieneutraliteit

Onze ambitie is om op termijn energieneutraal te worden. We sluiten aan bij het SER Energieakkoord voor duurzame groei door samen met de Regio Stedendriehoek afspraken te maken met de VNG en het ministerie van BZK over het energiezuinig maken van de bestaande woningbouw voor de periode 2014 t/m 2016. We stemmen in met het uitvoeren van de Routekaart Stedendriehoek energieneutraal en leggen de regie daarvan bij de Strategische Board Stedendriehoek.

We sturen op een actieve uitvoering van het programma "Zutphen-energieneutraal 2013-2017". Dit programma behelst onder andere inzet op extra windturbines, het realiseren van meer zonnepanelen en energiebesparing in eigen panden.

Milieu

Bodem

In 2015 ronden we het programma ISV-3 Bodem af. Het programma bestaat uit twee pijlers: schonere en duurzamere leefomgeving van de bodem en het verhogen van de bijdrage van bodemenergie en energieopslag in de bodem in combinatie met warmtenetwerken. Een schonere leefomgeving wordt bereikt door het saneren van dynamische locaties als Strukton en het terrein van Flamco. In 2014 zijn de laatste verdachte 49 locaties onderzocht waar we vermoedens hadden van mogelijke bodemverontreiniging.

Door de Amvb Bodemenergie (juli 2013) zal onze aandacht zich verder richten op gebruik van de ondergrond. De maatregel stelt regels voor het gebruik maken van bodemenergie. Daarvoor is het nodig dat wij structuur aanbrengen in de gebruiksmogelijkheden. Daarnaast zoeken we, geheel in de lijn met de Omgevingswet, naar samenhang tussen bodemaspecten en ruimtelijke aspecten. Gezamenlijk met de Provincie wordt door Zutphen, Nijmegen, Arnhem en Apeldoorn invulling gegeven aan het Meerjarenprogramma Bodem en Ondergrond 2015-2020 dat is opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie. Het Rijk zal naar verwachting begin 2015 een structuurvisie voor de ondergrond hebben opgesteld (STRONG). De structuurvisie geeft provincies en gemeenten een kader om sturing te geven in hun afweging van belangen van de ondergrond bij ruimtelijke planvorming. In de uitwerking van het Meerjarenprogramma Bodem en ondergrond 2015-2020 zal met de rijksstructuurvisie rekening worden gehouden.

Geluid en lucht

Het beleidsveld Geluid omvat activiteiten die bijdragen aan een verbetering van de leefomgeving van de stad en ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven. In 2015 werken we onder andere aan het uitvoeren en faciliteren van gevelisolatie projecten, het adviseren bij onderzoeken naar goederenvervoer over het spoor en andere projecten, het afronden van het zonebeheerplan/bestemmingsplan geluidverkaveling industrieterrein De Mars en diverse andere plannen.

Begraafplaatsen

Ten aanzien van de kostenbesparing zijn de afgelopen jaren al stappen genomen. In het dagelijks onderhoud levert de samenwerking met DELTA een besparing op. Voor het realiseren van inkomstenverhoging is een businessplan begraven opgesteld, dat een aanzet geeft op de vraag 'hoe begraven kan concurreren met cremen'. Per begraafplaats komen er aanbevelingen en voorstellen tot het vergroten van de exploitatie. Verder blijkt dat er binnen Zutphen voldoende ruimte is om te begraven en dat er relatief veel vraag is naar de mogelijkheid tot begraven op de oude begraafplaats. Het actief ruimen levert veel nieuwe plaatsen en mogelijkheden op, maar vraagt wel om een investering vooraf. In 2015 voeren we het businessplan begraven uit.

Kaderstellende beleidsnota's

- Milieubeleidsplan (2001).
- Beleidsnota 'Zutphen Energieneutraal (2011) en Uitvoeringsprogramma (2010-2013)'
- Programmaopdracht Zutphen energieneutraal 2013-2017.
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (v-GRP 2010).
- Toekomst Waterketen Gelderland (TWG: www.toekomstwaterketenGelderland.nl).
- Convenant Waterloket.
- Waterplan Zutphen, Visie op water voor nu en later (2008).
- Intentieverklaring Afvalwaterteam Zutphen (2010)
- Regionaal Bodembeheerplan (2011)
- Masterplan energieopslag De Mars (2009)
- Kansenkaarten energieopslag gemeente Zutphen (2009)

- Luchtkwaliteituitvoeringsplan (2011)
- Groenatlas (2012)
- Groengordelnota (2008)
- Bomenverordening (2009)
- Masterplan Zutphense Waarden (2000).
- Nota Dierenwelzijn (2011)
- Memo Lust Last en Overlast (2011)
- Bedrijfsplan ODA
- Routekaart Stedendriehoek

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
De samenhang tussen ruimtelijke ordening, natuur en milieu (bodem, water, lucht) vergroten.	• Opstellen voorbereidingsdocument Omgevingswet (afwegingskader waarmee we de wet kunnen uitvoeren) • Gefaseerde uitvoering Omgevingswet
Verbeteren van de waterkwaliteit en behoud en uitbreiding van groenblauwe structuren	• Uitvoeren intentieverklaring Zoetwatervoorziening Oost Nederland en de Ruimtelijke Klimaatagenda Stedendriehoek
Voldoen aan zorgplicht afvalwater	• Uitvoeren afvalwaterakkoord en een afvalwaterplan • Opstellen Verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (VGRP) voor de periode 2016 -2020. • Registeren van grondwaterstanden. • Afkoppelen afvoer van hemelwater.
Faciliteren van duurzaamheidsprojecten.	• Invulling geven aan maatschappelijke initiatieven op het gebied van duurzaamheid. Dit doen we door middel van voorlichting, communicatie, faciliteren van bewustwording en het bijeenbrengen van en het samenwerken met partijen.
Zutphen is op termijn energieneutraal	• Uitvoeren van de programmaopdracht 'Zutphen-Energieneutraal': ○ Het aandeel opgewekte duurzame energie in Zutphen stijgt jaarlijks met 2%. ○ Het aandeel fossiele energie in het totale energieverbruik in de gemeente daalt jaarlijks met 2%.
Een gezonde leefomgeving door schone bodem, oppervlakte- en grondwater en lucht, zonder geluidsoverlast en met minder restafval	• Afronden ISV-3 Bodem en verantwoorden richting provincie. • Invulling geven aan het Meerjarenprogramma Bodem en Ondergrond 2015-2020 • Het saneren van vervuilinglocaties, uitvoeren geluidmaatregelen (soms in combinatie met energiebesparing) • Uitvoeren en afronden gevelisolatieprojecten. • Afronden zonebeheerplan/bestemmingsplan geluidverkaveling industrieterrein De Mars. • Afronden gebiedsgericht geluidsplan. • Uitvoeren programma afval 2030

	• Aantal kilo's restafval per inwoner neemt jaarlijks met stappen af van 157, naar 115, naar 100, naar 85 kilo in 2017. • Aantal kilo's ingezameld gft per inwoner neemt toe van 58, naar 100 naar 115 kg in 2017. • Proefprojecten gespiegeld inzamelen afval voortzetten. • Verder uitbreiden plan gericht op burgerparticipatie rond het opruimen van zwerfafval.
Realiseren inkomstenverhoging begraafplaatsen	Uitvoeren businessplan begraven

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Begraafplaatsen, investeren, opbrengsten verhogen en kosten verlagen	€200.000	€200.000	€200.000	€200.000
Totaal kerntakendiscussie	€200.000	€200.000	€200.000	€200.000

Maatregelen Bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Afschaffen variabel deel kwijtschelding en integreren regelingen		€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal bezuiniging 2015 - 2017		€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 200.000	€ 210.000	€ 210.000	€ 210.000

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Afval	4.599	4.447	4.623	4.469	4.469	4.469	4.469
□ Riolering	3.195	3.444	3.731	3.866	3.866	3.866	3.866
□ Milieu	2.116	2.284	1.394	1.632	1.616	1.632	1.616
□ Begraafplaatsen	937	706	787	701	701	701	701
Totaal lasten	10.847	10.881	10.535	10.667	10.651	10.667	10.651
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Afval	5.619-	5.435-	5.406-	5.221-	5.221-	5.221-	5.221-
□ Riolering	4.062-	4.185-	3.821-	3.861-	3.861-	3.861-	3.861-
□ Milieu	166-	239-	-	-	-	-	-
□ Begraafplaatsen	361-	397-	389-	397-	397-	397-	397-
Totaal baten	-10.208	-10.256	-9.616	-9.479	-9.479	-9.479	-9.479
Saldo (excl. mutaties reserves)	639	625	919	1.188	1.172	1.188	1.172
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	1.410	1.453	120	74	74	74	74
□ Onttrekkingen reserves	789-	838-	78-	182-	182-	182-	182-
Totaal mutaties reserves	621	615	42	-109	-109	-109	-109
Saldo programma 8 Natuur en milieu	1.260	1.240	961	1.080	1.064	1.080	1.064

Thema Welzijn en Cultuur

- programma 9 sport
- programma 10 onderwijs, jeugd en jongeren
- programma 11 kunst en cultuur
- programma 12 welzijn en zorg

Programma 9. Sport

Strategische doelen

- ❖ Het bevorderen van sportdeelname in het belang van welzijn en gezondheid.

Sport, algemeen

Sport en spel zijn onmiskenbaar belangrijk voor de inwoners van onze gemeente, het draagt bij aan de gezondheid, het welbevinden en maatschappelijke participatie. Sportverenigingen worden gedragen door burgers/vrijwilligers, zijn diep geworteld in onze lokale samenleving waarmee hun verbindende kracht bijzonder groot is. Naast sport binnen verenigingen wordt er echter ook veel gesport buiten verenigingen om. 43% van de Zutphenaren tussen 18 en 65 jaar is lid van een sportvereniging.

Sportaccommodaties

Het voormalige Zutphania terrein is tijdelijk en gedeeltelijk verhuurd aan de Mixed Hockeyclub en de wielerveder vereniging van ETP. Deze clubs hebben met elkaar in korte tijd en met inzet van veel vrijwilligers en de landmacht een crossterrein ingericht.

De bouw van het nieuwe zwembad op het terrein van het voormalige Zutphania is van start gegaan. Het nieuwe bad krijgt een wedstrijdbad en een doelgroepenbad met een waterspeeltuin. Het zwembad wordt door een stichting beheerd. Het bestuur van de stichting is inmiddels benoemd. Bij de exploitatie van het bad zal nauw met de gebruikers worden samengewerkt. Het bad zal medio 2015 in gebruik worden genomen.

Bevorderen sportdeelname

Voor het bevorderen van de deelname aan sport blijft de ‘subsidieregeling sportstimulering’ als basis van kracht. Voor dat doel voert het Plein de ‘Meedoenregeling’ uit om daarmee een laagdrempelige toegang tot sport voor minima te realiseren. Het op peil houden van de gemeentelijke sportaccommodaties beschouwen we evengoed als een bijdrage aan het bevorderen van sportdeelname.

Kaderstellende beleidsnota's

- Sport: overal en door iedereen! Sportstimuleringsnota, 2011

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Minimaal 75% van de Zutphense burgers met of zonder beperking moet in 2018 aan sport of bewegen doen. (bron: Sportnota provincie Gelderland).	• Voldoende mogelijkheden voor deelname aan sport • Laagdrempelige toegang tot sport voor minima: uitvoeren van de ‘Meedoenregeling’ door het Plein. • Een bijdrage leveren aan het bevorderen van sportdeelname
Het op peil houden van de gemeentelijke sportaccommodaties conform de daarvoor gestelde eisen.	• In gebruik nemen nieuw zwembad in Zutphen met een wedstrijdbad en een doelgroepenbad.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlagen exploitatiesubsidie zwembad	€565.800	€565.800	€565.800	€565.800
Verhoging huurtarieven sportaccommodaties	€353.900	€353.900	€353.900	€353.900
Jeugdsubsidieregeling (verkaveling Sport, kunst&Cultuur en Vorming)	€146.000-	€246.000-	€246.000-	€246.000-
Totaal kerntakendiscussie	€773.700	€673.700	€673.700	€673.700

Maatregelen Koersdocument

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Oude regelingen/afspraken kritisch nalopen(buiten gebruik stellen Noordveen)	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Totaal Koersdocument	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000

Maatregelen Bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2015	2016	2017
Verlagen dotatie reserve vervanging sportaccommodaties	€ 50.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Totaal bezuiniging 2015 - 2017	€ 50.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 758.700	€ 783.700	€ 783.700	€ 783.700
---------------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Financiële toelichting

Bedragen x € 1.000	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Sport	2.440	2.502	2.389	2.438	2.438	2.438	2.438
Totaal lasten	2.440	2.502	2.389	2.438	2.438	2.438	2.438
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Sport	688-	723-	815-	821-	821-	821-	821-
Totaal baten	-688	-723	-815	-821	-821	-821	-821
Saldo (excl. mutaties reserves)	1.752	1.779	1.574	1.617	1.617	1.617	1.617
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	370	425	478	491	466	466	466
□ Onttrekkingen reserves	104-	264-	164-	568-	568-	568-	568-
Totaal mutaties reserves	266	161	314	-77	-102	-102	-102
Saldo programma 9 Sport	2.018	1.940	1.888	1.540	1.515	1.515	1.515

Programma 10. Onderwijs, jeugd en jongeren

Strategische doelen:

- ❖ Het bevorderen van maatschappelijke participatie met specifieke aandacht voor jeugd en jongeren.

Invoering nieuwe Jeugdwet

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet een feit en wordt de gemeente verantwoordelijk voor alle jeugdhulp en de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering (voorheen verantwoordelijkheden en budgetten van het Rijk, de provincie en de zorgverzekeraars). We sturen op een integrale aanpak van de drie decentralisaties: Jeugdwet, AWBZ/WMO en de Participatiewet. Daarbij werken we intensief samen met de gemeente Lochem. Voor de Jeugdwet geldt dat we ook nauw samenwerken met de andere gemeenten in de regio Midden IJssel/Oost Veluwe, maar ook bovenlokaal en landelijk, onder andere voor de inkoop en de monitoring.

De totale ondersteuning aan de jeugd biedt de kans om zorg en begeleiding dichtbij de kinderen en hun ouders te organiseren zodat de jeugd die zorg nodig heeft ook daadwerkelijk krijgt wat nodig is. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat er een verschuiving van inzet van zwaardere naar lichtere vormen van hulp en zorg gerealiseerd wordt of dat er sneller adequate hulp ingezet wordt. Dit is een forse nieuwe taak die vraagt om een goede sturing vanuit de gemeente om dit samen met partners zo goed mogelijk vorm te geven.

Onze visie is dat we zoveel mogelijk uitgaan van de eigen kracht van de burger, oplossingen zoeken in het eigen netwerk, preventie en het werken volgens één gezin- één plan- één regisseur. Aanvullende oplossingen zoeken we in eerste instantie in algemene, vrij toegankelijke voorzieningen. Maar als er specialistische hulp nodig is, dan willen we dat organisaties er snel bij zijn met deskundig advies en zorg bij voorkeur dichtbij het gezin. De rol van de professional is hierbij essentieel. De uitdaging is betere zorg dichtbij huis te organiseren en zware zorg en vooral uithuisplaatsing te voorkomen. Dat vraagt om vernieuwing en verandering van de manier waarop de zorg is georganiseerd. Daarvoor gaan we in 2015 maximaal inzetten op het versterken van de verbindingen tussen organisaties en het ontwikkelen van werkwijzen en processen, onder andere met de gebiedsgerichte sociale teams en het onderwijs (inclusief het Onderwijszorgcentrum), de veiligheidsketen, de aanbieders van jeugdhulp en de huisartsen, maar ook de informele zorg en de professionele vrijwilligerszorg. De netwerkorganisatie Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) speelt in de coördinatie van de jeugdhulp een belangrijke rol.

Diversiteit en passend onderwijs

Diversiteit

Zutphen kent een grote diversiteit aan onderwijs. Dit willen we behouden en versterken. Alle kinderen moeten de kans hebben om onderwijs te volgen en hun talenten te ontwikkelen. Bovendien is onderwijs noodzakelijk voor een startkwalificatie op de arbeidsmarkt en een belangrijke vestigingsfactor voor de stad.

De minister heeft het verzoek om in Zutphen een nevenvestiging van de Cluster 4 school (Speciaal Onderwijs/Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen) uit Borculo te mogen starten goedgekeurd. De concrete realisering zal door het schoolbestuur worden opgepakt (voorbereiding 2015, realisering 2016).

Vroeg- en voorschoolse educatie

Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) is onderdeel van de wettelijke taak onderwijsachterstandenbeleid. Het beleid omvat voorschoolse educatie voor kinderen tot 4 jaar en vroegschoolse educatie voor kinderen

gedurende de eerste twee jaar van het basisonderwijs. In 2015-2016 starten we met de voorbereiding voor een nieuwe VVE-periode 2016-2019.

In de notitie Onderwijsbeleid gemeente Zutphen “stappen naar de toekomst” is vermeld dat de vorming van een kindcentra door de gemeente wordt ondersteund. Dit beleid zal ook in 2015 worden gecontinueerd. Primair ligt het initiatief voor de realisatie van kindcentra bij scholen/schoolbesturen samen met de kinderopvangorganisaties.

Passend onderwijs

Ook in 2015 doen de scholen verdere ervaring op met de Wet Passend Onderwijs, die op 1 augustus 2014 in werking is getreden. De wettelijk vastgestelde samenwerkingsverbanden van schoolbesturen hebben de zorgplicht voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Daarbij moet afstemming plaatsvinden van ondersteuning op school met het brede jeugdzorgdomein. De gemeente speelt hier een belangrijke rol in en hiervoor zijn ondersteuningsplannen opgesteld. Een bijzondere positie heeft het Onderwijszorgcentrum (OZC) regio Zutphen dat al meerdere jaren onderwijs en jeugdzorg combineert voor de scholen in het voortgezet onderwijs. Nu de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp (en de financiering daarvan) bij de gemeente komt te liggen, vraagt dit om een nadere uitwerking.

Passend onderwijs is ook in het beroepsonderwijs van belang. Met ROC Aventus gaan we in gesprek over hun ervaringen met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en mogelijkheden op dit vlak.

Onderwijshuisvesting

Naar aanleiding van de wijziging van de Wet op primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra in het kader van de overheveling van taken en budgetten voor onderhoud aan scholen, is in 2014 de gemeentelijke verordening voor de onderwijshuisvesting aangepast. Schoolbesturen maken met deze wetswijziging vanaf 2015 geen aanspraak meer op een vergoeding van groot onderhoud. De gemeente blijft wel de volledige verantwoordelijkheid houden voor de nieuwbouw en uitbreiding van scholen. In het kader van risicobeheersing moet er rekening mee worden gehouden dat het onderhoud van bestaande gebouwen onvoldoende plaatsvindt en de gemeente daardoor hogere kosten heeft voor eventuele nieuwbouw. De gemeente blijft volledig verantwoordelijk voor het beheer, de exploitatie en het onderhoud van de gymzalen. Daarvoor zijn voor het jaar 2015 al aanvragen in gediend.

Inspelen op krimp van het aantal leerlingen

In verband met de bevolkingsprognose samenhangende “krimp” van het aantal leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs onderzoeken de schoolbesturen op welke wijze het brede en kwalitatief goede onderwijsaanbod binnen de gemeente overeind kan blijven. Wij blijven betrokken bij deze ontwikkelingen omdat we waarde hechten aan diversiteit in het onderwijsaanbod.

Kaderstellende beleidsnota's

- Kadernota Integraal Jeugdbeleid 2007-2011.
- Samenwerkingsovereenkomst Centrum Jeugd en gezin, 2012
- Beleidskader VVE 2012
- Raamovereenkomst Educatie (Het Plein)
- Beleidskader Sociaal Beleid (2012)
- Notitie onderwijsbeleid gemeente Zutphen, Stappen naar de toekomst (2013)
- Beleidsplan jeugdhulp Lochem Zutphen (2014)
- Regionale Uitvoeringsnota Jeugd Oost Veluwe/Midden IJssel (2014)

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Een sluitende aanpak voor de jeugd met als doelen: • een positief opgroei-klimaat, • preventie en vroegsignalering, • betere jeugdhulp en -zorg dichtbij huis, waardoor minder zware zorg nodig is en uithuisplaatsing wordt voorkomen.	Implementatie Jeugdwet: • Implementatie nieuwe Jeugdwet door uitvoering van het Beleidsplan Jeugdhulp Lochem-Zutphen 2015-2016 • Samenwerken met betrokken partijen (burgers en instellingen) aan de inrichting van de toegang naar jeugdhulp. Integraal en in samenhang met de drie decentralisaties in het sociale domein. • Samenwerken met de gemeente Lochem en met de Regio Midden IJssel/Oost Veluwe voor de uitwerking van het Beleidsplan Jeugdhulp Lochem Zutphen en de Regionale Uitvoeringsnota Jeugd. • Afspraken maken over de wijze van monitoring Ketenaanpak versterken: • Agenderen jeugdagenda en doorontwikkelen van het Centrum voor Jeugd en Gezin (o.a. met Stuurgroep Jeugd en Onderwijs, Stedelijk Jongeren Overleg, CJG projectgroep) • Jongerenparticipatie stimuleren en jongeren begeleiden die dreigen te ontsporen • Uitvoering wettelijke taken leerplicht (voorkomen ‘thuiszitters’) • Opstellen beleidsplan Vroeg- en Voorschoolse Educatie voor 2016-2019.
Diversiteit aan onderwijs behouden en versterken zodat alle kinderen de kans hebben om onderwijs te volgen en hun talenten te ontwikkelen.	• Afspraken in ondersteuningsplannen Passend Onderwijs PO en VO nakomen (invulling jeugdhulp op scholen) • Verkenning mogelijkheden passend onderwijs in beroepsonderwijs (ROC) • Faciliteren realisatie Cluster 4 school • Uitvoering verordening onderwijshuisvesting 2014 • Gesprek aangaan met schoolbesturen over krimp van leerlingenaantal

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Diverse maatregelen onderwijshuisvesting (gemeentelijke lasten dalen structureel dalen; negatieve saldo tussen structurele lasten en de maatregelen 2012 t/m 2014 wordt gecompenseerd uit “reserve onderwijshuisvesting”).	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Beëindigen subsidies Jeugd-en Jongerenwerk waaronder subsidie Brede School	€ 81.500	€ 81.500	€ 81.500	€ 81.500
Jeugdsubsidieregeling (verkaveling Sport, Kunst&Cultuur en <u>Vorming</u>)	€ 3.000-	€14.000-	€14.000-	€14.000-
Totaal Kerntakendiscussie	€ 98.500	€ 87.500	€ 87.500	€ 87.500

Maatregelen bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlagen kosten inspecties gastoudergezinnen/peuterspeelzalen		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Halveren bijdrage ontwikkelingssamenwerking		€ 23.500	€ 23.500	€ 23.500
Totaal bezuiniging 2015 – 2017	€ -	€ 43.500	€ 43.500	€ 43.500

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 98.500	€107..500	€ 107.500	€ 107.500
---------------------------------------	-----------------	------------------	------------------	------------------

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Onderwijsbestuur	16	16	17	17	17	17	17
□ Onderwijshuisvesting	5.426	4.918	5.779	5.831	5.831	5.831	5.831
□ Lokaal onderwijsbeleid	2.142	2.350	2.235	2.353	2.353	2.353	2.353
□ Volwasseneneducatie	358	123	316	316	316	316	316
□ Vormings- en ontwikkelingswerk	63	60	64	64	64	64	64
□ Jeugd- en jongeren	233	203	209	15.478	15.261	14.751	14.843
□ Kinderopvang	501	238	249	325	305	305	305
Totaal lasten	8.739	7.908	8.869	24.384	24.147	23.637	23.729
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Onderwijsbestuur	117-	5-	33-	33-	33-	33-	33-
□ Onderwijshuisvesting	645-	914-	441-	447-	447-	447-	447-
□ Lokaal onderwijsbeleid	481-	524-	477-	583-	583-	583-	583-
□ Volwasseneneducatie	254-	92-	290-	290-	290-	290-	290-
□ Vormings- en ontwikkelingswerk	-	-	-	-	-	-	-
□ Jeugd- en jongeren	-	-	-	-	-	-	-
□ Kinderopvang	-	-	-	3-	3-	3-	3-
Totaal baten	-1.497	-1.535	-1.241	-1.355	-1.355	-1.355	-1.355
Saldo (excl. mutaties reserves)	7.242	6.373	7.628	23.029	22.792	22.282	22.374
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	1.096	944	-	-	-	-	-
□ Onttrekkingen reserves	432-	22-	273-	383-	383-	383-	383-
Totaal mutaties reserves	664	922	-273	-383	-383	-383	-383
Saldo programma 10 Onderwijs, jeugd en jongeren	7.906	7.295	7.355	22.647	22.410	21.899	21.991

Programma 11. Kunst en cultuur

Strategisch doelen

- ❖ De lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur versterken door behoud én ontsluiten van archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed en het stimuleren van het kunst- en cultuurklimaat.

Toekomstbestendig en aansprekend kunst- en cultuurklimaat

Stedelijke musea/kunst, bibliotheek

We streven naar een toekomstbestendige en aansprekende museum- en bibliotheekfunctie in Zutphen samen met andere (sociaal)culturele voorzieningen. De stappen die we hier in 2015 in zetten zijn afhankelijk van de besluitvorming van de gemeenteraad hierover in december 2014.

Centrum voor podiumkunsten Hanzehof en Muzehof

De Hanzehof heeft in 2013 een businessplan opgesteld waaruit bleek dat een toekomstbestendig theater mogelijk is, mits er een investering wordt gedaan in de organisatie en het gebouw. De opgelegde bezuinigingstaakstelling bleek in 2014 echter niet haalbaar. De raad heeft besloten om af te zien van de bezuinigingstaakstelling voor het seizoen 2013/2014 en een bijdrage beschikbaar gesteld voor het exploitatietekort en de omvorming van de organisatie. In 2015 krijgt het businessplan vorm.

Subsidies kunst en cultuur

Incidentele kunst en cultuuruitingen dragen bij aan de levendigheid van de stad. Om dit te stimuleren en ondersteunen stellen wij sinds enkele jaren subsidie beschikbaar op basis van de regeling 'Incidentele subsidies Kunst&Cultuur'. In 2015 willen we deze regeling evalueren en waar nodig verbeteren.

Aandachtspunten daarbij zijn, onder andere, stimuleren van samenwerking, verbinden van initiatieven en het toegankelijk maken (houden) van voorzieningen (mede gelet op de beëindiging van veel structurele subsidies voor partners in 2015).

Evenementen

We streven naar een evenwichtig evenementenbeleid door contacten, samenwerking, afstemming via de evenementenkalender en faciliteren van vergunningen.

Rijkdom van monumenten, archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed

Monumenten, cultuurhistorisch erfgoed

De Erfgoedagenda, opgesteld in nauwe samenwerking met de belangrijkste partners in de stad, is in sterke mate bepalend voor onze activiteiten op dit beleidsterrein. Een belangrijk aspect is het verspreiden van kennis, zodat bewustwording van de waarde van ons cultureel erfgoed groter wordt in de samenleving. In dat verband is de oprichting van het 'Cultuurhistorisch platform' van groot belang dat o.a. een cursus 'Zutphenkunde' op het programma heeft staan. Inhoudelijk zal ook in 2015 het omgaan met leegstaande monumentale gebouwen een belangrijk thema zijn. Hier ligt ook een raakvlak met programma 7 (Economische zaken). De provincie Gelderland voert een aantal programma's uit die relevant zijn voor cultuur en cultuurhistorie. Waar mogelijk proberen wij zo goed mogelijk aan te haken bij de doelstellingen van deze programma's mede met het oog op de mogelijkheid van cofinanciering.

Archeologie; kenniscentrum voor de regio

Zutphen behoort tot de belangrijkste Nederlandse gemeenten als het gaat om de rijkdom en wetenschappelijke waarde van het archeologische erfgoed. Het behoud en de ontsluiting daarvan is een economische factor van betekenis, gelet op de attractiviteit ervan voor bezoekers/toeristen die onze stad aandoen.

Onze kennis en kunde op dit gebied is groot en wij stellen die – in het kader van efficiency van samenwerking voor de uitvoering van wettelijke taken - ook ter beschikking aan derden. We voeren de archeologietaken al uit voor de gemeente Doesburg. Verkennende gesprekken vinden plaats om de archeologische dienstverlening uit te breiden naar de ODA en de Achterhoekse gemeenten.

Regionaal archief Zutphen

De kerntaken van het Regionaal Archief Zutphen (RAZ) zijn het uitvoeren van archiefbeheer conform wet- en regelgeving voor de gemeente Zutphen en - op basis van een dienstverleningsovereenkomst - de gemeenten Brummen en Lochem en het onder de aandacht brengen en houden van de cultuurhistorie van deze gemeenten bij een breed publiek.

Ons streven is om te zoeken naar een zo efficiënt mogelijke manier om samen te werken om aan de wettelijke eisen te voldoen. Dat doen we sinds 2011 samen met het ECAL (Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers); een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten. Eind 2014 komt er een evaluatie over de huidige samenwerking en wordt een beslissing genomen over de samenwerking voor de lange(re) termijn (op huidige wijze of ‘samenvoeging’ RAZ en ECAL). In 2015 geven we uitvoering aan dit besluit.

In 2015 willen we een digitaal depot realiseren (E-depot) in samenwerking met het ECAL waar alle gemeenten in de Achterhoek (en Brummen) bij kunnen aansluiten. De behoefte en druk bij gemeenten om dit te realiseren is groot; er wordt steeds meer zaakgericht en digitaal gewerkt waarbij ook aan (archief) wet- en regelgeving moet worden voldaan.

Kaderstellende beleidsnota's

- Stimuleringsprogramma ‘Kunst en cultuur aan slag’ 2008 – 2012 (2008)
- Koersdocument ‘Samen aan de Slag, Zutphen, culturele Hanzestad aan de IJssel’ (2008)
- Archeologische Waardenkaart 2014
- Beleidsnota Archeologie 2007
- Concept Erfgoedagenda 2012-2022
- Meerjarenbeleidplan Regionaal Archief Zutphen

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Een cultureel aantrekkelijke stad zijn voor inwoners en toeristen en ter bevordering van het woon- en vestigingsklimaat	Basisvoorzieningen voor kunst en cultuur in stand houden en incidentele uitingen stimuleren en mogelijk maken door: • Realiseren toekomstbestendige museum- en bibliotheekfunctie (conform besluit over Broederenklooster). • Realiseren bezuinigingstaakstelling musea en bibliotheek (d.m.v. Broederenklooster). • Realiseren businessplan Hanzehof met inachtneming van bezuinigingstaakstelling • Uitvoeren en evalueren Regeling Incidentele subsidies Kunst & Cultuur. • Bieden van laagdrempelige toegang tot cultuur voor minima via de Meedoen-regeling van het

	Plein. • Faciliteren van een aantrekkelijk en gevarieerd evenementenaanbod.
Grotere bewustwording van de waarde van ons cultureel erfgoed in de samenleving.	• Input leveren voor het ‘Cultuurhistorisch platform’ dat o.a. een cursus ‘Zutphenkunde’ op het programma heeft staan. • In 2015 besluiten hoe wij omgaan met leegstaande monumentale gebouwen (relatie met programma 7 Economische Zaken)
Ontsluiten en presenteren van de rijkdom van het archeologische erfgoed voor burgers en toeristen	• Archeologische monumentenzorg uitvoeren conform wet- en regelgeving. • Efficiënte uitvoering van taken vergroten door ontwikkeling tot regionaal kenniscentrum van Oost Gelderland en daarmee de markt en inkomsten vergroten. • Wijze van samenwerken en vergoeden van dienstverlening uitwerken. • Realiseren van definitieve en adequate huisvesting van het cluster Archeologie en van het depot.
Ontsluiten en presenteren van de rijkdom van cultuurhistorie bij een breed publiek door middel van archiefbeheer	• Archiefbeheer voor Zutphen, Lochem en Brummen uitvoeren conform wet- en regelgeving. • Efficiënte uitvoering van taken vergroten door uitvoeren van het besluit over samenwerking/ samengaan RAZ-ECAL. • Voor 1-1-2016 realiseren van het e-depot .

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Plan Broederenklooster	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Afbouwen subsidies amateuristische kunst- en cultuurbeoefening	€ 184.100	€ 184.100	€ 184.100	€ 184.100
Verlagen subsidie Hanzehof	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Verlagen subsidie Muzehof	€ 425.000	€ 425.000	€ 425.000	€ 425.000
Verlaging bezuiniging Hanzehof/Muzehof	€300.000-	€ 300.000-	€300.000-	€300.000-
Jeugdsubsidieregeling (verkaveling Sport, Kunst&Cultuur en Vorming)	€ 140.000-	€140.000-	€140.000-	€140.000-
Totaal Kerntakendiscussie	€ 919.100	€919.100	€919.100	€919.100

Maatregelen bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Verlagen incidentele subsidies		€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
Cluster voorzieningen			€ 300.000	€ 300.000
Totaal bezuiniging 2015 - 2017	€ -	€ 23.000	€ 323.000	€323.000

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 919.100	€942.100	€1.242.100	€1.242.100
---------------------------------------	------------------	-----------------	-------------------	-------------------

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Kunst	34	41	40	40	40	40	40
□ Musea	1.211	1.199	1.163	1.198	1.158	1.158	1.158
□ Archief	831	877	840	823	823	823	823
□ Monumenten	403	441	432	431	431	431	431
□ Archeologie	443	468	480	482	482	482	482
□ Cultuur	4.010	3.878	3.706	3.363	3.323	3.323	3.323
Totaal lasten	6.932	6.904	6.660	6.335	6.255	6.255	6.255
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Kunst	-	-	-	-	-	-	-
□ Musea	128-	93-	54-	42-	42-	42-	42-
□ Archief	190-	171-	167-	171-	171-	171-	171-
□ Monumenten	3-	29-	17-	17-	17-	17-	17-
□ Archeologie	191-	237-	222-	226-	226-	226-	226-
□ Cultuur	410-	399-	348-	336-	336-	336-	336-
Totaal baten	-922	-929	-807	-791	-791	-791	-791
Saldo (excl. mutaties reserves)	6.010	5.975	5.853	5.544	5.464	5.464	5.464
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	120	83	83	90	90	90	90
□ Onttrekkingen reserves	283-	392-	285-	326-	246-	246-	246-
Totaal mutaties reserves	-163	-309	-203	-236	-156	-156	-156
Saldo programma 11 Kunst en cultuur	5.847	5.666	5.651	5.309	5.309	5.309	5.309

Programma 12. Welzijn en zorg

Strategisch doelen

- ❖ Het bevorderen van gezondheid, welzijn en maatschappelijke participatie van inwoners met extra aandacht voor risicogroepen en kwetsbare buurten/wijken

Maatschappelijke zorg – Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) vormt het wettelijk kader voor ondersteuning op het maatschappelijke terrein door gemeenten. Deze heeft als doel dat mensen zich thuis en buitenshuis kunnen redden en dat zij kunnen meedoen in de maatschappij. De Wmo vormt als het ware een verbindende schakel tussen de Jeugdwet en de Participatiewet. De Wmo is immers bedoeld voor alle burgers met een ondersteuningsvraag, ongeacht of zij werken of niet werken, jeugdig zijn of volwassen. We sturen op adequate ondersteuning. De drie decentralisaties in het sociale domein staan niet op zichzelf. Wij kiezen voor een integrale ondersteuning aan burgers en zullen ons inspannen om conflicterende regelgeving tussen beleidsterreinen op te ruimen daar waar deze de ontschotte ondersteuning aan burgers/gezinssystemen in de weg staat.

Een combinatie van algemene oplossing en maatwerk: richting en ruimte geven

Het jaar 2015 zal vooral in het teken staan van de feitelijke implementatie van de nieuwe taken die met ingang van 1 januari 2015 worden toegevoegd aan de bestaande WMO. Het gaat hierbij om vormen van extramurale begeleiding. U moet dan denken aan individuele begeleiding, groepsbegeleiding, het kortdurend verblijf en het vervoer daarnaar toe.

We richten ons op de zelf- en samenredzaamheid van mensen en hun zelfstandig functioneren. Dit doen we allereerst door algemene oplossingen in te richten en/of uit te breiden. Algemene oplossingen zien wij als een effectief middel om mensen te bereiken en samen te brengen. Daar waar algemene oplossingen niet afdoende zijn worden maatwerkoplossingen ingezet. Maatwerk oplossingen zijn specifiek gericht op één persoon of één gezin. Door het gebruik van algemene oplossingen te stimuleren zal de druk op maatwerkoplossingen/voorzieningen verminderen. Het is nodig dat het palet aan algemene oplossingen wordt uitgebreid. In onze opvattingen over de veranderende rol van overheid past het om de vernieuwing van het zorgaanbod primair als een verantwoordelijkheid te zien van de organisaties in het veld. Daarvoor is het nodig dat organisaties ruimte ervaren om invulling te geven aan nieuwe vormen van inhoud van zorg en ondersteuning waarbij uiteraard kwaliteitswaarborgen moeten worden ingebouwd. Wat ons betreft krijgt deze vernieuwing zoveel mogelijk gestalte in de wijken, dicht bij mensen.

Gebiedsgerichte Sociale Teams (GST)

In het algemeen beleidskader Sociaal Domein ‘Bouwen op de kracht van de lokale samenleving’ (april 2013) is reeds vastgelegd dat we gaan werken met gebiedsgebonden sociale teams. In Zutphen is daar al enkele jaren ervaring mee opgedaan via de sociale wijkteams onder de vlag van st. Perspectief. Wij willen voortbouwen op die ervaringen en nadrukkelijk de koppeling leggen met de inrichting van het systeem van diverse toegangen naar de zogenaamde maatwerkoplossingen. Mede dankzij specifiek rijksstimuleringsbeleid worden op basis van deze ervaringen de wijkteams in Zutphen verder doorontwikkeld. Uitgangspunt is dat iedere burger met zijn vragen rechtstreeks bij het sociale wijkteam terecht kan in zijn/haar zoektocht naar een passende oplossing voor hun probleem. Het wijkteam vormt een belangrijke schakel om het professionele netwerk en het informele netwerk rond burgers aan elkaar te verbinden. Wij willen investeren in een passende omvang van sociale wijkteams die is afgestemd op de aard en de omvang van de betreffende wijk.

Huishoudelijke hulp

Huishoudelijke hulp is binnen het Sociaal Domein één van de maatwerkoplossingen die in bepaalde situaties nodig is om inwoners in staat te stellen zo lang mogelijk thuis te kunnen wonen. Huishoudelijke hulp is een lichte vorm van ondersteuning en ook preventief werken omdat signalen op tijd worden opgemerkt en gemeld. We onderzoeken op welke wijze we huishoudelijke hulp het beste kunnen organiseren, uiteraard passend binnen onze visie op Sociaal Domein. Maar ook passend binnen de steeds beperktere financiële middelen die het rijk hiervoor beschikbaar stelt. In 2015 zullen we opnieuw geconfronteerd worden met een bezuiniging.

Vrijwilligers en Mantelzorgers

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn het cement van de samenleving. Net als elders in Nederland, kan Zutphen ook rekenen op de inzet van vele vrijwilligers op tal van terreinen. Dat verdient veel waardering. We kunnen dat niet genoeg benadrukken. Het beroep op dit sociaal kapitaal zal naar verwachting de komende jaren alleen maar toenemen en het risico van overvragen ligt op de loer. Tegelijkertijd zien we ook dat veel nieuwe burgerinitiatieven tot stand worden gebracht en burgerkracht tot ontwikkeling komen. De Zutphense vrijwilligerscentrale en mantelzorgondersteuning zijn van belang en waar mogelijk ondersteunen wij hen. We zullen bezien in hoeverre de incidentele financiële impuls vanuit het rijk kan worden omgezet in maatregelen op lokaal niveau die leiden tot een merkbare verbetering van de ondersteuning van de mantelzorg(st)er.

Regionale onderdelen WMO

Een deel van de Wmo wordt georganiseerd via de centrumgemeenten. Dit betreft Apeldoorn voor huiselijk geweld en vrouwenopvang en Deventer voor maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen. Nieuw in 2015 is de start van het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) en de inkoop /subsidie van beschermd wonen. Wij werken aan een goede samenwerking tussen de regionale organisaties en het lokale netwerk, zoals de sociale wijkteams en de toegang via het CJG en Het Plein.

Volksgezondheid

De wet Publieke gezondheid biedt het wettelijk kader voor de gemeentelijke inzet op het gebied van gezondheid. Veel van de gemeentelijke taken op dit gebied worden uitgevoerd door de GGD Noord- en Oost Gelderland. In een eerder stadium is besloten tot een bezuiniging van € 50.000,- op de inwonersbijdrage GGD met ingang van 2016. In 2015 zullen we ons inzetten om binnen de Gemeenschappelijke Regeling deze bezuiniging te realiseren. De gemeentelijke speerpunten van beleid zijn benoemd in de nota gezondheidsbeleid 2013 – 2016. De komende jaren zullen we met gebruikmaking van de extra financiële ruimte die het rijk ons biedt (via het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS)) aandacht besteden aan de aanpak van gezondheidsachterstanden in bepaalde wijken in Zutphen.

Multiproblematiek

Mede dankzij de ondersteuning van de provincie Gelderland gaan we ook in 2015 verder met het vergroten van onze grip op de aanpak van de zogenaamde multiproblematiek. Dit doen wij samen met de partners uit de verschillende ketens (strafrechtketen en zorgketen). De samenhang met de ontwikkelingen binnen het sociaal domein is daarbij een voorwaarde.

Vluchtelingenwerk

Het aantal vluchtelingen is in Nederland het afgelopen jaar drastisch toegenomen. Wij zijn ons goed bewust van die nood en de maatschappelijke taak om een bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers. Het college is door Centraal Opvangorgaan Asielzoekers (COA) benaderd met het verzoek om medewerking te verlenen aan de vestiging van een asielzoekerscentrum (AZC) op de locatie van de voormalige recherche- en

kaderschool. Ons college werkt van harte mee aan de vestiging. Wij proberen daarbij een goede balans te vinden tussen de belangen van de direct omwonenden en het belang van een goed functionerend en in zijn omgeving ingebed asielzoekerscentrum. De opening van het AZC is voorzien medio 2015. In de aanloop naar de ingebruikneming zal met COA en veelal ook de directe omgeving nog een groot aantal zaken moeten worden geregeld. Een daarvan is plicht om de leerplichtige leerlingen onderwijs aan te bieden. Met COA en de scholen zal overleg gaan plaatsvinden op welke wijze het onderwijsaanbod het beste vorm kan krijgen.

St. Vluchtelingenwerk ontvangt van ons een structurele subsidie ten behoeve van praktische en juridische hulp aan individuele vluchtelingen. Er is een extra subsidie bedrag uitgekeerd aan Vluchtelingenwerk boven op het basisbedrag. Dit heeft te maken met het grotere aantal vluchtelingen. Dit bedrag wordt gedekt uit de extra inkomsten die de gemeente ontvangt van het COA voor maatschappelijke begeleiding. Dit staat los van de vestiging van een AZC.

Kaderstellende beleidsnota's

- Nota lokaal gezondheidsbeleid 2013 - 2016
- Naar een toekomstgericht ouderenbeleid 2010
- Sociaal beleidskader 2012
- Rapport 'Grip op Multiproblematiek'
- Beleidsnotitie Mantelzorg 2011
- Visiedocument 'Bouwen op de kracht van de lokale samenleving'. (2013)
- Beleidsplan Wmo 2015-2018

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Alle mensen kunnen zich thuis en buitenshuis redden en meedoen aan de samenleving ongeacht of ze een beperking hebben of niet, werk hebben of niet en jeugdig zijn of volwassen	• Implementatie van de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning door uitvoering van het beleidsplan WMO 2015-2018, waaronder herijking huishoudelijke hulp • In onze opdracht aan Het Plein en bij de inkoop van WMO voorzieningen maken we afspraken over de te behalen doelen en de bijbehorende kwaliteit van de te leveren diensten/zorg. • We werken samen met de betrokken partijen (burgers en instellingen) aan de uitwerking van de inrichting van de toegang naar de zorg. Dit doen we integraal en in samenhang tussen de drie decentralisaties in het sociaal domein. • We investeren, o.a. met de inzet van een kwartiermaker en scholing, in de verdere ontwikkeling van Gebiedsgebonden Sociale Wijkteams waarbij de principes van eigen kracht, inschakelen sociale netwerk en 1 gezin/ 1 plan worden gehanteerd. We werken daarbij, waar zinvol, samen in de Stedendriehoek. • De speerpunten van het gemeentelijk

	gezondheidsbeleid 2013-2016 uitvoeren. In het kader van het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS) gezondheidsachterstanden in wijken aanpakken. • In 2015 zetten we ons in om- binnen de Gemeenschappelijke Regeling GGD - de bezuiniging van € 50.000,- m.i.v. 2016 - op de inwonersbijdrage te realiseren.
Optimale inzet van zelf- en samenredzaamheid van mensen in hun zelfstandig functioneren.	Bij de inkoop van zowel algemene als maatwerkoplossingen maken we afspraken over inzet van eigen kracht en sociale netwerken en de verbinding tussen formele en informele zorg. In onze opdracht aan stichting Perspectief Zutphen maken wij afspraken over: • Passende mantelzorgondersteuning • Ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligerswerk via de Vrijwilligerscentrale Zutphen.
Aanspraak op duurdere en complexere dienstverlening zo lang mogelijk voorkomen.	We investeren in algemene oplossingen en stimuleren het gebruik ervan. We gaan afspraken maken over de wijze van monitoring daarvan en sluiten daarbij aan op landelijke monitorsystemen.
Betere grip op multiproblematiek gericht op het voorkomen van escalatie.	We voeren samen met de partners uit de verschillende ketens (strafrechtketen en zorgketen) die het convenant 'Aanpak Multiproblem-plus' hebben ondertekend de ontwikkelagenda Multiproblem aanpak uit. We zoeken daarbij actief de samenhang met de ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Diverse maatregelen Maatschappelijke zorg/Wet Maatschappelijke ondersteuning	€ 638.700	€ 638.700	€ 638.700	€ 638.700
Totaal Kerntakendiscussie	€ 638.700	€ 638.700	€ 638.700	€ 638.700

Maatregelen Koersdocument

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Herinrichting Sociaal Domein	€ 105.000	€ 230.000	€230.000	€230.000
Totaal Koersdocument	€ 105.000	€ 230.000	€230.000	€230.000

Maatregelen bezuiniging 2015 - 2017

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Structureel inzetten WMO reserve	€ 300.000	€ 300.000	€300.000	€300.000
Verlagen bijdrage GGD		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Halveren bijdrage ontwikkelingssamenwerking		€ 23.500	€ 23.500	€ 23.500
Totaal bezuiniging 2015 – 2017	€ 300.000	€ 373.500	€373.500	€373.500

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ 1.043.700	€ 1.242.200	€1.242.200	€1.242.200
---------------------------------------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Maatschappelijke zorg	9.103	7.879	1.401	1.413	1.423	1.433	1.444
□ Wmo	-	-	6.845	16.534	17.071	16.916	16.999
□ Sociaal cultureel werk	1.553	1.545	1.381	1.399	1.414	1.430	1.429
□ Volksgezondheid	2.429	2.213	2.231	2.287	2.238	2.246	2.259
Totaal lasten	13.085	11.637	11.858	21.632	22.146	22.025	22.131
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Maatschappelijke zorg	917-	90-	-	-	-	-	-
□ Wmo	-	-	-	-	-	-	-
□ Sociaal cultureel werk	14-	-	-	-	-	-	-
□ Volksgezondheid	169-	172-	16-	8-	-	-	-
Totaal baten	-1.100	-262	-16	-8	0	0	0
Saldo (excl. mutaties reserves)	11.985	11.375	11.842	21.624	22.146	22.025	22.131
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	4.431	1.793	665	-	-	-	-
□ Onttrekkingen reserves	4.218-	554-	48-	731-	720-	718-	719-
Totaal mutaties reserves	213	1.239	617	-731	-720	-718	-719
Saldo programma 12 Welzijn en zorg	12.198	12.614	12.460	20.894	21.426	21.307	21.412

Thema Sociaal en Economie

- programma 7 economische zaken
- programma 13 sociale zaken

Programma 7. Economische zaken

Strategisch doelen

- ❖ Het verbeteren van de lokale en regionale economische en toeristische positie door het ontwikkelen, uitvoeren en uitdragen van beleid gericht op het bevorderen van de werkgelegenheid en een sterke, vitale binnenstad.

Gemeentelijke panden en gronden

Op basis van de uitgangspunten uit het Vastgoedplan (2012) werken we aan verhoging van het maatschappelijk en/of financieel rendement van onze vastgoedportefeuille. Voor wat betreft de landelijke eigendommen blijft de doelstelling om erfpachtgronden te verkopen overeind. Voor de verhuurde gronden en de pachtgronden geldt dat deze aan de (ruimtelijke) doelstellingen van de gemeente dienen bij te dragen. Verder streven we naar verhoging van de opbrengsten. Voor aanvullende informatie verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid.

Economische zaken

De regionale opgaven van de Stedendriehoek zijn verwoord in 'De Agenda Stedendriehoek: samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat'. De Strategische Board Stedendriehoek, waarin vertegenwoordigers van ondernemers en onderwijs participeren, is medeverantwoordelijk voor de sturing op twee regionale opgaven. Dit zijn de opgaven 'Innovatie krachtiger maken' en 'Sociaal kapitaal beter benutten'. Er wordt volgens de nieuwe werkwijze samengewerkt aan de twee opgaven.

Het Akkoord van Beekbergen, dat door 27 organisaties gesloten is, kent met vier doelstellingen;

- de regio heeft de laagste werkloosheid van Nederland;
- vacatures worden goed en snel vervuld;
- iedereen heeft minimaal een startkwalificatie;
- alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn actief.

Bij de realisatie van deze doelstellingen is samenwerking met werkgevers en een goed vestigings- en ondernemingsklimaat voor bedrijven van wezenlijk belang.

De programma's en projecten uit het Stadscontract Zutphen en het Regiocontract Stedendriehoek leveren een belangrijke bijdrage aan de versterking van het vestigingsklimaat. Op onze bedrijventerreinen draagt parkmanagement bij aan de ontwikkeling van het vestigingsklimaat.

We stimuleren Maatschappelijk verantwoord ondernemen door zelf het goede voorbeeld te geven, onder meer bij aanbestedingen. Ook stimuleren we dat lokale en regionale bedrijven meer kansen krijgen bij gemeentelijke aanbestedingen.

De Structuurvisie Binnenstad bevat de ambitie om *'de aantrekkelijkste binnenstad van Nederland te zijn, waar historie en water voelbaar zijn en waar de stedelijke dynamiek harmonisch samengaat met de menselijke maat'*. Deze visie vormt het kader voor programma's en projecten die tot doel hebben de unieke kwaliteiten van onze binnenstad te behouden en te versterken. Binnenstadsmanagement draagt hier in belangrijke mate aan bij.

Het Horecavestigingsbeleid dateert uit 2002 en is toe aan een actualisatie. Naast heroriëntatie op horecalocaties verdienen onderwerpen zoals horecacategorieën, terrassen, sluitingstijden, veiligheid en overlast een rol. De Horeca heeft aangegeven zelf een visie te willen opstellen over de horeca in de gemeente Zutphen en in samenwerking met andere belanghebbenden een rol te willen spelen in de ontwikkeling van het beleid.

Toerisme

Onze historische binnenstad en het gevarieerde aanbod van winkels, cultuur, horeca en evenementen bepalen samen met de ligging aan de IJssel in sterke mate de aantrekkingskracht van Zutphen. Dat is belangrijk voor onze inwoners maar ook voor toeristen en passanten die Zutphen bezoeken. Onze inspanningen op het terrein van toerisme zijn ook van belang met het oog op werkgelegenheid en leefbaarheid. Ons doel is om de aantrekkelijkheid van Zutphen te behouden en te vergroten. Zowel de samenwerking tussen Hanzesteden aan de IJssel als de samenwerking in Achterhoekverband dragen daar aan bij.

Gastheerschap en dienstverlening aan toeristen en inwoners blijven van belang. In 2015 krijgt de stichting stadsmarketing, die zich gaat richten op goed gastheerschap, stadspromotie en evenementencoördinatie, verder vorm.

Kaderstellende beleidsnota's

- De Agenda Stedendriehoek: samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat 2013
- Structuurvisie Binnenstad 2012
- Economische Kadernota 2007-2011
- Nota grondbeleid 2011
- Nota grondprijnsbeleid 2012 – 2015 en bijbehorende grondprijnsbrief
- Vastgoedplan 2012
- Nota weerstandsvermogen en plankosten 2007
- Nota Bovenwijkse voorzieningen

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Verhoging van het maatschappelijk en/of financieel rendement van onze vastgoedportefeuille	• Aan- en verkopen, huur en verhuur van vastgoed doen we conform de uitgangspunten uit het Vastgoedplan (2012).
Behoud bestaande bedrijven	• Verbeteren vestigingsklimaat o.a. door realiseren projecten Stads- en Regiocontract • Aantal bedrijven op peil houden (3630 in 2012)
Een betere lokale en regionale economische positie	• ‘Agenda Stedendriehoek: samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat’ uitvoeren. • Gerichte deelname aan een aantal tafels van de Stedendriehoek en de Strategische Board. Strategie hiervoor wordt nader bepaald. • Deelname in Cleantech Center en Innovatielab in Broodfabriek/Pakhuis
Meer arbeidsplaatsen, ook voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt	Conform Akkoord van Beekbergen investeren in lokale en regionale werkgeversbenadering, gericht op de uitstroom cliënten Het Plein.
Behoud toeristische aantrekkingskracht en historisch karakter van de binnenstad	• Structuurvisie Binnenstad uitvoeren • Erfgoedagenda uitvoeren • Samenwerking met Stichting Achterhoek Toerisme • Samenwerken met Hanzesteden aan de IJssel. • Aantal detailhandelsvestigingen (260 in 2012), werkzame personen in horeca (460 in 2012) en in de detailhandel (1290 in 2013) op peil houden. • Aantal toeristische bezoekers binnenstad op peil houden (aantal bezoekers in 2012: 513.000 en in 2013: 458.000)
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	• Als gemeente zelf een actieve bijdrage leveren aan MVO/sociaal aanbesteden en nieuwe mogelijkheden onderzoeken. • Percentage aanbestedingen op basis van Mvo/sociaal aanbesteden in stappen laten groeien naar 100% in 2017. Streefcijfer 2015 is 96%. • MVO/sociaal aanbesteden als standaardvoorwaarde stellen aan partijen waarmee gemeente samenwerkt.

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Panden en gronden	2.047	2.428	2.534	2.805	2.805	2.805	2.805
□ Straatmarkten	234	213	225	226	226	226	226
□ Economische zaken	3.146	821	651	668	668	668	668
□ Landelijke eigendommen	177	129	158	164	164	164	164
□ Toerisme en recreatie	517	434	447	454	454	438	438
Totaal lasten	6.121	4.025	4.015	4.318	4.318	4.302	4.302
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Panden en gronden	2.737-	2.748-	2.299-	2.488-	1.899-	1.904-	1.909-
□ Straatmarkten	211-	207-	225-	226-	226-	226-	226-
□ Economische zaken	848-	214-	250-	262-	262-	262-	262-
□ Landelijke eigendommen	510-	2.143-	406-	392-	392-	392-	392-
□ Toerisme en recreatie	76-	34-	26-	42-	42-	26-	26-
Totaal baten	-4.382	-5.346	-3.205	-3.410	-2.821	-2.810	-2.815
Saldo (excl. mutaties reserves)	1.739	-1.321	810	909	1.497	1.492	1.487
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	940	1.807	391	263	268	273	278
□ Onttrekkingen reserves	2.626-	593-	277-	324-	324-	324-	324-
Totaal mutaties reserves	-1.686	1.214	115	-61	-56	-51	-46
Saldo programma 7 Economische zaken	53	-107	925	848	1.441	1.441	1.441

Programma 13. Sociale Zaken

Strategische doelen

- ❖ Het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid van de inwoners op het terrein van werk, inkomen en participatie.

Participatiewet van kracht

Het jaar 2015 is het jaar van de waarheid. Het is het eerste jaar waarin de Participatiewet van kracht is. Met de Participatiewet is er één wettelijke regeling die de WWB, de Wsw en een deel van de Wajong vervangt. De nieuwe wet en de politieke besluitvorming erover kent een lange aanlooproute met de nodige hobbels en zelfs een periode van uitstel. De huidige invoeringsdatum (1 januari 2015) loopt nu echter wel gelijk met die van de twee andere decentralisaties (AWBZ-taken naar Wmo en nieuwe jeugdwet). De Participatiewet moet ervoor zorgen dat meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, via betaald werk aan de slag gaan. Betaald werk voor iedereen is een na te streven doelstelling. Maar de huidige sociaal-economische context van economische crisis en hoge werkloosheid maken het op korte termijn moeilijk om deze doelstelling te realiseren. De economische vooruitzichten voor 2015 lijken positiever, maar de arbeidsmarktsituatie is ook in 2015 in onze regio nog ongunstig.

De voorbereidingen op de Participatiewet zijn opgepakt via het Programma decentralisaties Sociaal Domein. Daarin is intensief samengewerkt met de gemeente Lochem. Deze programmatische aanpak heeft ook bijgedragen aan de samenhang tussen de Participatiewet en de nieuwe Jeugdwet en de decentralisatie van AWBZ taken naar de WMO.

Werk voorop vraagt om werkgeversbenadering.

Betaald werk staat voorop, meedoen is de norm en het vangnet blijft. Alle inzet is erop gericht dat burgers meedoen door middel van werk, uit een uitkeringssituatie stromen of minder uitkeringsafhankelijk zijn. Voor mensen die inkomensondersteuning nodig hebben, blijft er vanzelfsprekend een sociaal vangnet in de vorm van een bijstandsuitkering bestaan. Ook dan is echter actieve deelname aan de samenleving onze ambitie. Binnen de wettelijke kaders die er zijn zullen in gemeentelijke regelgeving prikkels worden verankerd gericht op die ambitie. Daarbij hoort bijvoorbeeld ook een goed ingericht tegenprestatiebeleid. De uiteindelijke vormgeving van die regels zal in oktober 2014 ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Als werk voorop staat, dan zijn werkgevers belangrijke, zo niet dé belangrijkste partners. Daarbij hoort een passende werkgeversbenadering. Verdere netwerkontwikkeling met werkgevers gericht op het realiseren van arbeids- en reïntegratieplaatsen staat daarom de komende jaren hoog op de agenda. We richten ons daarbij niet alleen op de werkgevers in Zutphen, maar ook op de (soms) grotere werkgevers in de regio. De samenwerking speelt zich daarom af op zowel het lokale als het regionale niveau. Voor de lokale benadering is een lokaal werkgeversteam operationeel. Dit team geeft inhoud aan het continu ontwikkelen van het netwerk van werkgevers en het stimuleren en faciliteren van medeverantwoordelijkheid van werkgevers voor het bieden van werk. De regionale benadering krijgt vorm in de arbeidsmarktregio Stedenvierkant via een zogenaamde regionale werkkamer die reeds in juni 2013 is opgericht. Deze regionale samenwerking wordt overigens verplichtend voorgeschreven in het kader van de wet SUWI (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen).

In de rol van werkgever zal de gemeente ook zelf het goede voorbeeld geven en arbeids- en reïntegratieplaatsen realiseren voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt. Daarnaast heeft de gemeente in het inkoop- en aanbestedingsbeleid sociale voorwaarden opgenomen, om te stimuleren dat bedrijven werk bieden aan mensen met een uitkering (Social Return On Investment).

Een breed palet van instrumenten zal in 2015 worden ingezet (en verder ontwikkeld) om werkgevers te ontzorgen en te faciliteren met als doel om werkzoekenden in dienst te nemen. U moet daarbij denken aan een

mix van de inzet van loonkostensubsidies, begeleiding op de werkplek, de zogenaamde no-riskpolis en het beschikbaar stellen van mogelijkheden voor detachering. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op initiatieven van werkgevers zelf.

Beschut werken en meedoenplekken

Vanaf 1 januari 2015 is er geen nieuwe instroom meer mogelijk in de WSW (wet Sociale Werkvoorziening). Alle WSW-ers die voor die datum een dienstverband hebben, behouden hun rechten. Een groot deel van deze groep mensen heeft structurele en intensieve begeleiding nodig. De daarmee gepaarde gaande uitgaven (salaris en begeleiding) lopen niet in de pas met de gefaseerde afbouw van de rijksbijdrage van € 26.000 nu naar € 22.700 over 5 jaar. Dat vraagt om een andere koers, om de financiële tekorten zoveel mogelijk te beperken.

Het Deltabestuur heeft deze koerswijziging een aantal jaren geleden met onze instemming ingezet. Delta is omgevormd tot een detacherings- en begeleidingsorganisatie. WSW-medewerkers worden zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers geplaatst, waarbij de werkgever een financiële bijdrage betaalt ter hoogte van het productieve vermogen (loonwaarde). Voor WSW-medewerkers die niet in staat zijn om loonvormend te werken, worden andere mogelijkheden gezocht om in de nabijheid van de woonomgeving mee te doen aan de samenleving. Die ingezette koers zetten we in 2015 volop door waarbij we uiteraard de maximale zorgvuldigheid zullen betrachten.

Daarnaast zijn er specifieke voorzieningen nodig om uitkeringsgerechtigden die niet in staat zijn om te werken, op andere manieren actief mee te laten doen aan de samenleving ('meedoenplekken'). Deze voorzieningen zullen ook in 2015 nog volop in ontwikkeling zijn. De ervaringen van pilots in het 'veld' zullen daarbij optimaal worden benut.

Samenwerking Delta-Plein en Sturing

De uitvoering van de WWB en de WSW is opgedragen aan respectievelijk Het Plein en Delta. Het ontstaan van één nieuwe wettelijke regeling, de Participatiewet, vraagt om een integrale dienstverlening en het opnieuw inrichten van werkprocessen, die tot nog toe gescheiden waren.

In de achter ons liggende periode hebben Het Plein en Delta al volop 'geëxperimenteerd' met nieuwe instrumenten, werkwijzen, en vormen van samenwerking. Van een formele organisatorische versmelting van de twee GR organisaties is op dit moment nog geen sprake. De zoektocht naar een passende uitvoeringsstructuur waarbij kwalitatief hoogstaande dienstverlening aan burgers en bedrijven wordt gecombineerd met effectiviteit en efficiency is gaande. Deze juridische vormgeving van de nieuwe uitvoeringsstructuur en de herinrichting van de relatie met gemeenten willen we in 2015 verder uitwerken.

Daarbij past ook een nadere invulling van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van de gemeente en een daarbij passend sturingsmodel ten opzichte van zogenaamde 'verbonden partijen'. De aanbevelingen van de Rekenkamercommissie in haar rapport 'Stellen, Tellen en Vertellen' van 2014 vinden we waardevol en meer dan de moeite waard om hierbij te betrekken.

Armoede en minimabeleid

De nieuwe bepalingen ten aanzien van het lokaal armoedebeleid zijn grotendeels wettelijk vastgelegd. Denk daarbij ondermeer aan de mogelijkheid om de inkomensgrens te verhogen naar 120% van het wettelijk minimumloon, de afschaffing van categoriale regelingen en de verruiming van de maatwerk via individuele bijzondere bijstand.

Twee gemeentelijke speerpunten zullen de komende jaren centraal staan. Ten eerste, de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid met specifieke aandacht voor kinderen. Ten tweede, de samenwerking met maatschappelijke partners (o.a. Verbindkracht) en de kennisuitwisseling. De doelstelling van ons

armoedebeleid, dat overigens in samenhang met andere thema's in het Sociaal Domein moet worden gezien, is financiële fitheid. Financiële fitheid gericht op maat schappelijke participatie. Vroegtijdig signaleren en vroegtijdige interventie zijn belangrijke aandachtspunten.

Kaderstellende beleidsnota's

- Vastgestelde nota's Decentralisaties Sociaal Domein
- Beleidsplan Participatiewet
- Begroting Het Plein 2015
- Begroting Delta 2015
- Armoedenota 2010-2014 'Meedoen en Rondkomen' (februari 2011).
- Nota Effectieve Schulddienstverlening 2012-2015 (juli 2012)

Programmadoelen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Het aandeel bijstandsgerechtigden dat actief is door middel van (onbetaald) werk is van 30% (in 2014) gestegen naar 60% in 2018.	In onze opdracht aan het Plein maken wij afspraken over het behalen van deze doelstelling, hetgeen betekent dat Het Plein ervoor zorgt dat elke bijstandsgerechtigde een individueel plan van aanpak heeft.
Werkgevers in Zutphen en omgeving dragen medeverantwoordelijkheid voor het bieden van werk aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt	In onze opdracht aan het Plein maken wij afspraken over verdere netwerkontwikkeling met werkgevers op lokaal niveau d.m.v. het lokale werkgeversteam en op regionaal niveau d.m.v. de regionale werkkamer. De gemeente Zutphen geeft als werkgever het goede voorbeeld door op termijn (wet schrijft voor 2026) 5% van het personeelsbestand in te vullen met mensen uit de doelgroep. In 2015 brengen we in beeld wat we al doen en gaan we onze verdere ambities bepalen. Wij hanteren bij inkoop en aanbesteding sociale voorwaarden om te stimuleren dat bedrijven werk bieden aan mensen met een uitkering (Social Return On Investment).
In 2018 werkt 70% van de WSW-ers bij een reguliere werkgever. Van de WSW-ers die niet loonvormend kunnen werken, heeft 50% een (arbeidsmatige) dagbesteding in de eigen woonomgeving.	In onze opdracht aan Delta maken wij afspraken over: • de uitvoering van WSW-ers, die loonvormend werken, is kostendekkend; • hoogte van de bijdrage ten behoeve van WSW-ers die niet loonvormend zijn; • periodieke monitoring van behaalde resultaten.
Een meer – bij de nieuwe wetgeving/ werkwijze - passende uitvoeringsstructuur van Plein en Delta waarbij kwalitatief hoogstaande dienstverlening aan burgers en bedrijven wordt gecombineerd met effectiviteit en efficiency.	In onze opdracht aan Plein en Delta maken wij afspraken over: • herinrichten primaire processen; • invulling werkgeversbenadering; • herinrichting administratieve en financiële

	processen. Wij vertalen, in 2015, de nieuwe uitvoeringsstructuur incl. herinrichting processen in de juridische vormgeving. Daarbij betrekken we de conclusies van de Rekenkamercommissie.
Armoedebeleid en minimabeleid leidt tot meer financiële fitheid gericht op maatschappelijke participatie. De toename van financiële fitheid wordt zichtbaar door bijvoorbeeld afname van schuldenproblematiek.	In onze opdracht aan het Plein maken wij afspraken over: • intensivering armoede- en schuldenbeleid met specifieke aandacht voor kinderen; • samenwerken met maatschappelijke partners en kennisuitwisseling.
Voor mensen die inkomensondersteuning nodig hebben, blijft er een vangnet in de vorm van een bijstandsuitkering bestaan maar we streven naar beperking van bijstandsafhankelijkheid. Dit meten we aan de hand uitstroomratio² De uitstroomratio bedraagt momenteel 0,71. Het doel is om deze uitstroomratio te verhogen naar 1 (in 2018).	In onze opdracht aan het Plein maken wij afspraken over het verstrekken van bijstandsuitkeringen als vangnet.

² De uitstroomratio geeft zicht op de verhouding tussen instroom en uitstroom. Als de uitstroomratio 1 is, dan is er evenveel uitstroom als instroom. Als de ratio kleiner is dan , dan is er meer instroom dan uitstroom. In 2014 is dit het geval.

Bezuinigingsmaatregelen

Maatregelen Kerntakendiscussie

(bedragen zijn cumulatief)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Budget Meedoenregeling - verhoging tbv jeugd	€ 50.000-	€ 50.000-	€ 50.000-	€ 50.000-
Budget Meedoenregeling- verhoging voor volwassenen	€ 50.000-	€ 50.000-	€ 50.000-	€ 50.000-
Totaal kerntakendiscussie	€ 100.000-	€ 100.000-	€ 100.000-	€ 100.000-

Maatregelen bezuiniging 2015 - 2017 cumulatief)

(bedragen zijn

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
		€		
Structureel inzetten reserves WWB	€ 100.000	100.000	€ 100.000	€ 100.000
Taakstelling bedrijfsvoering Het Plein	-	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
Totaal Koersdocument	€ 100.000	€ 165.000	€ 165.000	€ 165.000

Totaal Bezuinigingsmaatregelen	€ -	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
---------------------------------------	------------	-----------------	-----------------	-----------------

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Rekening 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Uitstroombevordering	15.994	16.823	3.037	15.379	14.552	13.750	13.120
□ Sociale werkvoorziening	-	-	12.217	23	23	23	23
□ Minimabeleid	2.041	2.268	2.747	3.244	3.271	3.299	3.327
□ Inkomensvoorziening	19.189	21.217	20.293	23.204	23.175	23.212	23.250
Totaal lasten	37.224	40.308	38.293	41.850	41.021	40.283	39.720
Baten (excl. toevoegingen reserves)							
□ Uitstroombevordering	15.098-	15.921-	1.906-	23-	23-	23-	23-
□ Sociale werkvoorziening	-	-	12.195-	-	-	-	-
□ Minimabeleid	24-	21-	17-	17-	17-	17-	17-
□ Inkomensvoorziening	17.628-	18.271-	17.587-	19.471-	19.471-	19.471-	19.471-
Totaal baten	-32.750	-34.213	-31.706	-19.511	-19.511	-19.511	-19.511
Saldo (excl. mutaties reserves)	4.474	6.095	6.588	22.339	21.510	20.773	20.209
Mutaties reserves							
□ Toevoegingen reserves	5.856	3.365	889	-	-	-	-
□ Onttrekkingen reserves	4.763-	2.700-	-	700-	736-	825-	915-
Totaal mutaties reserves	1.093	665	889	-700	-736	-825	-915
Saldo programma 13 Sociale Zaken	5.567	6.760	7.477	21.639	20.774	19.948	19.294

Paragrafen

A) Lokale heffingen

Inleiding

Het beleid voor lokale heffingen is voorbehouden aan de lokale politiek, zij het dat wettelijke kaders voor lokale belastingen landelijk zijn vastgesteld. De gemeente heeft daardoor weinig mogelijkheden. Naast belastingen hanteert de gemeente heffingen. De gemeente gebruikt de opbrengst van de heffingen voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De gemeentelijke heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente en raken de burger direct in de portemonnee. Een duidelijke belangenafweging is daarom van groot belang. Najaar 2014 worden concrete tariefsvoorstellen voor 2015 voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeente is vervolgens vrij in de besteding van de opbrengst van de heffingen. De heffingen in 2015 in Zutphen zijn: OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, reclamebelasting, toeristenbelasting en diverse leges en rechten.

Beleid en speerpunten

Het beleid voor de lokale heffingen in Zutphen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- *Kostendekkende tarieven*
De tarieven van deze rechten (leges, afvalstoffen- en rioolheffing) worden zodanig vastgesteld dat de opbrengsten de kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden.
- *Lokale belastingen worden geïndexeerd met het inflatiecijfer*
Jaarlijks wordt op basis van de landelijk gehanteerde inflatiecijfers de hoogte van lokale belastingen aangepast. Daarnaast zijn er extra verhogingen op basis van de kerntakendiscussie, maatregelen uit het koersdocument en bezuinigingsdocument 2015-2017.
- *Kwijtschelding*
De gemeente Zutphen verleent kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de hondenbelasting (voor de eerste hond). De norm voor het verlenen van kwijtschelding is in Zutphen gesteld op 100% van het bijstandsniveau. Dit betekent dat 100% van het inkomen op bijstandsniveau wordt vrijgelaten bij de beoordeling of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding.

Doelstellingen 2015

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we er voor doen:
Correcte en tijdige uitvoering van de Wet WOZ	In 2015 voldoen aan de kwaliteitseisen van de Waarderingskamer
Kostendekkende bedrijfsvoering	Verbeteren van toerekening van kosten o.b.v. modellen van de VNG en overeenkomstig de tarieven aanpassen

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

Onroerende zaak belasting (OZB)

Op 1 januari 2015 begint een nieuw waardetijdvak voor de OZB, met als peildatum 1 januari 2014. Als gevolg van deze jaarlijkse herwaardering moeten de OZB tarieven voor 2015 opnieuw worden berekend en vastgesteld. Conform de uitgangspunten van de strategische agenda zal de OZB in 2015 worden verhoogd met de inflatiecorrectie van 2%.

Het Rijk bepaalt ieder jaar hoeveel de OZB-opbrengst van alle Nederlandse gemeenten bij elkaar opgeteld maximaal mag stijgen. Dit heet de macronorm. Op dit moment is de macronorm van 2015 nog niet bekend. De besluitvorming over de toekomst van de macronorm OZB zal uiterlijk plaatsvinden in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van september 2014.

Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat het tarief voor de afvalstoffenheffing geheel kostendekkend is.

Rioolheffing

De rioolheffing bestaat uit een gebruikersdeel en een eigenarendeel. Het eigenarendeel is een vastgesteld bedrag op basis van o.m. de kapitaallasten die ten laste worden gelegd aan de riolering en het aantal eigenaren in de gemeente. Vanwege de uitbreiding van de gemeentelijke zorgplicht is de heffingsmaatstaf bij het gebruikersdeel in 2013 gewijzigd in een vast bedrag met een toeslag voor waterverbruik boven 500m³. Het gemeentelijk beleid voorde rioolheffing gaat uit van kostendekkende tarieven. Dit betekent dat de ontwikkeling van de kosten mede bepalend is voor de hoogte van de tarieven. De tariefvoorstellen voor het eigenarendeel en het gebruikersdeel zullen in het laatste kwartaal van 2014 aan de raad worden voorgelegd.

Parkeren

Voor parkeren zijn er twee soorten heffingen. De parkeerbelasting (de boete) en de parkeergelden (betaald parkeren en parkeervergunningen). In navolging van de strategische agenda zullen de tarieven met 2% stijgen. Voor parkeerboetes volgen wij de landelijk vastgestelde maximale bedragen.

Lokale lastendruk

Ten opzichte van andere gemeenten in Gelderland kent Zutphen een lastendruk die, gemeten naar lasten per inwoner in 2014, gemiddeld scoort. De gemiddelde lastendruk per inwoner van onze gemeente is € 356,- terwijl het Gelderse gemiddelde op € 388,- ligt.

	<i>Zutphen</i>	<i>Gelders gemiddelde</i>
OZB	€ 169,-	€ 217,-
Afvalstoffenheffing	€ 105,-	€ 81,-
Rioolheffing	€ 82,-	€ 90,-
Gemiddeld	€ 356,-	€ 388,-

Bij de afvalstoffenheffing merken we opdat de provincie bij de berekening van de woonlasten uitgaat van 32 ledigingen bij diftar-gemeenten, waaronder Zutphen. Het succes van het afzonderlijk inzamelen van kunststof heeft mede geleid tot een lager aantal ledigingen.

Financieel overzicht

Hieronder treft u een vergelijk van de lastendruk in Zutphen met enkele buurgemeenten in voorbeeldsituaties, gebaseerd op de tarieven in 2014.

	Zutphen	Brummen	Deventer	Lochem	Voorst
<u>Ondernemer in een bedrijfspand met WOZ-waarde € 500.000</u>					
OZB eigenaar	924,00	980,00	1489,00	536,00	849,00
OZB gebruiker	690,50	780,00	1205,50	473,00	683,00
OZB eigenaar, tevens gebruiker	€ 1614,50	€ 1760,00	€ 2694,50	€1009,00	€ 1532,00
<u>Alleenstaande in huurwoning</u>					
rioolheffing (50m3)	69,60	163,36	179,40	283,55	259,65
Afvalstoffenheffing	237,00	229,96	264,52	207,38	245,00
Totaal	€ 306,60	€ 393,32	€ 443,92	€ 490,93	€ 504,65
<u>Eenoudergezin in huurwoning</u>					
rioolheffing (135m3)	69,60	369,00	179,40	283,55	259,65
Afvalstoffenheffing	247,00	239,96	274,52	217,38	255,00
Totaal	€ 316,90	€ 608,96	€ 453,92	€ 500,93	€ 514,65
<u>Gezin met 1 kind in huurwoning</u>					
rioolheffing (135 m3)	69,60	369,00	179,40	283,55	259,65
Afvalstoffenheffing	257,00	249,96	285,48	227,38	265,00
Totaal	€ 326,60	€ 618,96	€ 464,88	510,93	€ 524,65
<u>Gezin met 2 kinderen in een eigen woning van € 300.000</u>					

OZB	354,90	309,00	401,70	271,80	357,00
rioolheffing gebruiker					
(225 m3)	69,90	586,86	179,40	283,55	259,65
rioolheffing eigenaar	97,50				
Afvalstoffenheffing	262,00	259,00	295,20	237,38	275,00
Totaal	€ 784,30	€ 1154,86	€ 876,30	€ 792,73	€ 891,65

Opmerking:

De gemeente Brummen kent in afwijking van de overige gemeenten geen kwijtscheldingsregeling.

Kwijtschelding en opbrengsten

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gedeeltelijke of volledige kwijtschelding van de geheven belasting. In de onze gemeente is kwijtschelding mogelijk voor afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting. Zutphen hanteert voor de kwijtschelding de maximale norm die door het Rijk aan gemeenten wordt gegeven: 100% van de norm voor de bijstand. Gemeenten mogen in principe wel een strenger beleid voeren dan de rijksregeling toestaat, maar geen soepeler beleid.

De kosten van kwijtschelding van de belangrijkste gemeentelijke heffingen in Zutphen

Belastingsoort	2014	2015
Afvalstoffenheffing	€ 323.000	€ 313.000
Rioolheffing	€ 85.000	€ 95.000
Hondenbelasting	€ 17.000	€ 17.000

De recessie veroorzaakt een forse toename van het aantal kwijtscheldingsverzoeken.

De geraamde opbrengst van lokale belastingen en heffingen (minus kwijtscheldingen) in Zutphen

Belastingsoort	2014	2015
OZB	€ 7.974.600	€ 8.134.100
Hondenbelasting	€ 235.900	€ 240.600
Precario	€ 57.000	€ 58.100
(Water)toeristenbelasting	€ 112.200	€ 114.400
Afvalstoffenheffing *	€ 4.981.000	€ 5.080.600
Rioolheffing *	€ 3.899.700	€ 3.809.000
Haven- en opslagelden *	€ 10.800	€ 11.000
Marktgelden *	€ 213.800	€ 215.600

<i>Lijkbezorgingsrechten*</i>	€	413.500	€	396.500
<i>Leges *</i>	€	2.097.308	€	1.939.400
Parkeerbelasting	€	176.900	€	180.400
Parkeergelden	€	1.892.300	€	1.930.200
Totaal	€	22.065.008	€	22.109.900

Bij deze heffingen mag maximaal 100% van de kosten worden doorberekend via de heffing. Op dit moment (augustus 2014) is nog geen volledig zicht op de ontwikkeling van deze kosten.

De opbrengst uit reclamebelasting is niet in dit overzicht opgenomen omdat het strikt genomen geen opbrengst voor de gemeente is. De gemeente is een overeenkomst aangegaan met de Stichting Ondernemersfonds Binnenstad Zutphen (SOBZ), waarin is geregeld dat deze stichting jaarlijks een subsidieverzoek kan indienen tot maximaal de opbrengst van de reclamebelasting. De stichting dient hiervoor jaarlijks een begroting en activiteitenplan in.

B) Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Wij vinden het noodzakelijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige activiteiten in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op basis van de geïnventariseerde risico's is een risicoprofiel opgesteld en is het weerstandsvermogen berekend.

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

In 2014 is risicomanagement op projectmatige wijze gemeentebreed geïmplementeerd. Vanaf 2015 behoort risicomanagement tot de reguliere werkzaamheden van de afdelingen. Per afdeling zijn er twee risicocoördinatoren die het opstellen en actualiseren van het risicoprofiel voor de afdeling coördineren. Daarnaast is er een risicomanager die zorgt voor de totale coördinatie van het gemeentelijk risicomanagement en de kwaliteit van de risicoprofielen bewaakt. De risicoprofielen worden per afdeling en hierna gemeentebreed geactualiseerd en het weerstandsvermogen wordt telkens opnieuw berekend. Rapportage aan het gemeentebestuur vindt vier maal per jaar plaats in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de Strategische Agenda en Jaarverslag en twee maal per jaar in de Bestuursrapportage (Burap).

Beleid en speerpunten/doelstellingen

Het beleid van de gemeente Zutphen is gericht op een proactieve risicosturing, waarbij voortdurend de relatie met de beschikbare weerstandscapaciteit in ogenschouw wordt gehouden.

Doelstellingen

<i>Wat willen we bereiken?</i>	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>
Een door het jaar heen actueel risicoprofiel van de afdelingen en de totale gemeente.	Per afdeling worden de bestaande risicoprofielen door het jaar heen geactualiseerd. Twee maal per jaar gebeurt dit door het houden van werksessies. Daarnaast worden mogelijke risico's benoemd in college- en raadsvoorstellen, waarna deze op uniforme wijze in softwareprogramma Naris worden ingevoerd. Op basis van de geactualiseerde risicoprofielen van de afdelingen wordt het gemeentelijk risicoprofiel geactualiseerd. Hierbij is sprake van een integrale aanpak. Dat wil zeggen dat het niet alleen gaat om financiële risico's maar dat bijvoorbeeld ook milieu-, letsel-, veiligheids-, imago- en juridische risico's van toepassing kunnen zijn.
Het risicobewustzijn van de gemeentelijke organisatie is gestimuleerd en vergroot.	Door de aanwezigheid van twee risicocoördinatoren per afdeling en door het houden van periodieke werksessies om te komen tot een afdelingsrisicoprofiel, worden medewerkers uitgedaagd om risico's, de gevolgen en de beheersmaatregelen te benoemen. Daarnaast worden er bijeenkomsten gehouden met risicocoördinatoren om ervaringen uit te wisselen

<i>Wat willen we bereiken?</i>	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>
Een actueel overzicht van het weerstandsvermogen.	en de expertise te vergroten. De afdelingen voeren in softwareprogramma Naris hun risicoprofielen in, waardoor er een actueel beeld ontstaat van de risico's voor de totale gemeente en het hieraan gerelateerde weerstandsvermogen.

Indicator

	<i>R2012</i>	<i>R2013</i>	<i>B2014</i>	<i>B2015</i>
Ratio van het Weerstandsvermogen	1,28	1,60	1,23	1,67

R2012: gebaseerd op jaarverslag 2012

R2013: gebaseerd op jaarverslag 2013

B2014; gebaseerd op begroting 2014

B2015: gebaseerd op verwachte stand per 01-01-2015 in relatie tot onderstaande risico's

Inventarisatie risico's

Medio 2014 heeft een inventarisatie plaats gevonden van de risico's. In onderstaand overzicht wordt de geactualiseerde top 10 aan risico's gepresenteerd die het grootste financiële risico opleveren.

Nummer	Risico	Kans %	Maximaal financieel gevolg	Invloed %
1	Decentralisaties: Participatie. Het absorptievermogen van de arbeidsmarkt wordt overschat.	80	€ 1.700.000	16,44
2	Decentralisaties: AWBZ. Onvoldoende sturingsmogelijkheden op budgetten, onder meer als gevolg van open-eindekarakter van regelingen. Zorg sluit niet aan op zorgbehoefte als gevolg van gebrek aan kennis en overschatting burgerkracht.	55	€ 2.100.000	13,97
3	Theater Hanzehof: Indien de raad, als gevolg van een te groot exploitatietekort, besluit om aan de Hanzehof niet langer een subsidie te verstekken, zal het faillissement over de Hanzehof worden uitgesproken.	10	€ 9.700.000	11,67
4	Broederenklooster: Door het opschorten van de besluitvorming met betrekking tot het project Broederenklooster ontstaat het risico dat de provinciale subsidie wegvalt.*	50	€ 1.775.000	10,8
5	Decentralisaties: Jeugdzorg. Onvoldoende grip op toegang zorg c.q. budgetten. Onvoldoende onafhankelijkheid in indicatiestelling.	80	€ 1.000.000	9,6
6	Portefeuillerisico grondzaken afdeling Programma's & Projecten (exclusief Programmabureau De Mars).**	100*	€ 350.000	8,01
7	Grote storing aan Oude IJsselbrug.	10	€ 5.000.000	6,11

Nummer	Risico	Kans %	Maximaal financieel gevolg	Invloed %
8	Binnen het project Rivier In De Stad bestaat het risico dat de rivierverruiming niet uitgevoerd kan worden doordat er bij de partners onvoldoende commitment en medewerking is ten aanzien van de realisatie.	30	€ 500.000	1,81
9	Contact met gevaarlijke stoffen.	30	€ 500.000	1,81
10	College Bescherming Persoonsgegevens legt een boete op of de accountant geeft aan dat een voorziening moet worden gevormd omdat niet vastgesteld wordt dat voldaan is aan de nieuwe wettelijke regels met betrekking tot beveiliging van de systemen en privacygevoelige gegevens.	30	€ 500.000	1,79
Totaal maximaal financieel gevolg top 10 risico's			€ 23.125.000	
Totaal maximaal financieel gevolg overige risico's			€ 8.194.000	
Totaal maximaal financieel gevolg alle risico's			€ 31.319.000	

* Dit risico gaat uit van realisering van het Broederenklooster. Indien de raad besluit het Broederenklooster niet te realiseren ontstaan andere risico's; namelijk risico's met betrekking tot het voortbestaan van de bestaande voorzieningen en het behalen van de KTD-bezuinigingen.

** Er is een kanspercentage van 100% opgenomen in Naris omdat het bedrag de gewogen financiële impact is uit de risicosimulatie van Grondzaken na aftrek van de risicoreserves grondzaken. De kans van 100% impliceert in dit geval dus niet dat het een zekerheid is in plaats van een risico. Indien een lager kanspercentage zou worden ingevoerd, zou namelijk niet het volledige bedrag van € 350.000,- meetellen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de geïnventariseerde risico's is een simulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 31.319.000,-) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de risicosimulatie blijkt dat het voor 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 6.849.490,- (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Zutphen bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is gebaseerd op de verwachte stand per 1 januari 2015.

Omschrijving	Bedrag
Algemene reserve (niet geblokkeerd deel)*	€ 8.694.000
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	€ 2.668.041
Raming voor onvoorzien	€ 141.900
Reserve exploitatieresultaten grondbedrijf (niet geblokkeerd deel)**	€ 0,00
Stille reserves ***	€ 0,00
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 11.503.941

*Het niet geblokkeerde deel van de algemene reserve bestaat uit Reserve vrij besteedbaar € 3.425.000, Saldireserve € 2.804.000 en Reserve risico's € 2.465.000. Tezamen € 8.694.000.

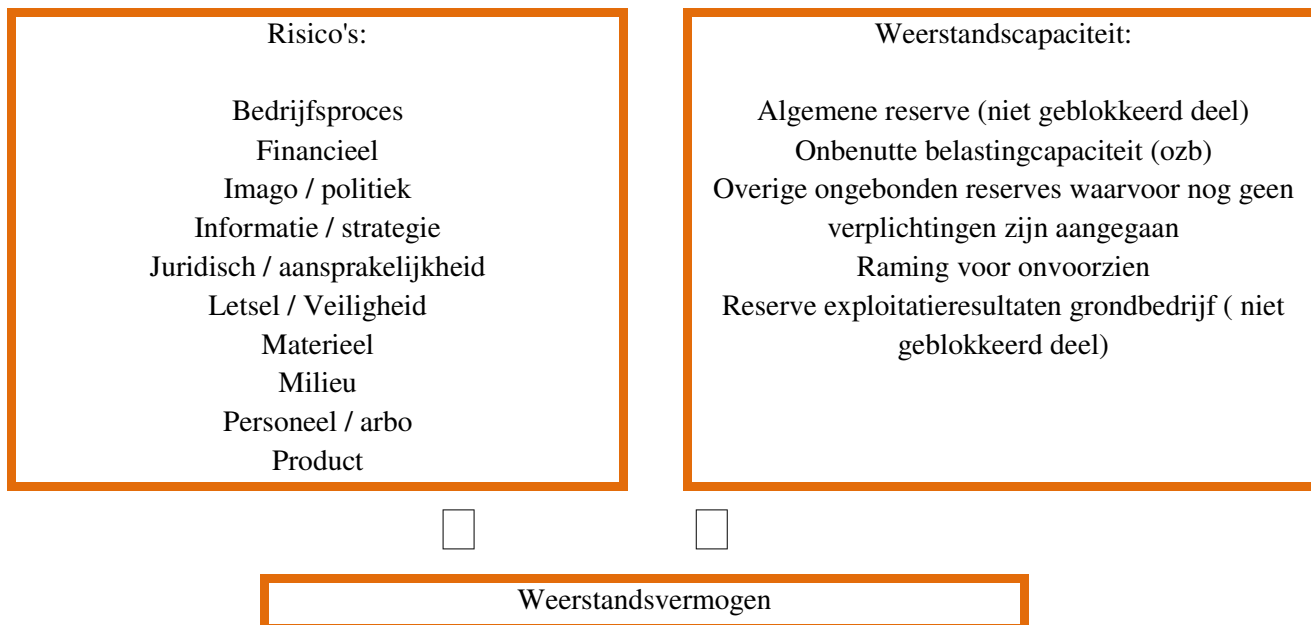
**Het niet geblokkeerde deel van de reserve exploitatieresultaten grondbedrijf is reeds in mindering gebracht

op de becijferde risico's van grondzaken.

*** Gezien de ontwikkelingen op de onroerendgoedmarkt is de landelijke trend dat de stille reserves geen onderdeel meer (gaan) uitmaken van de weerstandscapaciteit. Dit uitgangspunt hebben wij voor het begrotingsjaar 2015 ook gehanteerd.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 11.503.941}{€ 6.849.490} = 1,67$$

Onderstaande normtabel biedt een waardering van de berekende ratio.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van onze gemeente valt voor het jaar 2015 in **klasse B**. Dit duidt op een **ruim voldoende**.

C) Onderhoud Kapitaalgoederen

Inleiding

Gemeentelijke doelen kunnen nauwelijks worden gerealiseerd zonder kapitaalgoederen. Water, wegen en bruggen zijn onontbeerlijk voor de economische ontwikkeling van een gemeente. Straatlantaarns en de inrichting van het openbaar groen leveren een belangrijke bijdrage aan de sociale veiligheid. De riolering draagt bij aan de gemeentelijke milieudoelstellingen.

Zutphen heeft ruim 6 vierkante kilometer aan openbare ruimte in beheer. In deze openbare ruimte vinden allerlei activiteiten plaats zoals wonen, werken, vervoer en recreatie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een groot aantal kapitaalgoederen zoals wegen, rioleringen, kunstwerken, water, openbaar groen, recreatieterreinen, openbare verlichting, gebouwen, sportvelden, speelvoorzieningen en begraafplaatsen. De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van deze openbare ruimte en de daarin aanwezige kapitaalgoederen.

Kortom: kapitaalgoederen spelen een belangrijke rol bij de programmadoelen die de gemeente wil realiseren en vormen het ‘gezicht’ van de gemeente. Immers gaten in het wegdek, scheefliggende stoeptegels, kapotte lantaarnpalen, onveilige groenvoorzieningen e.d. zijn zaken die hoog scoren op de ergernissenlijst van de burgers. Het onderhoud en beheer van de kapitaalgoederen kost geld en leggen blijvend een groot beslag op de gemeentelijke begroting en rekening. Onderhoud van de kapitaalgoederen is belangrijk, omdat door minder of slecht onderhoud de kapitaalgoederen minder lang meegaan, eerder moeten worden vervangen, waardoor je per saldo duurder uit bent. Uiteindelijk kan dat zelfs tot ontwrichting van de samenleving leiden wanneer bijvoorbeeld rioolinstallaties niet meer functioneren of civieltechnische kunstwerken niet meer veilig zijn.

Voor de nabije toekomst staat de overgang naar assetmanagement nadrukkelijk op de agenda. Dit houdt in dat aanleg en onderhoud van het kapitaalgoederen afgestemd wordt op de functie en verwachte levensduur van het desbetreffende kapitaalgoed.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Binnen het team Openbare Ruimte van de afdeling Stadsbedrijven maken we gebruik van een digitaal integraal beheersysteem. Het doel van het beheersysteem is drieledig:

1. Als database van de elementen c.q. objecten waarvoor de gemeente Zutphen verantwoordelijk is qua beheer en onderhoud
2. Als middel om input te leveren voor begrotingen en ramingen op basis van vastgestelde beleids- en beheerplannen voor de drieluik Groen, Wegen en Riolering
3. Als informatie-instrument voor allerlei doelen en doelgroepen, zoals bij presentaties, en aanleveren van informatie voor bestuur en burgers en andere belanghebbenden.

Beleid en speerpunten

Beheercyclus

Beheren is een continu cyclisch proces. Na de doorgaans kortdurende periode waarin een kapitaalgoed (een weg, een gebouw, een brug en dergelijke) wordt gerealiseerd, komt het voor een langere periode in de beheerfase terecht. Tijdens de beheerfase wordt het kapitaalgoed ge-/verbruikt, waardoor veroudering, slijtage en vervuiling optreden. Dit wordt door de beheerderesignaleerd, waarna onderhoud plaatsvindt. Daarnaast beoordeelt de beheerder ook of het kapitaalgoed nog voldoet aan de eisen op maatschappelijk en wettelijk gebied.

Beheerplannen

Voor het overgrote deel van het areaal wordt gewerkt met beheerplannen. In de beheerplannen worden de kosten van onderhoud meestal onderverdeeld naar:

- klein onderhoud (dekking kosten t.l.v. de exploitatie)
- groot onderhoud (dekking t.l.v. voorziening)
- vervanging en renovatie (dekking t.l.v. kapitaalkrediet)

Als gevolg van in- en uitbreidingen (bestemmingsplannen) lopen de beheerkosten op. Vooral door de toename van het openbaar groen, aanleg van rioleringen, alsmede de uitbreiding van ons wegennet. Deze areaaluitbreidingen via de beheerplannen in de exploitatie worden opgenomen. Het gedigitaliseerde beheersysteem vervult hierin een belangrijke rol.

Algemene opmerking t.a.v. gemeentelijke beheerplannen

Nagenoeg alle kapitaalgoederen hebben we in kaart. Na de inventarisatie wordt het onderhoudsniveau van alle kapitaalgoederen bepaald en moet het gewenste onderhoudsniveau worden vastgesteld. In het in ontwikkeling zijn IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte) vindt afstemming plaats tussen de verschillende niveaus in de sectorale beheersplannen voor genoemde onderdelen.

Vervolgens zal een en ander zijn vertaling vinden in meerjarige beheersplannen inclusief een financiële paragraaf die het mogelijk maken meerjarige onderhoudsplanningen op te stellen. Momenteel wordt gewerkt met jaarlijkse en meerjaarlijkse inspecties op basis waarvan het korte en middellange termijn onderhoud wordt uitgevoerd.

Bij de bepaling van het gewenste onderhoudsniveau zal uw Raad nauw worden betrokken omdat dit financiële gevolgen kan hebben en bepalend is voor het beeld in de stad en gemeente. Een en ander moet in 2015 zijn beslag krijgen.

Wegen

De gemeente Zutphen heeft het eigendom en beheer van wegen met verschillende functies, variërend van hoofdontsluitingswegen tot de woonstraten in het hart van 30 km/uur gebieden en ontsluitingsweggetjes in het buitengebied. De wegen zijn een belangrijk onderdeel van de infrastructuur voor het transport van personen en goederen. De wegen zijn onderverdeeld in rijbanen, trottoirs, parkeerhavens, voet- en fietspaden, molgoten en bermen zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

Doelstellingen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
In stand houden van een adequaat wegensysteem En bijbehorende openbare verlichting	Binnen het op te stellen IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte) wordt er ook voor verharding per beheergebied een onderhoudsniveau vastgesteld, waarbij de risicoaansprakelijkheid als wegbeheerder ook een factor van belang is Voor het overige worden in 2015 de wegen grotendeels conform het geldende onderhoudsplan uitgevoerd. Indien door omstandigheden niet aan het onderhoudsschema wordt gevolgd (bijvoorbeeld door vervroeging of verlating als gevolg van het combineren met rioleringswerkzaamheden of reconstructies, of een heroverweging op de post 'Onderhoud wegen c.a.') worden de wegen wel voldoende veilig gehouden in het kader van de verkeersveiligheid en aansprakelijkheid. Hiervoor moeten soms tijdelijk extra voorzieningen worden

getroffen.

De openbare verlichting is opnieuw geïnventariseerd en aan de hand hiervan is een twee jaarlijks vervangingsplan voorgesteld, te beginnen in 2015.

Indicatoren

Situatie per 1 juli 2014

Indicator	Bron	Laatste meting	2013	2014	2015	2016
Oppervlakte verharding – elementen (in m2)	Beheersysteem		1.524.830	1.519.148		
Oppervlakte verharding						
- Asfalt (in m2)	Idem		628.766 ²	756.406		
- Zandwegen (in m2)	Idem		27.335	27.335		
Openbare verlichting lichtmasten	Inventarisatie			8430 st.		

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

Het nieuwe beheersysteem is operationeel. In het in 2014 op te stellen IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte) nemen we ook onderhoudsniveaus op voor de diverse wegvakonderdelen. (woonstraten, fietspaden, voetpaden, parkeerterreinen etc.)

Op het moment dat het wegbeheersysteem volledig operationeel is en de gewenste onderhoudsniveaus zijn ingevoerd, kunnen de financiële consequenties voor de korte en middellange termijn nauwkeuriger begroot worden. Momenteel vindt het onderhoud plaats op basis van prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden

Riolering

Een goed werkend rioolstelsel is een onmisbaar onderdeel van de kapitaalgoederen. Een bijdrage aan de volksgezondheid, het milieu en droge voeten is het bovenliggende doel dat we met het beheer en onderhoud van riolering willen bereiken.

In het kader van de landelijke Bestuursopdracht Water is binnen de afvalwaterketen samenwerking tot stand gekomen tussen het waterschap Rijn&IJssel en de gemeente Lochem. Een van de gezamenlijke doelen is minder/meerkosten binnen V-GRP en WaterbeheersPlan (WBP)

Doelstellingen

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we er voor doen:
Doelmatige inzameling en het transport van stedelijk afvalwater (zorgplicht afvalwater).	Inspecteren van de riolering inclusief infiltratievoorzieningen, gemalen, drukriolering en de diverse onderdelen in het rioolstelsel. Aan de hand van inspectieplannen worden vervangings-plannen voor de diverse onderdelen opgezet.
Hydraulische en milieutechnische knelpunten in het rioolstelsel oplossen	O.a. 'Water op straat' locaties oplossen door middel van afkoppelen van hemelwater van het rioolstelsel. Inhaalslag maken in beheer en onderhoud van de gemalen aan de hand van het gemalenbeheerplan.
Goed functioneren van de gemalen om calamiteiten te voorkomen.	Optimalisatie van het afvalwatersysteem (OAS) samen met het Waterschap Rijn en IJssel en de gemeente Lochem. Uit de OAS- studie volgen maatregelen om de doelen te kunnen

Interactie tussen riolering en de afvalwaterzuiveringsinstallatie verbeteren
Beter inzicht in het rioolstelsel verkrijgen om klimaatsveranderingen te kunnen opvangen.

realiseren tegen de laagst maatschappelijke kosten.

Door te meten aan diverse onderdelen binnen het rioolstelsel wordt de theoretische berekeningen vergeleken met de praktijk. Het meten varieert van één jaar tot 5 jaar om inzicht in het functioneren te kunnen krijgen. Daarnaast worden de gegevens geanalyseerd.

Indicatoren

Situatie per 1 juli '14

Indicator	Bron	Laatste meting	2014	2015	2016	2017
Aantal meters rioolstelsel			255 km			
Aantal hoofdrioolgemalen			37 stuks			
Aantal subgemalen (incl. drukriool)			220 stuks			
Aantal meters drukriolering			50 km			
Aantal straatkolken			27.260 stuks			
Aantal IBA's			10 stuks			

Water

Water is in de openbare ruimte een breed begrip. In deze paragraaf spitst de term water zich toe op de onderwerpen kwaliteit en kwantiteit van grondwater, hemelwater en oppervlaktewater. Daarbij geldt dat het overgrote deel van het oppervlaktewater door de overdracht van het stedelijk water in beheer en onderhoud is bij Waterschap Rijn & IJssel.

Doelstellingen

Wat willen we bereiken:

Daar waar mogelijk hemelwater zoveel mogelijk op eigen terrein verwerken (zorgplicht hemelwater).

Voorkomen nieuwe grondwateroverlast en patstellingen bij bestaande problemen proberen te doorbreken (zorgplicht grondwater).

Bewustwording belang van water bij bewoners.
Het beperken van wateroverlast bij hevige regenval
Het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater

Wat gaan we er voor doen:

Bij nieuwbouw geen hemelwater meer ontvangen op het gemeentelijk rioolstelsel. In hoge uitzondering kan hiervan worden afgeweken. Bij bestaande bouw is het maatwerk en zal steeds de afweging gemaakt moeten worden of de maatregel doelmatig is.

Metten en monitoren om inzicht in grondwaterstanden te verkrijgen. Er is een digitaal waterloket ingericht waar de burger voor zijn/haar (grond)waterproblemen terecht kan. De gemeente is aanspreekpunt.

Communiceren naar de burgers

Afkoppelen van hemelwater zowel op openbaar en particulier terrein.

Door te meten aan de riooloverstorten wordt inzicht verkregen in het lozingsgedrag. Indien nodig worden maatregelen genomen.

Civieltechnische Kunstwerken

Naam beheerplannen: Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken (BCK)

Actualisatie voorzien in: Jaarlijks

Naam voorziening/reserve:

Te onderhouden kapitaalgoederen : In het BCK zijn de overige ca. 165 st. civieltechnische constructies constructies opgenomen zoals bruggen, viaducten, grote duikers, keer-/kade muren, oeverconstructies, tunnels en de hoogwaterkering IJsselkade.

Kerncijfers:	Oude IJsselbrug, beweegbare brug	1
	Oude IJsselbrug , vaste overspanningen	9
	Oude IJsselbrug, opritten met leuningen en portalen	2
	Aantal bruggen, viaducten en grote duikers	75
	Aantal (vis)steigers	13
	Aantal keer-/kade muren	38
	Aantal oeverconstructies	7
	Aantal tunnels	7
	Vaarwegmarkeringen	11
	Windmolen	1

Hoofddoel van planmatig beheer & onderhoud is, middels gebruik van een systematische werkwijze, het voorkomen van uitval van - en achterstallig onderhoud aan de desbetreffende kunstwerken om zo - ook in de toekomst - hogere vervanging- en renovatiekosten te voorkomen. Daarnaast wordt met deze planmatige aanpak beoogd om de efficiency van beheer en onderhoud te verhogen op zodanige manier dat de functie en veiligheid van het object altijd gewaarborgd is waarbij de keuzes voor uit te voeren regulair onderhoud zodanig zijn dat dit binnen het jaarlijks beschikbare budget past.

Beleidskader

Het waarborgen van de openbare veiligheid.

Uit te voeren in begrotingsjaar

Volgend jaar starten we met de voorbereiding van het 20-jaren grootonderhoud Oude IJsselbrug.

Investerings

De komende 5 jaar wordt aan meerdere houten constructies grootonderhoud gepleegd.

Doelstellingen

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we er voor doen:
Objecten zodanig in conditie houden dat de veiligheid van de omgeving en de gebruikers gewaarborgd is.	Efficiënt onderhoud uitvoeren. De prioriteit van onderhoud afstemmen op veiligheid van de passanten van civieltechnische kunstwerken.
Voorkomen van achterstallig onderhoud en tijdig signaleren van groot onderhoud.	Meerjarenplan opstellen
Inspectie van alle objecten.	Hulpmiddelen(inspectiewagen) conform de arbo-voorschriften handhaven.
Beheren van objecten conform de wettelijke voorschriften	Sterkteberekeningen van objecten actualiseren. Actuele condities van alle objecten inzichtelijk maken en bijhouden.

Openbaar Groen

Openbaar groen is een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte. Op verschillende manieren heeft het een belangrijke functie in de leefbaarheid van de stad. Met name de bomen zijn belangrijke dragers van de Strategische Agenda 2015-2018

structuur. Groen is belangrijk voor het welbevinden van burgers en het afvangen van fijnstof en regulering van temperatuur. Daarnaast is het natuurlijk ook een belangrijke drager voor de ecologie in de stad.

Er zijn diverse beleidsnota's welke hun impact hebben op de inrichting en het beheer van het groen, zoals het opgestelde groenbeleidsplan (Groenatlas), de groengordelnota, het landschapsbeleidsplan, de Inrichtingsvisie Stedelijk Uitloopgebied en de Bomenverordening. Deze bomenverordening is in 2013 geëvalueerd en de nieuwe verordening is in de loop van 2014 in werking getreden.

Het openbaar groen wordt ook onderdeel van het al eerder genoemde IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte). Als het gaat om integraal beheer is het van belang dat de onderhoudsnivo's van de verschillende kapitaalgoederen op elkaar zijn afgestemd.

Doelstellingen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Duurzaam beheer van het groenareaal. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn: schoon, heel en veilig	Er is een begin gemaakt met de 'uitrol' van de intenties van de groenatlas. Als eerste is de eigen organisatie geïnformeerd over de intenties van de Groenatlas. Ook met het waterschap Rijn& IJssel hebben gesprekken plaatsgevonden. Met de andere grote beheerders zoals Provincie, Natuurmonumenten en Prorail vinden gesprekken plaats. Met het beheersysteem worden inspecties van bomen en speelvoorzieningen geautomatiseerd uitgevoerd. De administratieve last is hiermee teruggebracht.

Situatie per 1 juli 2014

Indicatoren

<i>Indicator</i>	<i>Bron</i>	<i>Laatste meting</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Aantal hectaren gazon,			87 ha	58 ha		
Aantal hectaren bosplantsoen,			42 ha	45 ha		
Aantal hectaren ruw gras,			15 ha	47 ha		
Aantal hectaren heesters,			23 ha	25 ha		
Aantal bomen			ca. 27.000 st	30.041 st		
Aantal openbare speelgelegenheden			187 st	172st.		

D) Financiering

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is de raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) en het door de gemeenteraad vastgestelde Treasurystatuut. In het Treasurystatuut zijn binnen de mogelijkheden van de Wet FIDO de kaders vastgelegd voor de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de gemeente. Ter beperking van de financieringsrisico's is in de wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze worden verderop in deze paragraaf behandeld.

Beleid en speerpunten

Financieringsbeleid

Financieringen worden enkel aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak. De financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door eerst de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken om de rentelasten te minimaliseren.

Het streven is om de benodigde leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's te beheersen. Bij het afsluiten van leningen wordt rekening gehouden met de renterisiconorm en de liquiditeitsbehoefte die blijkt uit de liquiditeitsprognose die jaarlijks wordt opgesteld.

Door gebruik te maken van interne financieringsmiddelen hoeft geen beroep te worden gedaan op externe financiers. Dit zorgt voor een rentebesparing. Bij de berekening van de gemeentelijke rentelasten wordt ook de bespaarde rente meegenomen. Voor de berekening van de bespaarde rente wordt voor 2015 een rentepercentage van 4,70% gehanteerd.

Beleggingsbeleid-schatkistbankieren per 1 januari 2014

Per 1 januari 2014 is het schatkistbankieren begonnen. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Het effect van schatkistbankieren is dat de risico's die decentrale overheden lopen met hun tegoeden worden geminimaliseerd. De decentrale overheden krijgen een rentevergoeding over hun middelen die ze aanhouden in de Nederlandse schatkist. De rentevergoeding is marktconform en daarmee gelijk aan de inleenrentes van de Nederlandse Staat op de financiële markten.

Kasbeheer

De gemeentelijke kaspositie schommelt dagelijks. Om de saldi optimaal te beheren is een overeenkomst 'Financiële Dienstverlening' gesloten met de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis van deze overeenkomst trekt de bank voor de gemeente daggeld aan bij een schuld in rekening courant tot een maximum van € 20 miljoen. Het voordeel hiervan is dat de tarieven van daggeld gunstiger zijn dan de tarieven voor rekening courant.

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

Risicobeheer

Renterisico

Het renterisico op de vaste schuld is in de wet Fido omschreven als: 'de mate waarin het saldo van de rentelasten en de rentebaten van een openbaar lichaam verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van een jaar of langer'.

Het renterisico op de vaste schuld moet voldoen aan de renterisiconorm; deze norm is in een wettelijke uitvoeringsregeling uitgewerkt als een bedrag ter hoogte van 20% van de begroting. Het doel is op deze wijze spreiding te krijgen in de rentetypische looptijden in de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten.

Prognose renterisico (bedragen x €1000,-)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	3.370
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0	0	3.370
3. Betaalde aflossingen	6.705	6.758	6.815	6.781
5. Renterisico op vaste schuld (2+3)	6.705	6.758	6.815	10.151
Renterisiconorm				
10. Rentennorm (20% van omvang begroting per 1 januari 2015, €156.944.900,-)	31.389	31.389	31.389	31.389
7.. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	6.705	6.758	6.815	10.151
Ruimte onder de risiconorm (10 – 7)	24.684	24.631	24.574	21.238

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld binnen de wettelijk gestelde normen blijft.

Rentevisie

De renteontwikkelingen is sinds het begin van de financiële crisis nog steeds in een rustig vaarwater.

De korte rente is nog steeds relatief erg laag, de renteanalysten menen dat de korte rente in 2015 op het niveau van ongeveer 0,05% blijft. Naar verwachting blijft de lange rente gelijk of licht stijgend rond de 2%.

Gemeentefinanciering

Leningenportefeuille

In onderstaand overzicht geven wij de mutaties in de leningenportefeuille weer.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Bedrag	Gemiddelde rente	Invloed op gem. rente
Beginstand per 1 januari 2015	102.235	3,89%	
Nieuwe leningen	0	0,00%	0,00%
Reguliere aflossingen	-6.705	4,06%	-0,01%
Vervroegde aflossingen	0	0,00%	0,00%
Eindstand per 31 december 2015	95.530	3,88%	-0,01%

Portefeuille vaste uitzettingen per 01-01-2015

De in onderstaande tabel weergegeven verstrekte langlopende leningen betreffen voornamelijk leningen, verstrekt aan woningcorporaties. De rente en aflossing van de leningen verstrekt aan de Stichting Hanzehof Zutphen wordt verrekend met de te verstrekken subsidie.

De hieronder benoemde hypothecaire geldleningen ambtenaren heeft betrekking op de regeling van de voormalige gemeente Warnsveld. Met ingang van 1-1-2009 is in artikel 2 van de wet fido een nadrukkelijk verbod van hypothecaire leningen aan het personeel van openbare lichamen opgenomen. Dit verbod geldt voor nieuwe hypotheek. Bestaande leningen kunnen blijven aflopen zoals overeengekomen.

Naam geldnemer <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Nominaal	Restant uitzetting	Weging in portefeuille
Vaste uitzettingen publieke taak			
Woningcorporaties			
N.V. Stadsherstel	363	270	0,88%
Woningbedrijf Warnsveld	7.009	2.039	6,71%
Woningstichting Iederl	16.109	11.525	37,91%
Subtotaal Woningcorporaties	23.481	13.834	45,50%
Overige instellingen			
Diverse personen i.v.m. stimuleringsregeling	4.354	2.965	9,75%
Stichting Hanzehof Zutphen	9.497	7.748	25,48%
St. de Vrije School	1.361	1.149	3,78%
St. Beheer registergoederen inz. Museum Kip	345	345	1,14%
Subtotaal Overige instellingen	15.557	12.207	40,15%
Totaal uitzettingen publieke taak	39.038	26.041	85,65%
Vaste uitzettingen geen publieke taak			
Hypothecaire geldleningen ambtenaren	8.757	4.362	14,35%
Totaal vaste uitzettingen geen publieke taak	8.757	4.362	14,35%
TOTAAL VASTE UITZETTINGEN	47.795	30.403	100,00%

Rentekosten en –opbrengsten verbonden aan financieringsfunctie per 1 januari 2015.

De rentekosten en –opbrengsten die verbonden zijn aan de financieringsfunctie worden in onderstaande tabel weergegeven.

<i>Dekking</i>	<i>Rente %</i>	<i>Bedrag</i>	<i>Rentekosten</i>
<i>Kortgeld</i>	<i>0,05%</i>	<i>€13.340.316</i>	<i>€ 6.670</i>
<i>Onderhandse lening</i>	<i>3,89%</i>	<i>€102.235.000</i>	<i>€3.976.941</i>
<i>Totaal</i>		<i>€115.575.316</i>	<i>€3.983.611</i>

Kasbeheer

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie, de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan, is de kasgeldlimiet belangrijk. De kasgeldlimiet geeft de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld aan. Als kort wordt aangemerkt een termijn van maximaal één jaar. Over kort geld wordt in de huidige geldmarktsituatie een lagere rentevergoeding betaald dan over lang geld. De kasgeldlimiet is bedoeld om de gemeenten te behoeden voor het risico, dat de rentelasten opeens fors stijgen, omdat de rente voor kort geld sterk kan fluctueren.

De kasgeldlimiet wordt bepaald door het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar te vermenigvuldigen met een bij ministeriele regeling vastgesteld percentage van 8,5%. Voor 2015 bedraagt deze limiet €13,3 mln., gebaseerd op een begrotingsomvang van €156 mln.. Binnen de limiet mag in de financieringsbehoefte worden voorzien met kortlopende financieringsmiddelen. Ieder kwartaal wordt de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente getoetst aan de kasgeldlimiet.

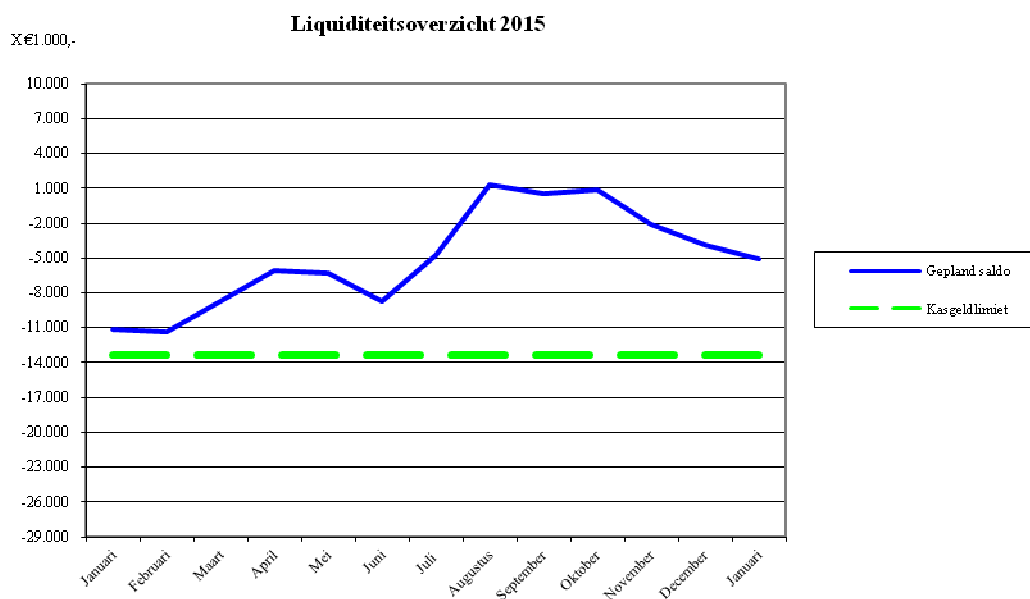
Liquiditeitspositie

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet synchroon in de tijd. De gemeente moet soms geld lenen om tijdig betalingen te kunnen verrichten. Soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen. Ook moeten investeringen gefinancierd worden; in korte tijd worden uitgaven gedaan die pas over een veel langere periode worden afgeschreven. Om de treasury functie naar behoren te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van wezenlijk belang. Hiervoor is een liquiditeitsprognose opgesteld.

Volgens de liquiditeitsplanning zal in 2015 de kasgeldlimiet niet worden overschreden. Volgens artikel 4 lid 1 van Wet Fido mag de gemiddelde netto - vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet overschrijden. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschreden wordt, dan dient de provincie hiervan op de hoogte te worden gesteld.

De overschrijding van de kasgeldlimiet wordt gedeeltelijk veroorzaakt door de overdracht van de vierde tranche Nuon/Vattenfall aandelen per 1 juli 2015. Dit komt neer op een bedrag van € 9,9 miljoen.

De liquiditeitsprognose 2015 ziet er als volgt uit:

EMU-saldo

Wet HOF (Houdbare overheidsfinanciën)

Het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Decentrale overheden dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector. Door een verschil in boekhoudstelsels tussen Rijk en decentrale overheden worden investeringen nu als tekortvergroting voor het EMU-saldo aangemerkt.

Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moeten houden aan de strengere begrotingsregels en sanctiemogelijkheden. Het aandeel van gemeenten gezamenlijk in de 3% is 0,38%-norm. Lagere overheden dienen hun tekort te houden onder de af te spreken percentages. Indien dat niet gebeurt, kan aan Gemeenten en Provincies een boete worden opgelegd. De Wet Hof ligt als voorstel bij de Raad van State. De berekening van het EMU-saldo voor Zutphen komt uit op € 4.673.000. In de bijlagen vindt u een gedetailleerde onderbouwing.

E) Bedrijfsvoering

Inleiding

Onder de bedrijfsvoering van Zutphen worden alle activiteiten verstaan die ten doel hebben de primaire taken van de organisatie zo goed mogelijk te ondersteunen. Enerzijds is dat een taak die alle medewerkers van de gemeente Zutphen hebben, uiteindelijk is het de bedoeling dat iedereen zijn of haar taak zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoert, anderzijds zijn specifieke bedrijfsvoeringstaken belegd bij de afdeling Bedrijfsvoering. De afdeling streeft naar een zodanig uitvoering van haar taken dat het de individuele medewerker van de gemeente Zutphen ook mogelijk wordt gemaakt om zijn of haar taken ook inderdaad zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren.

Samenwerking PIOFACH binnen de stedendriehoek

In het voorjaar van 2013 zijn de gemeenten Zutphen, Apeldoorn, Brummen, Epe, Lochem en Voorst gestart met het samenwerken op diverse bedrijfsvoeringgebieden. Zo is het de bedoeling om per 1 maart 2016 gezamenlijk de gemeentelijke belastingen te innen. Daarnaast is er gekozen om samen te gaan werken op het gebied van de ict, personeel & organisatie en inkopen. In 2015 zal er hard gewerkt moeten worden m.b.t. de belastingssamenwerking om ook inderdaad een start per 1 maart 2016 mogelijk te maken. Daarnaast is Zutphen de trekker voor wat betreft de samenwerking op het gebied van personeel & organisatie. In 2015 zal in ieder geval gestart worden met een gemeenschappelijke arbeidsmarkt en zullen gezamenlijk cursussen worden ingekocht en aangeboden.

Sociaal Domein

Voor de gehele organisatie gaat de invoering van de drie decentralisaties veel betekenen. Ook voor de afdeling Bedrijfsvoering betekent het veel. Zo komt er ruim 20 miljoen meer aan middelen beschikbaar waarvan uiteraard goed moeten worden gevolgd of deze middelen effectief en rechtmatig worden besteed. In de buraps 2015 zal hierover gerapporteerd worden. Daarnaast zal de afdeling een aantal concrete bedrijfsvoeringstaken in het sociale domein voor haar rekening nemen. Hierbij moet gedacht worden aan inkoop, automatisering, administratie en facturering. Ook over de kwaliteit van de uitvoering hiervan zal in de Buraps 2015 worden gerapporteerd.

Zutphen Vooruit

In maart 2013 is de bestuursopdracht voor de organisatieontwikkeling 2013-2015 vastgesteld. Een opdracht om te komen tot een flexibele, ondernemende, compacte en hoogwaardige organisatie die veranderingen aan kan en aangrijpt. Het programma 'Zutphen vooruit' geeft hier invulling aan. Een programma dat verder bouwt op de basis van Nieuw Zutphen en de veranderde financiële, organisatorische en externe omstandigheden. We investeren daarom in efficiënte processen, effectieve sturing en de juiste medewerker met de benodigde kwaliteiten op de juiste plek. We zoeken met college, raad en samenleving naar die nieuwe rol. En we investeren in de cultuur, het gedrag dat dit ondersteunt. Het programma dat hier invulling aan geeft is uitgewerkt in vijf deelprogramma's:

- Basis op Orde
- Leiderschap en Strategische Personeelsplanning
- Zutphen digitaal (digitalisering van de dienstverlening)
- Intergemeentelijke Samenwerking (waaronder samenwerken op bedrijfsvoeringstaken)
- Veranderende Rol in de Samenleving

In de diverse programma's staat meer informatie over deze deelprogramma's en de daarbij behorende doelen.

Interne communicatie

Aandacht voor interne communicatie is van groot belang in een organisatie die in beweging is. De veranderingen door het programma Zutphen Vooruit vertalen zich intern; van ambtenaren worden nieuwe vaardigheden en andere taken verwacht. Hier over spreken, kennis delen, elkaar betrekken is essentieel voor die verandering. Het nieuwe meer interactieve intranet kan daar in 2015 een belangrijke rol in spelen, naast goede (werk-)overleggen en themabijeenkomsten.

Personeel en Organisatie

De organisatie van de gemeente Zutphen verandert de komende tijd. Het gaat niet alleen om andere, nieuwe of meer taken ('wat') maar ook om andere processen, vaardigheden, en cultuur ('hoe'). Daarnaast moet dit alles gebeuren met minder mensen.

Binnen Bedrijfsvoering is de rol van P&O het ondersteunen van de uitvoerende organisatie bij het realiseren van hun doelstellingen, zowel in kwalitatieve alsook in kwantitatieve zin. Dat kan alleen als de juiste persoon op het juiste moment op de juiste functie of taak kan worden ingezet.

Daarom zetten wij in 2015 de volgende instrumenten daarvoor in:

- *Strategische personeelsplanning*
Door huidig en gewenst potentieel met elkaar te matchen, sturen we structureel op de gewenste mobiliteit. De vastgestelde formatiereductie is daarbij een belangrijke taakstelling.
- *Ontwikkeling van onze leidinggevenden*
Leidinggevenden hebben een belangrijke rol in het realiseren van de toekomstige organisatie van de gemeente Zutphen. Op basis van het vastgestelde leiderschapsprofiel wordt in 2015 een gericht Zutphens programma voor leidinggevenden uitgevoerd.
- *Regionale samenwerking*
P&O zoekt binnen de Achterhoek en de Stedendriehoek pro-actief naar samenwerking. Denk daarbij aan onderwerpen als PIOFACH, mobiliteit en het creëren van een gezamenlijke arbeidsmarkt die is gericht op duurzame inzetbaarheid van medewerkers en behoud van benodigd talent binnen de regio.

Informatisering en automatisering

We leven momenteel in een continue veranderende wereld, denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling dat ondernemers en inwoners in 2017 volledig digitaal moeten kunnen 'zakendoen' met de overheid. De situatie voor de toekomstig gewenste situatie van de informatievoorziening is in beginsel gebaseerd op de voortschrijdende wet- en regelgeving, de doelstellingen en ambities van de gemeente Zutphen en het in haar 2014 vastgestelde Informatie en ICT- Beleidsplan. Het beschikken over de juiste informatie wordt steeds belangrijker, de ondersteuning door goede ICT-systemen is hierbij van primair belang en de governance rond het I-domein is het middel bij uitstek om dit domein niet alleen ordentelijk te laten functioneren, maar ook om de besturing, beheersing en verantwoording te borgen.

Financieel beheer en interne controle

Het financieel perspectief laat voor de toekomst nog veel onzekerheden. Tegelijkertijd ziet de begroting voor 2015 en 2016 er met de informatie van nu er zodanig uit, dat geen nieuwe bezuinigingen noodzakelijk lijken. De lopende bezuinigingen vanuit KTD, Koersdocument en bezuinigingsdocument 2015-2017 hebben wel blijvende aandacht nodig; mogelijk komen deze door gewijzigde omstandigheden onder druk te staan.

Grootste onzekerheden worden echter gevormd door de ontwikkelingen in het sociaal domein. De inkomstenkant wordt langzamerhand helder, maar de uitgavenkant is, met name in het domein jeugd, nog niet scherp. De komende jaren zullen gekenmerkt worden door onzekerheden die tijdig moeten worden gesignaleerd en bijgestuurd. Op dit moment wordt uitwerking gegeven aan de wijze waarop de primaire processen waaronder de facturenstroom, interne controle en de rapportages, zullen gaan lopen zodat de gemeentelijke organisatie kan worden ingericht. Op het gehele vlak van bedrijfsvoering zullen de gevolgen van het sociaal domein merkbaar worden.

Inkoop

In mei 2014 is het nieuwe inkoopbeleid vastgesteld in het college. Samen met de bestuursopdracht Sociaal Aanbesteden (d.d. november 2013) geeft dit een kader voor al het inkopen door de gemeente Zutphen. Het beleid voor sociaal aanbesteden wordt op basis van een evaluatie in 2015 aangescherpt.

Er is sinds 2014 nieuwe Europese wetgeving voor inkoop, dus ook voor het beleid van gemeenten. De lidstaat Nederland zal deze wetgeving voor mei 2016 moeten implementeren. Het is nu nog niet bekend wanneer dit geschiedt. De gemeente Zutphen zal (in samenwerking of zelfstandig) dit ook moeten implementeren.

Bestuurlijk aanbesteden

Bij de inkoop van bepaalde diensten, waaronder jeugdzorg en begeleiding WMO, zijn er maar een beperkt aantal Europese regels op deze diensten van toepassing. Dit biedt de gemeente ruimte voor het inrichten van de procedure. Hierdoor is Bestuurlijk aanbesteden ontstaan voor de inkoop van zorg. Bij Bestuurlijk aanbesteden wordt er van uitgegaan dat er sprake is van wederzijdse afhankelijkheid tussen de opdrachtgevende overheid en (zorg-) aanbieders. Beide partijen hebben de ander nodig om de eigen doelstellingen te kunnen realiseren.

F) Verbonden partijen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de relaties van onze gemeente met andere rechtspersonen die eveneens een publiek belang dienen of publieke taken uitvoeren. Veelal betekent dit dat derde partijen beleid uitvoeren dat ook door de gemeente zelf uitgevoerd zou kunnen worden, waarbij de kaderstellende en controlerende taak wel bij de gemeente ligt. Er zijn verschillende vormen van samenwerking mogelijk. Bijvoorbeeld tussen gemeenten, met andere publieke rechtelijke rechtspersonen maar ook met andere privaatrechtelijke rechtspersonen. De samenwerkingsvormen waarin de gemeente Zutphen participeert zijn in hoofdzaak deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is als definitie van een verbonden partij opgenomen dat het een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie betreft waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

- Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat respectievelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
- Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij via vertegenwoordiging in het bestuur hetzij via stemrecht.

Rondom verbonden partijen is een aantal risico's te onderkennen. Bij gemeenschappelijke regelingen is de gemeente gehouden om bij financiële tekorten bij te springen. Uittreden is een kostbare aangelegenheid. Bij privaatrechtelijke rechtspersonen (waaronder N.V.'s) is het risico in principe beperkt tot de waarde van de aandelen (financiële vaste activa in de balans). Wanneer er sprake is van raming van dividend is er ook een exploitatierisico als de dividendopbrengst niet wordt gerealiseerd.

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Rondom verbonden partijen stellen we in het najaar 2014 een nota op. Voorafgaande aan vaststelling van de nota door de raad, organiseren we kennissessies voor college en raad waarin een gemeenschappelijke kader wordt ontwikkeld en uitgangspunten worden vastgesteld. Het besprokene vormt input voor de nota.

Relatie met programmadoelstellingen

In onderstaand overzicht is voor onze verbonden partijen aangegeven wat de relatie is met de doelstellingen die in onze begroting zijn opgenomen en (indien van toepassing) de beleidsvoornemens betreffende de verbonden partijen.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Naam	Relatie met programma	Relatie met doelstellingen Strategische Agenda	Beleidsvoornemens / ontwikkelingen
Regio Stedendriehoek	1/7	Effectieve en efficiënte samenwerking	De beleidsvoornemens en ontwikkelingen zijn opgenomen in de verschillende relevante programma's
GGD Noord-Oost Gelderland	12	Een goede gezondheidssituatie van de bevolking	Geen
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland	3	Fysieke veiligheid verbeteren	Geen
Delta	13	Participatie en zelfredzaamheid bevorderen	De invoering van de Participatiewet krijgt grote impact op deze regeling
Het Plein	13	Participatie en zelfredzaamheid bevorderen	De invoering van de Participatiewet/WMO krijgt grote impact op deze regeling
Omgevingsdienst Achterhoek	8	Kwaliteit leefomgeving verbeteren	Geen

NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN			
Naam	Relatie met programma	Relatie met doelstellingen	Beleidsvoornemens / ontwikkelingen
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	Bedrijfsvoering	Duurzame belegging gezien wijze waarop BNG openbaar belang behartigt	Geen
N.V. Vitens	Bedrijfsvoering	Duurzame belegging	Geen
N.V. Nuon Energy	Bedrijfsvoering	Duurzame belegging	Geen
N.V. Alliander	Bedrijfsvoering	Duurzame belegging	Geen
N.V. Berkel Milieu	8	Een gezonde leefomgeving met minder restafval	Geen
N.V. Luchthaven Teuge	4	Adequate infrastructuur	Geen

Het bestuurlijk belang

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN		
Regio Stedendriehoek	J.A. Gerritsen, E. Gründemann	Lid regioraad Lid regioraad
GGD Gelre-IJssel	P. Withagen J.A. Gerritsen (namens VNOG)	Lid Algemeen Bestuur Lid Algemeen Bestuur
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland	J.A. Gerritsen	Lid Algemeen Bestuur
Delta	A. de Jonge	Lid Algemeen Bestuur
Het Plein	A. de Jonge P.C.M. Withagen, O. Bosch	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur Lid Algemeen Bestuur
Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	C. Pennings-Hanemaaijer	Lid Dagelijks Bestuur

NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN		
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	O. Bosch	Gemachtigde aandeelhoudersvereniging
N.V. Vitens	O. Bosch	Gemachtigde aandeelhoudersvereniging
N.V. Nuon Energy	O. Bosch	Gemachtigde aandeelhoudersvereniging
N.V. Alliander	O. Bosch	Gemachtigde aandeelhoudersvereniging
N.V. Berkel Milieu	O. Bosch	Gemachtigde aandeelhoudersvereniging
N.V. Luchthaven Teuge	O. Bosch	Gemachtigde aandeelhoudersvereniging

Het financieel belang

Bijdragen luiden in €.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Naam	Programma	Bijdrage 2014	Bijdrage 2015
Regio Stedendriehoek	1/7	165.057	168.100
GGD Noord-Oost Gelderland	12	643.000	656.500
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland	3	2.529.580	2.487.000
Delta; bijdrage bestuurskosten	13	22.440	22.400
Delta; doorbetaling rijksbijdrage WSW	13	12.195.000	12.195.000
Het Plein	13	32.858.000	37.850.000
Omgevingsdienst Achterhoek	8	336.212	522.100
Totaal bijdragen		48.839.772	53.901.000
Begrotingsvolume primaire begroting gemeente		124.000.000	150.000.000
Totaal bijdragen als percentage begroting		39%	36%

NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN			
Naam	Programma	Aan tal aandelen (zeggenschap)	Belang
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	Bedrijfs-voering	95.940 (zeer beperkt)	0,172%
N.V. Vitens	Bedrijfs-voering	50.739 (zeer beperkt)	0,878%
N.V. Nuon Energy	Bedrijfs-voering	142.515 (zeer beperkt)	ca. 0,1%
N.V. Alliander	Bedrijfs-voering	678.642 (zeer beperkt)	ca. 0,5%
N.V. Berkel Milieu	8	197 aandelen A (groot)	44,369%
N.V. Luchthaven Teuge	7	990 (gemiddeld)	11,59%

Overzicht verbonden partijen

Bedragen luiden in €

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN								
Naam	Gevestigd te	Openbaar belang dat wordt behartigd	Verandering financieel belang	Eigen vermogen 2015		Vreemd vermogen 2015		Totaal resultaat 2015 voor bestemming (na bestemming)
				1 januari	31 december	1 januari	31 december	
Regio Stedendriehoek	Apeldoorn (Deventer)	Op gemeentelijk taakgebied door samenwerking resultaten bereiken die voor individuele gemeenten niet of moeilijker bereikbaar (zullen) zijn	Geen	0	0	0	0	0
GGD Gelre-IJssel	Apeldoorn	Gemeenschappelijke belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de openbare gezondheidszorg	Geen	2,7 mln.	2,2 mln.	3 mln.	3 mln.	0
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland	Apeldoorn	Gemeenschappelijke belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de openbare veiligheid en hulpverlening	Geen	3,5 mln.	3,5 mln.	36 mln.	36 mln.	0

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN								
Delta	Zutphen	Gemeenschappelijke belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening	Geen	0	0	0	0	0
Het Plein	Zutphen	Op efficiënte en effectieve wijze uitvoeren taken deelnemende gemeenten op het gebied van werk en inkomen en daaraan gerelateerde zorg	Geen	0	0	0	0	0
Omgevingsdienst Achterhoek	Bronckhorst	In eerste instantie voornamelijk de minimaal verplichte uitvoeringstaken (basistakenpakket Milieu) van de deelnemende gemeenten	Geen	0	0	0	0	0

NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN								
Naam	Gevestigd te	Openbaar belang dat wordt behartigd	Verandering financieel belang	Eigen vermogen 2013		Vreemd vermogen 2013		Resultaat 2013
				1 januari	31 december	1 januari	31 december	
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	Den Haag	Financiering publieke taak tegen zo laag mogelijke kosten	Geen	2.752 mln.	3.430 mln.	139.476 mln.	127.753 mln.	283 mln.
N.V. Vitens	Utrecht	Betrouwbare, duurzame en betaalbare drinkwatervoorziening	Geen	386,1 mln.	438,3 mln.	1085,1 mln.	1069 mln.	39,3 mln.
N.V. Nuon Energy	Amsterdam	Betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening	Geen	3.331 mln.	2.922 mln.	723 mln.	477 mln.	-419 mln.
N.V. Alliander	Arnhem	Betrouwbare, duurzame en betaalbare transportvoorziening en aansluiting van electriciteit	Geen	3.203 mln.	3.375 mln.	3.758 mln.	3.476 mln.	288 mln.
N.V. Berkel Milieu	Zutphen	Inzameling en transport van huishoudelijk afval	Geen	3,5 mln.	3,8 mln.	0,2 mln.	0,3 mln.	0,5 mln.
N.V. Luchthaven Teuge	Twello	Faciliterenzakelijke en recreatieve vluchten	Geen	1,8 mln.	1,8 mln.	0,1 mln.	0,1 mln.	-0,1 mln.

G) Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken.

Beleid en speerpunten

Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is om met inzet van financiële en juridische middelen direct en indirect bij te dragen aan een evenwichtige en duurzame, kwalitatieve en kwantitatieve ruimtelijke functionele ontwikkeling van Zutphen. De doelstellingen, de wijze van sturing, de beheersing van risico's en de verantwoording moet helder zijn. Als het gaat om exploitatie van gronden gaat het om veel geld en omvangrijke risico's.

De Nota Grondbeleid Zutphen (2011) is een document dat college en raad in staat stelt richting te geven aan het grondbeleid zoals dat de komende jaren gevoerd wordt. Met de Nota Grondbeleid worden de kaders vastgesteld voor de uitwerking binnen projecten. De richting zoals aangegeven in de Nota Grondbeleid is verder uitgewerkt in de volgende beleidsregels en richtlijnen:

- Nota Weerstandsvermogen en plankosten (2007)
- Nota Grondprijnsbeleid (2011)
- Nota Strategische aankopen (2012)
- Nota Bovenwijkse Voorzieningen (met daarin uitgangspunten voor het kostenverhaal, 2013)
- Uitgiftebeleid (1993, verkoopvoorwaarden 2014)

Alle beleidsstukken worden iedere vier jaar (geactualiseerd) ter vaststelling aan de raad aangeboden. Dat betekent dat de Nota Grondbeleid en de Nota Grondprijnsbeleid in 2015 opnieuw worden vastgesteld. De Nota Weerstandsvermogen en plankosten wordt niet geactualiseerd. Het weerstandsvermogen wordt meegenomen in het gemeentebrede risicomanagement.

In 2007 is besloten tot ontvlechting van het Grondbedrijf. De Programmaorganisatie De Mars (POM) is een autonome uitvoeringsorganisatie binnen de gemeentelijke organisatie voor de ruimtelijke plannen in De Mars, te weten Noorderhaven, Mars-Noord, Mars-Midden, onderdoorgangen spoor en Fort de Pol. De POM komt in de uitvoeringsfase. Er wordt onderzocht wanneer en op welke wijze de POM weer geïntegreerd wordt in de gemeentelijke organisatie.

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

Verwacht resultaat

De zogenaamde kosten- en batenparameters worden jaarlijks geactualiseerd en afgestemd op de feitelijke situatie. Het gaat hierbij om de prijsontwikkelingen aan de kostenkant (bijvoorbeeld de kosten voor bouw- en woonrijp maken) en de opbrengstenkant (bijvoorbeeld de grondprijzen). De parameters zijn per 1 januari 2014 bepaald als volgt:

- Prijsstijgingspercentage kosten 1,5 %
- Prijsstijgingspercentage baten 1,0 %
- Rentepercentage kosten 4,0 %
- Rentepercentage baten 4,0 %

Hoewel de rente over 2014 is vastgesteld op 3% wordt bij de doorrekening van de exploitaties uitgegaan van 4%. Hierdoor zijn exploitaties uit de verschillende periodes beter vergelijkbaar. Afwijkende rente wordt als eenmalig voor- of nadeel meegenomen. Daarnaast wordt uitgegaan van de rente over de boekwaarde bij de doorrekening van de exploitaties, terwijl er rente wordt betaald over de balanswaarde (= boekwaarde – voorzieningen). Dit geeft jaarlijks een voordeel, waar geen rekening mee wordt gehouden bij de berekening van het resultaat. Er wordt gerekend met een kostenstijging die groter is dan de opbrengstenstijging. Dit heeft vooral bij de projecten met een lange looptijd een sterk drukkend effect op het verwachte resultaat. Voor dit voorzichtige uitgangspunt is gekozen omdat het recht doet aan de actuele, economische omstandigheden.

Verwachte resultaten per exploitatie:

Bedragen * €1.000	01-01-2014
Leesten-Oost	-1.971
Overige gronden	0
Lunettetuin	-2.706
Halvemaanstraat	1
Gerard Doustraat	-394
Helbergen	653
Totaal Grondzaken	-4.417
Fort de Pol	425
Noorderhaven	-2.441
Totaal programma De Mars	-2.016
Totaal generaal	-6.433

Grondzaken

Als gevolg van de aanhoudende crisis op de woningmarkt zijn de resultaten verder teruggelopen. Voor Leesten-Oost, Lunettetuin en Gerard Doustraat zijn voorzieningen getroffen/opgehoogd. Door oplopende rentelasten en OZB zijn de resultaten sterk verslechterd.

Programma De Mars

De verwachtingen voor Fort de Pol en Noorderhaven zijn nog ongewijzigd.

Winstneming/Verliesneming

Het onttrekken van gelden uit een positieve gebiedexploitatie (winstneming) is genormeerd. Per exploitatie wordt jaarlijks bepaald of de uitvoering van het plan of een deel van het plan ver genoeg is gevorderd om tot winstneming over te gaan. Bepalend hierbij is dat wordt voldaan aan de vastgestelde voorwaarden uit de 'Notitie procedures Grondbedrijf'. Wanneer het Grondbedrijf een positief resultaat realiseert op een project, worden deze middelen specifiek bestemd om het weerstandsvermogen aan te vullen dan wel een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke ambities. De bijdrage aan de ruimtelijke ambities wordt vertaald in de diverse afzonderlijke exploitaties. Voor 2015 worden geen winstnemingen voorzien.

Reserves

Het totaal aan reserves :

Bedragen * €1.000	31-12-2012	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2013	Beklemd	Beschikbaar
Afwikkelreserve afgesloten grex	188	76	148	116	116	0
Reserve GZ exploitatieresultaten	1.594	527	431	1.690	301	1.389
Reserve Alg. kosten stadsuitleg	750	19	9	759	740	19
Reserve Strategische aankopen	0	0	0	0	0	0
Totaal Grondzaken	2.532	622	589	2.566	1.157	1.409
Reserve herstructurering De Mars	676	19	334	361	0	361
Reserve motie Van Heugten	1.001	0	514	487	0	487
Reserve De Mars	264	0	49	215	0	215
Totaal programma De Mars	1.941	19	897	1.063	0	1.063
Totaal generaal	4.473	641	1.486	3.629	1.157	2.472

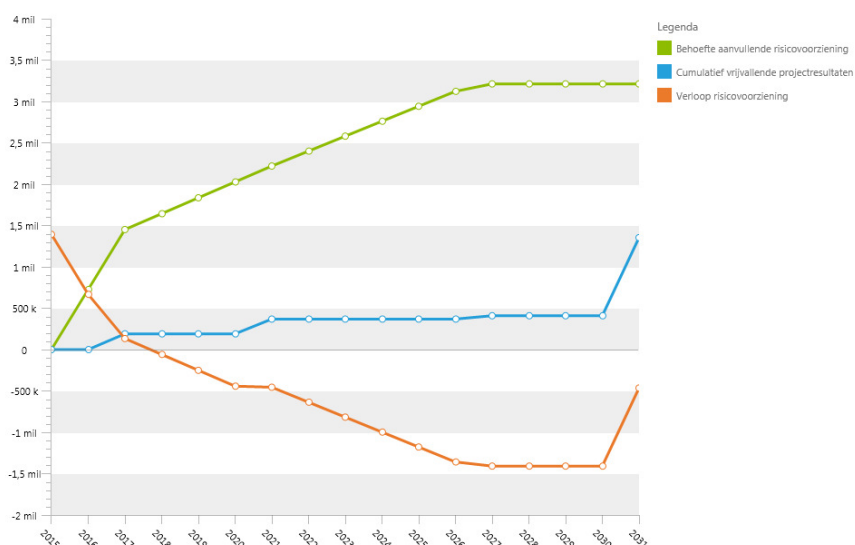
Risico's bestaan uit kansen en bedreigingen. Deze zullen zich in de loop van de tijd al dan niet voordoen. Om de bedreigingen met een financieel gevolg op te kunnen vangen, worden reserves aangehouden. De Reserve GZ exploitatieresultaten is het weerstandsvermogen voor het Grondbedrijf. Het wordt gebruikt om alle mogelijke toekomstige tegenvallers op te vangen.

Grondzaken

Risico's per project.

Nr.	Projectnaam	Buffer	Risico	Vershil	Projectindicatie
1	Leesten-Oost	0	2.077	-2.077	□□□
2	Lunettetuin	0	1.066	-1.066	□□□
3	Gerard Doustraat	0	68	-68	□□□
4	Halvemaanstraat	1	3	-2	□□□
5	Helbergen	653	485	168	□□□
	Totaal	654	3.699	-3.045	

Afgezet tegen de Reserve GZ exploitatieresultaten geeft dit het volgende beeld.

Uit de grafiek blijkt dat de reserve tot 2018 toereikend is. Er is geen rekening gehouden met mogelijke toevoegingen uit de grondverkopen op de Revelhorst.

Programma De Mars

Risico's per project:

Nr.	Projectnaam	Buffer	Risico	Verschil	Projectindicatie
6	Fort de Pol	0	0	0	☐ ☐ ☐
7	Noorderhaven	0	140	-140	☐ ☐ ☐
Totaal		0	140	-140	

De omvang van de externe risicoreserves is voldoende om de financiële gevolgen van de risico's (€140.000) op te kunnen vangen.

H) Sociaal Domein

Hoofddlijn financiën

Met ingang van 2015 worden de financiële middelen voor de decentralisatie van **nieuwe** taken op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning (Wmo), jeugd en participatie via een deelfonds Sociaal Domein aan de gemeenten beschikbaar gesteld. Dit deelfonds maakt onderdeel uit van het gemeentefonds.

Met het deelfonds wordt beoogd een balans te vinden tussen enerzijds het bieden van ruime beleidsvrijheid aan gemeenten om lokaal maatwerk te kunnen leveren en anderzijds de wens om in de transitiefase enkele waarborgen te stellen die bijdragen aan een succesvolle uitvoering, naast en in combinatie met andere instrumenten. Voor zowel de Wmo als het jeugdbudget geldt dat de verdeling van het budget voor 2015 op basis van historische uitgaven heeft plaatsgevonden. Per 2016 wordt er een objectief verdeelmodel ingevoerd.

In het Participatiebudget 2015 zijn de volgende budgetten samengevoegd:

Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Uitgangspunt verdeling budget: de per gemeente geschatte daling van het benodigde aantal arbeidsplaatsen o.b.v. de uitstroomkansen van SW-medewerkers in de betreffende gemeente. Nieuwe doelgroep van de Participatiewet middelen worden verdeeld op basis van de historische instroom in de wachtlijst WSW en in de werkregeling Wajong.

Bestaande re-integratiemiddelen

Er komt een nieuw verdeelmodel voor de middelen die gemeenten krijgen voor de huidige doelgroep. In drie jaar tijd wordt het oude bedrag afgebouwd en het nieuwe opgebouwd. Zo geldt dat in het eerste jaar 75% van het budget op basis van het toegekende budget 2014 wordt verdeeld en 25% volgens het nieuwe model. Het deelfonds geldt voor de periode van 3 jaar. Het budget is vrij te besteden binnen het sociaal domein, maar niet daarbuiten. Monitoring vindt plaats via informatie voor derden (IV-3). Besteedt de gemeente niet het volledige budget aan het Sociaal Domein, dan gaat het Rijk straks kijken naar de kwaliteit van de uitvoering. Na deze drie jaar worden de middelen toegevoegd aan het Gemeentefonds.

Het Rijk heeft er niet voor gekozen de bestaande gemeentefondsmiddelen, zoals de integratie-uitkering Wmo en de decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin, ook toe te voegen aan het deelfonds. In de gemeentelijke begroting 2015 zijn de bestedingen van het Sociaal Deelfonds als volgt opgenomen:

- Besteding bestaande WSW-en integratiegelden (Participatie)
- Besteding nieuwe doelgroep beschut en regulier (Participatie)
- Besteding nieuwe taken (Wmo en Jeugd)
- Besteding uitbreiding (bestaande) taken (Wmo en Jeugd)
- De decentralisaties gaan gepaard met enorme bezuinigen. Onderstaande tabel geeft de (landelijke) omvang van het macrobudget weer over de periode 2015 t/m 2019, verdeeld per transitie:

Omvang deelfonds 2015-2019 (in miljoenen euro's) gesplitst per transitie										
Transitie	2015		2016		2017		2018		2019	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Wmo 2015	3.630	100	3.799	104,66	3.696	101,82	3.686	101,54	3.685	101,52
Jeugdwet	3.868	100	3.813	98,58	3.684	95,24	3.707	95,84	3.707	95,84
Participatie	2.865	100	2.693	94,00	2.526	88,17	2.394	83,56	2.304	80,42
Tot. Landelijk	10.363	100	10.305	99,44	9.906	95,59	9.787	94,44	9.696	93,56

De volgende tabel laat de budgetten 2015 zien op macroniveau en het toegekende aandeel voor de gemeente Zutphen.

Omvang deelfonds per transitie		
(in miljoenen euro's)		
Transitie	Budgetten	
	Macro	Gemeente
Wmo	3.630	9,26
Jeugd	3.868	15,27
Participatie	2.865	14,17
Totaal	10.363	38,71*

*aandeel Zutphen.

Overzicht Financien

Nu is nog niet duidelijk hoe de toegekende budgetten voor de decentralisaties worden ingezet. Het Rijk heeft een format ontwikkeld voor de verantwoording van de gelden. Dit format is nu nog niet te vullen. Onderstaand geven we een soberder versie weer.

Overzicht Financien deelfonds Sociaal Domein			
Omschrijving	Participatie	Wmo	Jeugd
Inkomsten	14.172.069	9.259.636	15.274.972
Bestedingen	14.172.069	9.259.636	15.274.972
<u>Participatie</u>			
Bestaande WSW en integratiegelden			
Nieuwe doelgroep beschut en regulier			
<u>Wmo</u>			
Nieuwe taken			
Uitbreiding bestaande taken			
<u>Jeugd</u>			
Nieuwe taken			
Uitbreiding bestaande taken			
Totaal bestedingen	14.172.069	9.259.636	15.274.972
Mutatie reserve deelfonds			
Programma	14.172.069	9.259.636	15.274.972

I) Subsidies

Inleiding

De gemeente Zutphen verstrekt veel subsidies voor activiteiten op de beleidsterreinen die vallen onder de programma's in de gemeentebegroting. Met deze paragraaf willen we bij dragen aan de gewenste transparantie over alle gemeentelijke subsidieregelingen en de te verstrekken subsidies voor 2015. Na vaststelling van deze Strategische Agenda zal de informatie uit deze paragraaf worden gepubliceerd op de gemeentelijke website³.

Hoe stelt de raad de kaders voor de inzet van subsidies?

De sturing door de raad vindt niet plaats op het niveau van individuele subsidies, maar loopt via drie soorten kaders:

1. De Algemene Subsidieverordening gemeente Zutphen 2012
In de algemene subsidieverordening heeft de raad vastgesteld op welke deelbeleidsterreinen subsidies kunnen worden verstrekt. Ook heeft de raad in deze verordening de regels en procedures vastgesteld waarbinnen het college subsidies kan inzetten.
2. Strategische Agenda/Begroting.
In de begroting stelt de raad vast welk budget het college per programma kan inzetten. Daarnaast kan de raad in de begroting de hoogte van subsidieplafonds vaststellen.
3. Beleidskaders.
Door het vaststellen van beleid geeft de raad aan wat hij wil bereiken.

Hoe werkt het college binnen deze kaders?

De algemene subsidieverordening geeft het college de bevoegdheid subsidies te verstrekken. Om duidelijkheid te geven aan mogelijke aanvragers van subsidie stelt het college nadere regels vast waarin onder meer staat voor welke activiteiten subsidie wordt verleend en op welke wijze de hoogte van de subsidie wordt vastgesteld. De nadere regels passen uiteraard binnen de genoemde kaders die de raad meegeeft.

Het subsidiebegrip

Er is sprake van een subsidie⁴ als het gaat om geldverstrekkingen, die aan de volgende kenmerken voldoen:

- het betreft een aanspraak op financiële middelen;
- die door een bestuursorgaan worden verstrekt;
- met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager;
- anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

In de praktijk kan het voorkomen, dat er afwijkende termen worden gebruikt, zoals bijdrage, uitkering of vergoeding, terwijl het in feite een subsidie betreft. De gekozen benaming is voor de toepasselijkheid van de subsidietitel niet van belang, ze is gewoon van toepassing als aan de voorwaarden is voldaan.

³ Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie Gemeentelijke Subsidies (aangenomen door de raad in 2012, collegebesluit uitwerking motie 2013).

⁴ Subsidie is een materieel begrip en wordt omschreven in artikel 4:21, eerste lid Awb. Voldoet een geldverstrekking aan de daar genoemde voorwaarden, dan is het een subsidie, hoe ook genaamd.

Bijvoorbeeld: het leveren van goederen of diensten door de gemeente om niet of onder de kostprijs valt niet onder het subsidiebegrip van de Awb. Dit betekent, dat de zogenaamde ‘subsidies’ in natura (de niet-financiële verstrekkingen), zoals het beschikbaar stellen van gemeentelijke accommodaties voor sportbeoefening of het heffen van een toegangsprijs voor een gemeentelijk museum, die de kosten niet dekken, niet aan de begripsomschrijving voldoen en dus geen subsidie zijn.

De gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen beschouwen wij niet als subsidie en zijn beschreven in paragraaf Verbonden Partijen. Deze bijdragen komen ook niet voor in onderstaande tabellen.

Gebaseerd op bovenstaande begripsomschrijving is in 2013 een overzicht samengesteld van alle mogelijke eenmalige en jaarlijkse subsidies die de gemeente Zutphen verstrekt.

Benaming van subsidies

In de praktijk zijn er allerlei benamingen voor verschillende soorten subsidies, zoals exploitatiesubsidie, structurele subsidie, waarderingssubsidie, projectsubsidie, incidentele subsidie, productsubsidie, instellingssubsidie. In onze Algemene subsidieverordening is gekozen voor twee benamingen: eenmalige subsidies en jaarlijkse subsidies, conform het model van de VNG. Deze benamingen zijn minder strikt dan op het eerste gezicht lijkt en proberen louter het verschil aan te geven tussen de in principe jaarlijks aan instellingen verstrekte subsidies en de overige (eenmalige) subsidies.

Eenmalige subsidies

Een eenmalige subsidie betreft een subsidie voor activiteiten met een eenmalig of projectmatig karakter waarvoor het college slechts voor een van te voren bepaalde tijd van maximaal 4 jaar subsidie wil verlenen. Eenmalige subsidies kunnen op elk moment van het jaar worden aangevraagd, maar ten minste 12 weken voor aanvang van de activiteiten.

De algemene subsidieverordening geeft de mogelijkheid subsidieplafonds vast te stellen. In deze paragraaf wordt aangegeven voor welke deelbeleidsterreinen er een subsidieplafond geldt. Het vaststellen van het plafond gebeurt kort na vaststelling van de begroting. Bij het vaststellen van de plafonds maakt het college ook de wijze van verdeling van de beschikbare middelen bekend. Door het instellen van een subsidieplafond kunnen de aanspraken op subsidie worden beperkt.

Toelichting tabel

Deze tabel geeft inzicht in alle subsidieregelingen op basis waarvan eenmalige subsidies kunnen worden verstrekt. De tabel geeft informatie over:

- Programma in de begroting
- Beleidsveld
- Naam subsidieregeling
- Geraamd subsidieplafond of hoogte budget voor deze regeling
- Omschrijving subsidiedoel
- Aanvragers

EENMALIGE SUBSIDIES

Programma	Beleidsveld	Subsidieregeling	Raming 2015	Subsidiedoel	Aanvragers
Ruimtelijke ordening en wonen	Welzijn en zorg	Subsidies Stads- en regiocontract, programma Duurzame economie	€ 121.800	Versterken van ondernemersklimaat en daarmee het versterken van het investeringsklimaat in de gemeente Zutphen.	Organisaties
<i>Welzijn en zorg</i>	Economische zaken & toerisme			Meer bewoners, bedrijven en organisaties die betrokken zijn bij publieke activiteiten.	
<i>Economische zaken</i>				Vergroten maatschappelijke participatie en arbeidsparticipatie van langdurig werklozen, jeugdwerklozen, arbeidsongeschikten, arbeidsgehandicapten.	
Bestuur	Wijkontwikkeling	Activiteitenbudget Wijkgericht werken	€ 13.900	Versterken leefbaarheid in de wijk	Organisaties,
Beheer Openbare ruimte	Riolen en gemalen	Beleid Afkoppelen hemelwater op particulier terrein	€ 50.000	Bevorderen duurzame inzameling afvalwater door hemelwater zoveel mogelijk te infiltreren.	Particulieren
Ruimtelijke ordening en wonen	Wonen	Geldelijke steun ouderen bij verhuizing 2005	€ 3.500	Het ingang zetten van een verhuisketen c.q. doorstroming van ouderen uit een (gewone) huurwoning(en) naar een voor ouderen geschikte huurwoning. De woning die vrijkomt kan weer bewoond worden door o.a. starters of gezinnen.	Particulieren
Ruimtelijke ordening en wonen	Wonen	Wonen boven winkels		Draagt bij aan thema 4.8 Het centrum van Zutphen levendig, historisch en vernieuwend in woonvisie 2013-2017. Het komt de levendigheid en veiligheid van de binnenstad ten goede.	Particulieren
		Wonen boven winkels monumenten	€ 100.000		
Ruimtelijke ordening en wonen	Wonen	Startersleningen	€ 125.000	Stimuleren particuliere woningverbetering	Particulieren

Ruimtelijke ordening en wonen	Wonen	Duurzaamheidslening en startersleningen Leesten oost	€ 125.000	Starters en anderen een steuntje in de rug geven bij kopen eerste woning in Leesten oost. Budget wordt via de SVn afkoopmethodiek ingezet.	Particulieren
Natuur en milieu	Milieu/ energieneutraal	Subsidieregeling Isolatiemaatregelen 2013 - 2014	€ 400.000	Bijdrage aan Zutphen energieneutraal door woningisolatie te subsidiëren (betreft provinciale regeling en geld die gemeente uitvoert).	Particulieren c.q. woning eigenaren

Programma	Beleidsveld	Subsidieregeling	Raming 2015	Subsidiedoel	Aanvragers
Onderwijs, jeugd en jongeren	Ontwikkelings-samenwerking	Subsidieregeling ontwikkelingssamenwerking	€ 47.300	Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan: a. een betere verdeling van goederen en welvaart in de wereld, en/of b. de bewustwording van de problematiek in ontwikkelingslanden en de betrokkenheid bij deze problematiek van de Zutphense burger, en/of het kunnen uitvoeren van activiteiten door organisaties en instellingen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.	Organisaties
Kunst en cultuur	Kunst en cultuur	Subsidieregeling incidentele subsidies Kunst en Cultuur	€ 100.000	Subsidie kan worden verstrekt aan activiteiten of producten die bijdragen aan goed en dynamisch cultureel en artistiek klimaat en iets toevoegen aan het reguliere kunst- en cultuuraanbod in de gemeente Zutphen.	Organisaties
		Jeugdsubsidieregeling kavel kunst & cultuur	€ 6.200	Het organiseren van stimuleringsactiviteiten t.b.v. jeugd op het brede terrein van kunst & cultuur	Organisaties
Welzijn en zorg	Maatschappelijke dienstverlening	Subsidieregeling Maatschappelijke dienstverlening	€ 12.300	Subsidie op grond van deze regeling kan worden verstrekt voor concrete activiteiten (bijvoorbeeld hulpverlening/dienstverlening/ begeleiding/instructie) ten behoeve van individuele Zutphense burgers c.q. deelnemers. De activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen dienen gericht te zijn op het bevorderen van gezondheid, welzijn of maatschappelijke participatie van inwoners van de gemeente Zutphen die behoren tot kwetsbare groepen(max. € 550 per aanvraag)	Organisaties
Welzijn en zorg	Jeugdgezondheidszorg	Subsidies Jeugdgezondheidszorg	€ 417.000	Het bevorderen van gezondheid, welzijn via preventieve maatregelen en ondersteuning bij de opvoeding.	Organisaties
Totaal			€ 1.522.000		

Jaarlijkse subsidies

Een jaarlijkse subsidie is een subsidie voor activiteiten met een voortdurend karakter of voor jaarlijks terugkerende activiteiten. Jaarlijkse subsidies moeten uiterlijk op 1 april in het jaar voorafgaand aan het jaar of de jaren, waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft, aangevraagd worden.

Toelichting tabel

Deze tabel geeft inzicht in alle organisaties die volgend jaar voor jaarlijkse subsidies in aanmerking komen. De tabel geeft informatie over:

- Programma in de begroting
- Beleidsveld
- Omschrijving subsidiedoel
- Naam subsidieaanvrager/subsidieontvanger
- Geraamde subsidie

JAARLIJKSE SUBSIDIES				
Programma	Beleidsveld	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2015
Bestuur	Stedenbanden	Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan het consolideren en waar nodig innoveren van bestaande stedenbanden waarbij wederkerigheid voorop staat.	Commissie Satu Mare, Shrewsbury en Horstmar	€ 5.400
Ruimtelijke ordening en wonen	Wonen/ Besluit woning gebonden subsidies	Deze subsidie wordt jaarlijks verstrekt aan onze woningcorporaties ivm sociale huurwoningen en particulieren ivm sociale koopwoningen die onder de vml. BWS-rijkssubsidieregeling zijn gebouwd. Het is een bijdrage in de woonkosten.	particulieren	€ 38.800
Bestuur	Veiligheid	Subsidie wordt verstrekt om voorlichting te geven op basisscholen over Halt.	Subsidie Halt	€ 9.000
		Versterking van de leefbaarheid van wijk, buurt en dorp.	St. Perspectief	€ 26.800

			NOG Veiligerhuis	€ 15.000
Ruimtelijke ordening en wonen	Wonen/ Regeling geldelijke steun huurwoningen	Dit betreft een oude regeling waarbij het Rijk een subsidie verleende aan de gemeente en de gemeente dezelfde subsidie verleende aan eigenaren van panden die zij verhuurden. Looptijd is nog t/m 2016.	Particulieren	€ 6.100
Economische zaken	Toerisme	Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	Diverse stichtingen	€ 70.800
			St. Hanzesteden	€ 18.000
Natuur en Milieu	Natuur- en milieu educatie	Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan educatie en voorlichting op het gebied van bescherming van Flora en Fauna met als doel een duurzame samenleving.	Vogelwerkgroep (tbv bescherming weidevogels)	€ 3.200
			IVN afdeling Zutphen Warnsveld	€ 230
			Warnsveldse schooltuinen	€ 320
			Atelier 3D	€ 30.000
			Kinderboerderij	€ 2.250
Programma	Beleidsveld	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2015
Sport	Sport	Subsidie wordt verstrekt voor het in stand houden van sportaccommodaties.	Graaf Ottobad	€ 302.800
			Sporthal de Kei	€ 93.000
Onderwijs, jeugd en jongeren	Onderwijsachterstands-beleid; subsidies VVE	Zoveel mogelijk jonge kinderen met een (dreigende) taalachterstand deel te laten nemen aan educatieve programma's die ten doel hebben deze achterstand in te halen.	St. Perspectief	€ 319.400
			Graafschap Bibliotheek	€ 8.900
			Overige instellingen	€ 160.200
Onderwijs, jeugd en jongeren	Jeugd&jongeren. Jeugdverenigingen	Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan het bevorderen van zinvolle vrije tijdsbesteding, maatschappelijke participatie en ontplooiing van jongeren.	Diverse verenigingen en stichtingen	€ 14.000

Onderwijs, jeugd en jongeren	Onderwijs	Voorkomen voortijdig school verlaten.	OZC	€	60.000
			Schoolzwemmen A. Flokstraschool	€	5.400
Kunst en cultuur		Bijdrage Stichting Wijnhuisfonds.	Stichting Wijnhuisfonds	€	2.600
Kunst en cultuur	Kunst en Cultuur	Mogelijk maken van het uitlenen van een breed aanbod van boeken en andere informatiedragers.	Graafschap Bibliotheken	€	898.800
		Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek wordt bereikt.	Hanzehof	€	1.331.800
		Faciliteren van amateuristische kunstbeoefening en culturele uitingen.	Muzehof	€	477.100
		een goede, culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek bereikt wordt.	Filmtheater Luxor	€	25.000
			Berkelstroom	€	19.900
Kunst en Cultuur	Subsidies molens	Voorzien in het onderhoud van de molens.	St. Warkense Molen, Vereniging De Hollandsche Molen	€	3.900

Programma	Beleidsveld	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2015
Welzijn en zorg	Maatschappelijke dienstverlening/ welzijn	Het bevorderen van gezondheid, welzijn en maatschappelijke participatie van inwoners met extra aandacht voor risicogroepen en versterking van leefbaarheid van de wijk, buurt en dorp.	St. Perspectief	€ 2.370.700
			Vluchtelingenwerk	€ 76.200
			AMHK	€ 43.400
			Slachtofferhulp	€ 11.700
			Anti-discriminatiemeldpunt,	€ 7.100
		Houtwal opvang langdurig verslaafden en preventie basisonderwijs.	Tactus Verslavingszorg	€ 149.600
		activiteiten die in aanmerking kunnen komen voor subsidie zijn gericht op: a) het bevorderen van begrip voor en herkenning van (ernstige) psychische klachten, en/of· b) de doelgroep bewust(er) maken van wat zij zelf aan de klachten kan doen; en/of· c) de doelgroep ondersteunen in het leggen en onderhouden van contacten met de eigen sociale omgeving; en/of d) de doelgroep wegwijs maken naar de instanties voor hulpverlening en gezondheidszorg.	GGD	€ 55.000
			Overige subsidies	€ 1.100
Welzijn en zorg	Zorg/jeugdgezondheidszorg	Het voorkomen van ernstige psychische aandoeningen en problematisch gebruik van middelen, dan wel in een vroeg stadium opsporen en mensen ondersteunen in het omgaan met de problemen en ze indien nodig toe leiden	Yunio	€ 613.700
			Yunio maatwerk	€ 25.800
			Humanitas	€ 120.350

	naar reguliere zorg en behandeling mogelijk maken.	Diverse instellingen	€ 296.600
Welzijn en zorg	Subsidieregeling preventie geestelijke gezondheidszorg	Diverse instellingen	€ 52.000
		Totaal	€ 7.771.950

J) Stads- en Regiocontract

Inleiding

Op 25 april 2012 hebben gemeente Zutphen en provincie Gelderland een Stadscontract afgesloten en de regio Stedendriehoek en provincie Gelderland een Regiocontract. De gemeente en de regio ontvangen omvangrijke provinciale subsidies om in de periode 2012-2015/(17) een scala aan programma's en projecten uit te voeren. Op 26 juni 2013 hebben Provinciale Staten positief besloten op de 2^e tranche van de Stads- en Regiocontracten. Met dit besluit zijn nieuwe projecten toegevoegd aan de bestaande contracten.

Context en achtergrond

In de ontwikkeling van het Stadscontract en het Regiocontract is gekozen om de programma's uit deze contracten zoveel mogelijk te laten aansluiten bij bestaande programma's en projecten. Aansluiting in zowel inhoudelijk als financiële zin. Het regiocontract bestaat uit de programma's Duurzame Economie, Vitale Steden en Dorpen, Cultuur en Landschap en Sociale Kracht. Het Stadscontract bestaat uit de programma's Binnenstad en Centrumvoorzieningen, Wonen, Duurzame Economie en het sleutelproject IJsselsprong-Rivier in de stad. De looptijd van beide contracten is 2012 tot en met 2015, met uitzondering van het sleutelproject. Dat heeft een looptijd tot met 2017.

Programmadoelen programma's Stads- en Regiocontract

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Vergroten van de aantrekkelijkheid Zutphen voor zowel inwoners als bezoekers door handhaving en verbetering van het culturele aanbod en een gedifferentieerd winkelbestand in de binnenstad. (Stadscontract)	Projecten Binnenstad en Centrumvoorzieningen (realisatie eind 2015) (<i>onder voorbehoud besluitvorming herijkingsvoorstel gemeente (VJN) en provincie, najaar 2014</i>) • Aanleg Kostverlorentunnel (fiets-/voetgangerstunnel tussen Noorderhaven/De Mars en binnenstad) • Aanleg aansluitende (fiets)voorzieningen in de binnenstad langs Norenburgerstraat - Basseroord - Nieuwstad - Overwelving – Oudewand – Bornhovestraat – Pelikaanstraat; • Herinrichting openbaar gebied Basseroord (parkeren, aansluiting bestaande straten) • Herinrichting Overwelving (schakel binnenstad/station/Nieuwstad). • Herinrichting Pelikaanstraat (verbinding tussen markten en Spitaalstraat). Project Broederenklooster (<i>onder voorbehoud besluitvorming gemeente december 2014 en provincie januari 2015</i>) Over het Broederenklooster gaan we in overleg met de provincie over mogelijke consequenties

Versterken van stadscentra met een regionale uitstraling. Voor sterke steden is het van belang dat woon- en werkmilieus vitaal blijven en de bereikbaarheid optimaal is. (Regiocontract)	voor de toegezegde subsidie. Als de huidige afspraken in het contract van kracht blijven, zal de realisatie plaatsvinden in 2015. Realisatie Noorderhaven (realisatie eind 2015).
Versterken ondernemers- en investeringsklimaat. (Stadscontract)	Duurzame versterking van lokale en regionale economie door investeringen in onder meer binnenstadsmanagement
Grotere participatie bewoners en bedrijven bij publieke activiteiten Vergroten maatschappelijke participatie en arbeidsparticipatie van jeugd- en langdurig werkelozen. (Stadscontract)	Uitvoeren project maatschappelijke participatie van verslaafden
Versterken woonkwaliteit, veiligheid en leefbaarheid in de wijken Waterkwartier, Noordveen en Zuidwijken. Aantrekken van nieuwe bewoners, bedrijven en investeerders in deze wijken Vergroten participatie bewoners bij (tijdelijke) inrichting en beheer openbare ruimte. (Stadscontract)	Investerings in onder meer: • geluidsreductie Van der Capellenlaan en Deventerweg, • geluidswerende maatregelen Thorbeckesingel, • aanleg natuurlijke speelplekken Waterkwartier en Zuidwijken en tijdelijke inrichting van langjarig braakliggende terreinen. • realisatie van tweezijdig fietspad langs Laan naar Eme en aansluiting Den Elterweg,
Het bevorderen van de ketensamenwerking, structuurversterking en (zelf)redzaamheid t.b.v. participatie van mensen aan de samenleving en het bevorderen van de sociale kwaliteit. (Regiocontract)	NOG Veiligerhuis (verhoging sociale veiligheid door o.a. inrichting coördinatiefunctie jeugd gericht op jeugdige veelplegers en jeugdige ex-gedetineerden).
Duurzame economie Energieneutraal (Regiocontract)	Opzetten van Energie service compagnies (Esco's) voor vermarkten, financieren en uitvoeren van duurzame renovaties en energiebesparing van woningbouw. <i>(onder voorbehoud besluitvorming herijkingsvoorstel, najaar 2014)</i>

Programmadoelen Sleutelproject Rivier in de Stad

Wat willen we bereiken:

Verbeteren fysieke verbindingen tussen de binnenstad, Noorderhaven, de IJsselkade en De Hoven. Verbeteren woon- en leefklimaat.
Realisatie aantrekkelijk verblijfsgebied IJsselkade.
Behoud riviergeveiligheid

Wat gaan we er voor doen:

Uitvoeren Sleutelproject IJsselsprong - Rivier in de stad.

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld ?

2015 staat in het teken van realisatie van de projecten uit het Programma Staden Regio. Voor het Sleutelproject Rivier in de stad geldt als einddatum 2017.

Eind 2014 zal besluitvorming plaatsvinden over het project Broederenklooster (RAAD) en over ons ingediende herijkingsvoorstel Basseroord (beiden Stadscontract) (RAAD) en het herijkingsvoorstel Energiebesparing bestaande bouw (Regiocontract). Deze besluitvorming is bepalend voor onze inzet voor 2015.

Op 31-12-2015 eindigen de contracten. We gaan ons inzetten om ons partnerschap met de provincie na afloop van de contracten voort te zetten. Dit willen wij doen via overleggen, samenwerkingsrelaties en via de stads- en regiocontracten en de financiële ondersteuning die daarin geboden wordt.

Financieel overzicht

Stadscontract Zutphen

Programma	Provincie	Derden	Gemeente
Binnenstad en centrumvoorzieningen (Alternatief Basseroord onder voorbehoud besluit VJN en besluit herijking Provincie)	€ 2.000.000,-	€ 1.500.000	€ 5.582.350
(onder voorbehoud besluitvorming gemeente en provincie eind 2014/begin 2015)	€ 3.550.000	pm	€ 4.000.000,-
	€ 150.000	pm	€ 150.000,-
Wonen	€ 1.250.000	€ 227.000	€ 1.380.000
	€ 80.000		€ 80.000
Duurzame economie	€ 730.000	€ 466.000	€ 694.000
Sleutelproject Rivier in de stad (2012-2017) (onder voorbehoud besluitvorming provincie op onze aanvraag voor omzetting reservering in subsidie, eind 2014)	€ 6.500.000	€ 7.346.250 (deel middelen Nota Ruimtegelden, uitgave overige deel na 2017)	€ 5.100.000

Regiocontract Zutphen

Programma	Provincie	Derden	Gemeente
Duurzame economie	€ 1.450.000 2 ^e tranche: € 1.637.500	€ 3.650.000	€ 201.600
Vitale steden en dorpen	€ 3.500.000	€ 9.220.000	€ 1.500.000
Cultuur en landschap	€ 4.460.000	€ 1.490.000	€ 87.000
Sociale kracht	€ 1.390.000 2 ^e tranche: € 1.000.000	€ 90.000 2 ^e tranche: € 30.000	€ 256.000 2 ^e tranche: € 970.000

K) Gebiedsgerichte programma's

Programma Leesten-Oost

Inleiding

Leesten-Oost is een nieuwbouwlocatie. In het 'Ontwikkelingsplan Leesten-Oost 1998' is aangegeven dat het gebied Leesten-Oost vanaf 2000 met spoed in ontwikkeling wordt genomen om de continuïteit van de woningbouw in Zutphen te kunnen waarborgen. Binnen de herziene woningbouwprogrammering is besloten prioriteit te geven aan Leesten-Oost (mei 2011).

Context en achtergrond

Het totale nog te realiseren woningbouwprogramma voor Leesten-Oost is opgenomen in de notitie Gebiedsexploitatie en gaat uit van een netto toevoeging van 693 woningen (per 1-1-2014). Het betreft een afgewogen geheel van rijwoningen, twee-onder-een-kappers en vrijstaande woningen. Variërend in type en prijsklasse. Toen de gemeente de gronden van ontwikkelaars aankocht, bedongen de ontwikkelaars het recht om op deze gronden woningen te mogen realiseren. Dit (in de koopovereenkomst van de grond contractueel vastgelegd) recht heet een bouwclaim. Op bijna het gehele gebied rusten bouwclaims, terwijl de grond eigendom is van de gemeente. De gemeente heeft alleen de vrije beschikking over de gronden aan de zuidzijde. Hier worden sinds december 2013 kavels voor particulier opdrachtgeverschap uitgegeven, met optimale vrijheid (in kavelgrootte als in woning) voor de kopers.

Programmadoelen

Het doel van het programma Leesten-Oost is het ontwikkelen van een woonwijk, met een leefbare woonomgeving voor de (toekomstige) bewoners. De ambities zijn samen te vatten in de steekwoorden duurzame ontwikkeling, landschap als drager, beeldkwaliteit en gebruikskwaliteit, eigen identiteit en het benutten van de ligging op de overgang van stad en landschap. Tevens moet er plaats zijn voor voorzieningen zoals een winkelcentrum, een school en recreatiemogelijkheden voor jong en oud.

Concreet leidt dit tot de volgende subdoelen:

- bestaande landschappelijke elementen meenemen in stedenbouwkundige opzet (de laken, lanen, akkers en enken);
- behoud van de middeleeuwse houtwal;
- cultuurhistorische waarde integreren in het stedenbouwkundig plan;
- integraal waterbeheer: gescheiden systeem en vasthouden van water in gebied;
- langzaam verkeer stimuleren, autoluw ontwerpen, geen ruimte voor doorgaand verkeer, stimuleren fietsverkeer door directe (hoofd)fietsverbindingen aan te leggen naar o.a. centrum Zutphen;
- hoge beeldkwaliteit (integratie/afstemming stedenbouwkundig ontwerp, architectuur en inrichting openbaar gebied);
- ruimte bieden aan wonen, voorzieningen en kleinschalige werkgelegenheid;
- bieden van een grote verscheidenheid aan woningtypen, ruimte voor flexibele woonvormen, woongroepen en bewonersinitiatieven;
- energieneutraal bouwen

<i>Wat willen we bereiken:</i>	<i>Wat gaan we er voor doen:</i>
Een gevarieerd aanbod van woningen en vraaggericht ontwikkelen	Op een andere wijze te werk gaan (innovatief aanbesteden, herontwikkelen, kaveluitgifte particulier opdrachtgeverschap, op promotiegebied actief blijven).
Duurzame ontwikkeling	Hoger inzetten op energiemaatregelen, De Notitie ‘(stappen naar een ...) Energieneutraal Leesten-Oost’ geeft de kaders die nodig zijn voor een duurzaam Leesten-Oost. Er is besloten om het project LE 6, dat voorziet in de bouw van 42 starterwoningen, energieneutraal te realiseren. De eerste woningen zijn opgeleverd, de reacties van de bewoners zijn zeer positief. De openbare verlichting wordt in LED verlichting uitgevoerd. Voor geheel Leesten-Oost is gekozen voor een hoogwaardige afwerking van de openbare ruimte. Bij de kaveluitgifte wordt een subsidie van 20% op de grondprijs gegeven bij het treffen van duurzaamheidsmaatregelen.
Risico's beheersen	Risicomanagement en de actualisatie van de risico's in Leesten-Oost staat 4-wekelijks op de agenda van het kernteam en op basis van reële risico's nemen we maatregelen.

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

Wonen

De bouwplannen op deze locatie ondervinden afzetproblemen. Om de consument te verleiden toch een woning te kopen, wordt ingezet op differentiatie in het aanbod (energieneutrale woningen, patiobungalows, kavels particulier opdrachtgeverschap). De grond voor de energieneutrale starterswoningen is overgedragen. Begin 2014 zijn de eerste woningen opgeleverd. De rest volgt later in 2014. De kavels voor particulier opdrachtgeverschap zijn sinds december 2013 in de verkoop, evenals de (herontwikkelde) patiobungalows langs de Laak (Laak of laak?). De overige gronden worden herontwikkeld. Daarover lopen gesprekken met de ontwikkelaar. Medio 2014 wordt hier een beslissing over genomen.

Economie

Voor de woon-werk kavels was geen interesse. Deze zijn omgezet naar kavels in particulier opdrachtgeverschap. Wel blijft het mogelijk om te werken aan huis. Er worden mogelijkheden onderzocht om het draagvlak van/voor het winkelcentrum te vergroten.

Promotie/communicatie

Er is een overkoepelend communicatieplan Leesten-Oost, met daaronder een apart communicatieplan voor de 42 energieneutrale starterwoningen en een communicatieplan voor de sociale media.

De website www.leestenistop.nl en de website www.hetberghege.nl zijn in de lucht. Daarnaast is er een wooninformatiecentrum. In dit informatiecentrum kunnen belangstellenden informatie over de wijk en de woningen krijgen. De vrijwilliger die hier werkt is ook actief op het gebied van sociale media (Twitter en Facebook).

Programma Rivier in de stad

Inleiding

In april 2012 hebben de provincie Gelderland en de gemeente Zutphen een stadscontract afgesloten over het prioritair programma Rivier in de stad. Met dit programma voor het gebied van De Hoven tot de Zutphense binnenstad willen de gemeente en de provincie beide stadsdelen meer met elkaar verbinden. Rivier in de stad omvat plannen voor de IJsselkade, de verbinding van de kade met de binnenstad en met de Hoven en voor de uiterwaarden, voor wegen en pleinen, maar ook voor bijvoorbeeld het verkeer en de woonomgeving in De Hoven. Allemaal voor een betere beleving van de stad en de rivier.

Context en achtergrond

Het programma Rivier in de stad is voortgekomen uit het programma IJsselsprong en de Binnenstadvisie. De provincie blijft primair verantwoordelijk voor de groene en grijze opgave in het programma IJsselsprong. Rijk, provincie en waterschap voor de blauwe. De gemeentelijke opgaven langs de IJsselkade en de verbinding van de IJsselkade met de binnenstad en Noorderhaven ter uitvoering van de binnenstadvisie zijn ook ondergebracht in het programma Rivier in de Stad.

Programmadoelen

Doelstelling Rivier in de stad (bron: stadscontract 2012 – 2015, binnenstadvisie en collegeakkoord):

1. Verbeteren van het woon- en leefklimaat in De Hoven en de IJsselkade en omgeving.
2. Verbeteren van de fysieke verbinding tussen de binnenstad, Noorderhaven, de IJsselkade en De Hoven en het versterken van de relatie tussen binnenstad, de Berkel en De Hoven.
3. Verbeteren van de verkeersontsluiting rond de IJsselkade en anticiperen op de aanleg van de rondweg langs de Hoven, bevorderen van de doorstroming van snelverkeer en bieden van veilige- en aantrekkelijke routes voor langzaam verkeer.
4. Realisatie van een aantrekkelijk verblijfsgebied langs de IJsselkade voor bewoners, recreanten, bedrijven en instellingen en daarmee het vestigingsklimaat bevorderen. De binnenstadvisie stelt 'het versterken van de IJsselkade als boulevard en entree naar de binnenstad'.
5. Verhogen van de ecologische en recreatieve waarde van de IJssel en uiterwaarden en daarmee bevorderen van vrijetijdseconomie
6. Behoud van riviergeveiligheid van de IJssel
7. Waar mogelijk innovatieve en duurzame oplossingen toepassen.
8. Beschermen en waar mogelijk zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

Wat willen we bereiken:

Bewoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de leefbaarheid in hun omgeving en geven als rapportcijfer een 7,0

Behoud en toename van het bezoekersaantal in Zutphen (was 667.000 in 2010)

Bewoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de verkeersveiligheid en toegankelijkheid in hun omgeving en geven als rapportcijfer een 7,0

Behoud en toename van (nieuwe)vestiging van bedrijven en instellingen langs de IJsselkade

Toename van passanten langs de IJsselkade en de aanloopstraten naar de binnenstad

Realisatie van een aantrekkelijk verblijfsgebied voor bewoners, recreanten en passanten

Wat gaan we er voor doen:**2014 en 2015:****IJsselkade:**

- Verdere uitvoering herstel historische kademuur;
- Aankoop en sloop van de kiosk;
- Uitwerking ontwerp en start herstructurering IJsselkade Zuid, herinrichting rijbaan IJsselkade en verfraaiing Berkelmonding.

Riviermaatregel Oostoever:

- Uitwerking businesscase riviermaatregelen in overleg met betrokken overheden;

Marspoortstraat en Groenmarkt:

- Herinrichting verbinding binnenstad – IJsselkade via Marspoortstraat en Groenmarkt (Marspoortstraat wordt gefinancierd via investeringsimpuls);

Glastuinbouw:

- Besluitvorming over haalbaarheid en facilitering van clustering glastuinbouw De Hoven;

Wijkontwikkelingsplan De Hoven:

- Vaststelling van het wijkontwikkelingsplan De Hoven en uitvoering van eerste deel maatregelen;

Tichelbeeksewaard:

- Start uitvoering maatregelen natuur en recreatie in Tichelbeekse waard
- Schetsontwerp verbinding langzaam verkeer via IJsselbrug en ontsluiting uiterwaarden.

Groene dorpsranden:

- Planontwikkeling en start uitvoering aanleg groene dorpsranden als overgang van dorp De Hoven naar buitengebied

2016 en 2017:**IJsselkade:**

- Afronding herstructurering en herinrichting IJsselkade Zuid (tot aansluiting met Marspoortstraat),
 - Afronding vernieuwing Berkelmonding;
 - Afronding aansluiting IJsselkade – Marspoortstraat;
-

-
- Afronding herinrichting rijbaan IJsselkade;
 - Uitwerking ontwerp en start uitvoering herinrichting IJsselkade Noord

Riviermaatregel Oostoever:

- Uitvoering riviermaatregelen Oostoever (verlagen IJsselkade en vergraven onderdoorgang stadsbrug) na oplevering onderdoorgangen spoor;

Groene dorpsranden:

- Groene dorpsranden herinrichten als overgang tussen dorp De Hoven en het buitengebied (financiering via GGO)

Tichelbeeksewaard:

- Versterken natuur en recreatie
-

Waar staan we nu en wat is het toekomstbeeld?

Gerealiseerd eind 2014:

- Het Masterplan voor het sleutelproject IJsselsprong is afgerond in juni 2012;
- Het Gebiedsplan Rivier in de Stad is vastgesteld door de gemeenteraad in november 2013;
- Het schetsontwerp van de IJsselkade, noord- en zuidzijde, binnen- en buitendijks is vastgesteld in februari 2014;
- De structuurvisie voor IJsselsprong Middengebied is vastgesteld door de gemeenteraden van Brummen en Zutphen in februari en maart 2014;
- Er zijn diverse onderzoeken verricht naar de mogelijkheden en haalbaarheid van de rivierverruiming bij de IJsselkade: Het werkschrift Rivierverruiming Oostoever IJsselkade van het Deltaprogramma Rivieren - juni 2012, Technische uitwerking, risico's en prijsconsequenties in opdracht van gemeente Zutphen (2013-2014) en een risicosessie met betrokken partijen (2014);
- Een ideeënboek voor de herinrichting van de Kanonsdijk, Weg naar Voorst en verbinding met de uiterwaarden en de stad Zutphen;
- Een schetsontwerp voor de Tichelbeeksewaard (2014)
- Een wijkontwikkelingsplan voor De Hoven (2014)

Economie

- Betrekken van bestaande bedrijven en instellingen langs de IJsselkade. Faciliteren van kansen voor (nieuw) ondernemerschap
- Kade inrichten als aantrekkelijker verblijf- en ontmoetingsplek voor bewoners en toeristen, waarbij planning van herinrichting (havenstraat) samenhangt met uitvoering spoor- onderdoorgang.(2016 e.v.)
- Lokale initiatieven die bijdragen aan de realisatie van het programma waar mogelijk faciliteren
- Kade opnemen in de economische- en historische routing

Infrastructuur

- De provincie legt in 2016/2017 een nieuwe rondweg N345 De Hoven aan. De gemeente zorgt voor de verbinding van deze rondweg met de stadsbrug via de Kanonsdijk. De bestaande Weg naar Voorst en Kanonsdijk worden na aanleg van de rondweg afgewaardeerd tot lokale wegen;
- Een goede doorstroming van het verkeer en een aantrekkelijke route voor het langzaam verkeer langs de IJsselkade;
- Langzaamverkeersverbindingen tussen binnenstad en IJsselkade, IJsselkade en Noorderhaven, IJsselkade en De Hoven;
- Op basis van het Wijkontwikkelingsplan verbeteren van leefbaarheid in De Hoven;
- Recreatieve routes via Tichelbeeksewaard en groene randen.

Wonen

- Aantrekkelijke pleinfunctie en uitzichtpunten langs de Kanonsdijk en Weg naar Voorst die De Hoven verbinden met Tichelbeeksewaard en IJssel (gekoppeld aan afwaardering van deze twee wegen);
- Maximaal 300 woningen tot 2030 in De Hoven via organische groei (vanaf 2018);
- Herstructureren glastuinbouw indien ondernemer initiatief hiertoe neemt;
- Inrichting van groene dorpsranden De Hoven.

Sociaal

- Planvorming in het kader van wijkontwikkelingsplan in overleg met bewoners De Hoven;
- Kade als verblijf- en ontmoetingsplek voor bewoners en toeristen.

Duurzaamheid

- Behoud en versterking van de beleving van natuur- en cultuurhistorische waarden langs de IJssel;
- Innovatieve maatregelen te koppelen aan de projecten.

Financiële begroting

Verantwoording Financiële begroting

Financiële situatie

De financiële begroting is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De basis van de strategische agenda is het financieel perspectief tot en met de voorjaarsnota 2014 en op de Meicirculaire. Tijdens de behandeling van de voorjaarsnota en de gevolgen van de meicirculaire is een financieel perspectief geschetst met de actualiteit van dat moment. Op onderdelen heeft voortschrijdend inzicht geleid tot bijstellingen ten opzichte van de voorjaarsnota.

De financiële uitdaging blijft onverkort aanwezig de komende jaren. De opgave om de begroting de komende jaren gezond te houden is niet gering. Zoals in de voorjaarsnota is aangekondigd ligt er ook voor de komende periode een forse opgave om de begroting structureel sluitend te maken en te houden. De decentralisatie van taken op gebied van de Jeugdzorg, AWBZ en de uitvoering van de participatiewet vormen een omvangrijke operatie voor gemeenten. De Eerste Kamer heeft met de drie grote hervormingen in het sociaal domein ingestemd. Hiermee zijn de drie wetten van kracht.

In onderstaand overzicht is het meerjarig perspectief voor de jaren 2015-2018 weergegeven. Hier is als uitgangspunt genomen de strategische agenda 2014 en de al genomen besluiten.

Het meerjarig beeld van de strategische agenda 2015 is als volgt:

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Saldo strategische agenda 2014	-1.000.000	-1.400.000	-2.600.000	-2.600.000
Gevolgen septembercirculaire 2013	-200.000	-600.000	-800.000	-800.000
Gevolgen incidentele dekking koersdocument			-200.000	-200.000
Bezuinigingen 2015 – 2017	800.000	1.545.000	1.545.000	1.545.000
Inzet structurele reserves	400.000	455.000	455.000	455.000
Saldo na bezuinigingsdocument	0	0	-1.600.000	-1.600.000
Gevolgen meicirculaire 2014	990.000	756.000	651.000	155.000
Stelpost Algemene Uitkering	-750.000	-500.000	-1.000.000	-1.000.000
Nieuw beleid voorjaarsnota 2014	-227.800	-236.100	-319.200	-342.400
Saldo voorjaarsnota 2014	12.200	19.900	-2.268.200	-2.787.400
Bestaand beleid	-12.200	5.600	674.800	-35.800
Saldo strategische agenda 2015	0	25.500	-1.593.400	-2.823.200

Uitkeringen uit het Rijk

Gemeentefonds

Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de gegevens van de meicirculaire 2014 Gemeentefonds. Deze circulaire wordt gezien als één van de belangrijkste van de afgelopen decennia. Dit komt vooral door de instelling van het deelfonds sociaal domein als gevolg van de 3D-operatie. Het deelfonds sociaal domein maakt ingaande 2015 onderdeel uitmaakt van de uitkering uit het Gemeentefonds, doch wettelijk gezien wordt het een onderdeel van de algemene uitkering met een tijdelijke bijzondere uitkeringsstatus. Dit deelfonds is door deze aparte status gedurende de jaren 2015, 2016 en 2017 geormerkt. De te ontvangen middelen van dit deelfonds moeten aangewend worden voor de reguliere uitvoering van activiteiten binnen de 3D-operatie.

Het zgn. groot onderhoud van het gemeentefonds, ook wel ‘herijking clusters’ genoemd, leidt tot een gewijzigd verdeelstelsel. De reden van het groot onderhoud komt er kort gezegd op neer dat de verdeling van de middelen (via de algemene uitkering) niet meer goed aansluit op de kosten die de gemeenten maken. Beoogd wordt deze scheefgroei

nu tegen te gaan. De effecten van de eerste tranche ervaren we in 2015. De tweede tranche volgt ingaande 2016. Deze maatregel was overigens begin 2013 door Het Rijk in de ijskast gezet en eind 2013 onaangekondigd er weer uitgehaald. Het resultaat van deze operatie betekent voor Zutphen namelijk een structureel nadeel van € 350.000. Afgerond is dit € 8 per inwoner. Uit de meicirculaire blijkt nu een opbouw in twee jaren. Dit houdt in dat we in 2015 nog € 175.000 ontvangen via een zgn. suppletie-uitkering.

Gelet op de vele onzekerheden (bezuinigingen van het rijk) die ons nog staan te wachten is een ‘stelpost verrekeningen algemene uitkering’ opgenomen in de begroting 2015 ter grootte van € 750.000. Deze stelpost is expliciet bedoeld voor het opvangen van kortingen op de algemene uitkering. Voor de jaren 2016 tot en met 2018 is jaarlijks eveneens een stelpost opgenomen.

Meerjarige ontwikkelingen Algemene Uitkering

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Inkomsten- en uitgavenmaatstaf	41.732.100	41.932.600	41.652.400	41.157.900
Suppletie-uitkering OZB	-90.300	-72.300	-54.200	-36200
Herijking clusters	175.300	0	0	0
Decentralisatie sociaal domein	38.706.700	38.071.100	36.471.500	35.883.700
Stelpost algemene uitkering	-750.000	-500.000	-1.000.000	-1.000.000
Budgettair neutrale posten	5.438.500	5.438.500	5.438.500	5.403.100
	85.212.300	84.869.900	82.508.200	81.408.500

Rijksbijdrage Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG)

Het Centraal Planbureau heeft de geschatte werkeloosheidsontwikkeling voor 2014 en de geraamde bijstandsvolumes gepubliceerd. Het geschatte aantal werklozen in 2014 is met 8% naar beneden bijgesteld ten opzichte van de schatting van vorig jaar, waarop het voorlopige macrobudget is gebaseerd. Dit leidt waarschijnlijk tot een neerwaartse aanpassing van de BUIG voor 2014 en verder. De reserves WWB/WMO dienen als egaliseringsreserve om tekorten door een lagere bijdrage op te vangen.

Uitgangspunten begroting 2015

Voor de financiële begroting 2015 zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Als basis gelden de ramingen van de oorspronkelijke begroting 2015 inclusief begrotingswijzigingen met structurele effecten tot en met raadsvergadering 8 juli 2014. Eveneens is rekening gehouden met de structurele effecten uit de jaarrekening 2013.
- Voor algemene prijsstijging (inflatiecorrectie) is uitgegaan van 2%. Voor budgetten waar contracten aan ten grondslag liggen, worden de daarvoor gecontracteerde percentages gehanteerd.
In het Centraal Economisch Plan raming (CEP), raming 2014 van het Centraal Planbureau (CPB) is als inflatiepercentage voor 2014 opgenomen 2%. Conform bestendige gedragslijn is voor ramingen betreffende energie, onderhoudscontracten, schoonhouden en uitbestede werkzaamheden op contractbasis waarvoor de contracten reeds zijn afgesloten, uitgegaan van de laatst bekende gegevens.
- Als formatie geldt de toegestane formatie per 1 januari 2015 waarbij rekening wordt gehouden met de uitkomsten van de Kerntakendiscussie, Koersdocument en Bezuinigingsdocument.
- Voor loonkostenontwikkeling per 1 januari 2015 is een percentage gehanteerd van 2% ten opzichte van de begroting 2014.
- Als rente voor reserves en voor kapitaalverstrekkingen is uitgegaan van 3%.
Het percentage van 3 is ontleend aan de rente bij de BNG op 23 juni 2014 voor geldleningen met een looptijd van 25 jaar (lineair) met een renteaanpassing na 10 jaar.

- f) De rente-omslag van de activa per 1 januari 2015 bedraagt 4,7%
- g) De gehanteerde rente bij de grondexploitatie bedraagt 4%
- h) Voor de opbrengst van de onroerende zaakbelasting (OZB) – naast de extra verhoging in het kader van het Koersdocument en voor de tarieven van de hondenbelasting is uitgegaan van een verhoging van de geraamde opbrengst gelijk aan de toe te passen inflatiecorrectie (2%).
Voor de overige leges wordt uitgegaan van een inflatiecorrectie van 2% op geraamde opbrengst. Uitgangspunt voor riool- en afvalstoffenheffing is volledig kostendekkend. Dit uitgangspunt vormt een bestendige gedragslijn.
- i) Voor de zogenaamde ‘open eind’ regelingen zijn reële ramingen opgenomen.
- j) De uitgaven waarvan de BTW compensabel is via het BTW-compensatiefonds of ondernemers BTW betreffen, is exclusief BTW geraamd.
- k) Het (voorlopig) aantal inwoners per 31 december 2013 bedraagt 47.240. Op basis hiervan voor het aantal inwoners per 1 januari 2015 uitgaan van 47.300.

In meerjarig perspectief is uitgegaan van bestaand beleid rekening houdende met de uitkomsten van de Kerntakendiscussie en Koersdocument, aangevuld met aangekondigde bezuinigingen vanuit het rijk en uitkomsten van de meicirculaire 2014.

Overzicht meerjarenbegroting 2015-2018

(bedragen x €1.000)

	Rekening 2013	Begroting 2014 primitief	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Bestaand beleid structureel	-127.625	-135.099	-154.729	-153.750	-151.952	-151.556
Bestaand beleid incidenteel		-109	-216	-88		
Bezuinigen/Kerntaken/koersdocument structureel		10.769	5.184	5.622	5.622	5.622
Totaal Lasten	-127.625	-124.439	-149.762	-148.216	-146.330	-145.884
Baten						
Bestaand beleid structureel	130.465	126.411	147.205	146.641	144.117	143.515
Stelpost uitkeringen uit het Rijk		-1000	-750	-500	-1.000	-1.000
Bestaand beleid incidenteel		205	953	28		
Bezuinigen/Kerntaken/koersdocument structureel		1.373	684	684	684	684
Totaal Baten	130.465	126.989	148.091	146.852	143.801	143.199
Exploitatieresultaat	2.840	2.550	-1.670	-1.364	-2.529	-2.685
mutaties reserves structureel	-1.853	1567	2.958	3.004	2.268	162
mutaties reserves i.v.m. kerntaken/koersdocument		-257	-300	-300	-300	-300
Mutaties reserves incidenteel		-2660	-988	-1.314	-1.032	
Saldo van het programma	987	1.200	0	26	-1.593	-2.823

Overzicht baten en lasten en resultaatbepaling

(bedragen x €1.000)

Omschrijving		Rekening 2013			Begroting 2014			Begroting 2015		
Programma's		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1	Bestuur	6.787-	909	5.878-	6.730-	975	5.755-	6.655-	987	5.668-
3	Veiligheid	7.260-	1.537	5.723-	5.586-	313	5.272-	5.272-	202	5.070-
4	Verkeer en vervoer	2.258-	2.023	235-	2.528-	2.096	432-	2.328-	2.155	173-
5	Beheer openbare ruimte	10.093-	651	9.442-	8.780-	494	8.286-	9.316-	523	8.793-
6	Ruimtelijke ordening en wonen	10.955-	7.341	3.614-	14.019-	11.125	2.894-	10.951-	8.420	2.531-
7	Economische zaken en toerisme	4.025-	5.346	1.321	4.015-	3.205	810-	4.318-	3.410	909-
8	Natuur en milieu	10.881-	10.256	625-	10.535-	9.616	919-	10.667-	9.479	1.188-
9	Sport	2.502-	723	1.779-	2.389-	815	1.574-	2.438-	821	1.617-
10	Onderwijs, jeugd en jongeren	7.908-	1.535	6.373-	8.869-	1.241	7.628-	24.384-	1.355	23.029-
11	Kunst en cultuur	6.904-	929	5.975-	6.660-	807	5.853-	6.335-	791	5.544-
12	Welzijn en gezondheidszorg	11.637-	262	11.375-	11.858-	16	11.842-	21.632-	8	21.624-
13	Sociale zaken	40.308-	34.213	6.095-	38.293-	31.706	6.588-	41.850-	19.511	22.339-
Totaal programma's		121.518-	65.725	55.793-	120.261-	62.408	57.853-	146.146-	47.661	98.485-
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>										
	Geldleningen	79-	1.912	1.833	77-	2.159	2.082	76-	2.237	2.161
	Effecten	189-	1.060	871	207-	655	448-	213-	787	574
	Belastingen	1.175-	8.208	7.033	1.187-	8.518	7.331	1.198-	8.739	7.540
	Algemene uitkering	-	49.427	49.427	-	50.047	50.047	-	85.212	85.212
	Algemene baten en lasten	3.036-	3.011	25-	2.445-	3.159	714	1.986-	3.456	1.364
	Kostenplaatsen	1.628-	1.122	506-	-	-	-	-	-	-
Totaal Alg. dekkingsmiddelen		6.107-	64.740	58.633	3.916-	64.538	60.622	3.473-	100.430	96.957
<u>Onvoorzien</u>		-	-	-	219-	-	219-	142-	-	142-
Totaal saldo van baten en lasten		127.625-	130.465	2.840	124.396-	126.946	2.550	149.761-	148.091	1.670-
<u>Mutaties reserves</u>										
1	Bestuur	41-	218	177	-	-	-	-	-	-
3	Veiligheid	249-	231	18-	338-	230	108-	46-	-	46-
4	Verkeer en vervoer	100-	21	79-	100-	10	9	100-	26	74-
5	Beheer openbare ruimte	54-	772	718	38-	44	6	173-	80	93-
6	Ruimtelijke ordening en wonen	1.052-	1.886	834	184-	967	783	164-	484	321
7	Economische zaken en toerisme	1.807-	593	1.214-	391-	277	11	263-	324	61
8	Natuur en milieu	1.453-	838	615-	120-	78	4	74-	182	109
9	Sport	425-	264	161-	478-	164	31	491-	568	77
10	Onderwijs, jeugd en jongeren	944-	22	922-	-	273	273	-	383	383
11	Kunst en cultuur	83-	392	309	83-	285	203	90-	326	236
12	Welzijn en gezondheidszorg	1.793-	554	1.239-	665-	48	61	-	731	731
13	Sociale zaken	3.365-	2.700	665-	889-	-	88	-	700	700
	Overige alg dekkingsmiddelen	5.398-	6.420	1.022	5.160-	4.720	44	5.784-	5.051	733-
Totaal reserves		16.764-	14.911	1.853-	8.445-	7.095	1.35	7.183-	8.854	1.670
Resultaat		144.389-	145.376	987	132.841-	134.041	1.200	156.945-	156.945	0

Omschrijving		Begroting 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
<u>Programma's</u>		lasten	Baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1	Bestuur	6.594-	987	5.607-	6.644-	987	5.657-	6.644-	987	5.657-
3	Veiligheid	5.178-	202	4.977-	5.226-	202	5.024-	5.275-	202	5.073-
4	Verkeer en vervoer	2.347-	2.155	192-	2.331-	2.155	176-	2.347-	2.155	192-
5	Beheer openbare ruimte	9.416-	523	8.893-	9.538-	523	9.015-	9.638-	523	9.115-
6	Ruimtelijke ordening en wonen	10.823-	8.315	2.508-	10.751-	8.303	2.448-	10.751-	8.303	2.448-
7	Economische zaken en toerisme	4.318-	2.821	1.497-	4.302-	2.810	1.492-	4.302-	2.815	1.487-
8	Natuur en milieu	10.651-	9.479	1.172-	10.667-	9.479	1.188-	10.651-	9.479	1.172-
9	Sport	2.438-	821	1.617-	2.438-	821	1.617-	2.438-	821	1.617-
10	Onderwijs, jeugd en jongeren	24.147-	1.355	22.792-	23.637-	1.355	22.282-	23.729-	1.355	22.374-
11	Kunst en cultuur	6.255-	791	5.464-	6.255-	791	5.464-	6.255-	791	5.464-
12	Welzijn en gezondheidszorg	22.146-	-	22.146-	22.025-	-	22.025-	22.131-	-	22.131-
13	Sociale zaken	41.021-	19.511	21.510-	40.283-	19.511	20.773-	39.720-	19.511	20.209-
Totaal programma's		145.335-	46.960	98.375-	144.098-	46.937	97.161-	143.882-	46.942	96.939-
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>										
	Geldleningen	76-	2.237	2.161	76-	2.237	2.161	76-	2.237	2.161
	Effecten	213-	568	355	213-	568	355	213-	568	35
	Belastingen	1.198-	8.939	7.740	1.198-	8.939	7.740	1.198-	8.939	7.741
	Algemene uitkering	-	84.870	84.870	-	82.508	82.508	-	81.409	81.409
	Algemene baten en lasten	1.253-	3.279	1.921	603-	3.112	1.959	373-	3.104	2.731
	Kostenplaatsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Alg. dekkingsmiddelen		2.740-	99.892	97.152	2.090-	97.363	95.274	1.860-	96.256	94.397
<u>Onvoorzien</u>		142-	-	142-	142-	-	142-	142-	-	142-
Totaal saldo van baten en lasten		148.216-	146.852	1.364-	146.380-	143.801	2.579-	145.934-	143.198	2.684-
<u>Mutaties reserves</u>										
1	Bestuur	61-	-	61-	11-	-	11-	11-	-	11-
3	Veiligheid	46-	-	46-	46-	-	46-	46-	-	46-
4	Verkeer en vervoer	100-	26	74-	100-	26	74-	100-	26	74-
5	Beheer openbare ruimte	173-	80	93-	173-	80	93-	173-	80	93-
6	Ruimtelijke ordening en wonen	164-	484	321	164-	424	261	164-	424	261
7	Economische zaken en toerisme	268-	324	56	273-	324	51	278-	324	46
8	Natuur en milieu	74-	182	109	74-	182	109	74-	182	109
9	Sport	466-	568	102	466-	568	102	466-	568	102
10	Onderwijs, jeugd en jongeren	-	383	383	-	383	383	-	383	383
11	Kunst en cultuur	90-	246	156	90-	246	156	90-	246	156
12	Welzijn en gezondheidszorg	-	720	720	-	718	718	-	719	719
13	Sociale zaken	-	736	736	-	825	825	-	915	915
	Overige alg dekkingsmiddelen	5.784-	4.865	920-	5.784-	3.841	1.943-	5.534-	2.930	2.605-
Totaal reserves		7.224-	8.614	1.390	7.179-	8.116	937	6.934-	6.796	138-
Resultaat		155.440-	155.466	26	153.559-	151.917	1.593-	152.868-	149.995	2.823-

Overzicht meerjarige incidentele baten en lasten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018	
	lasten	baten	Lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Programma 6 Ruimtelijke ordening en wonen								
Uitvoering Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)	38.800-	38.800	600-	600				
Regeling geldelijke steun huur	16.100-	16.100	11.600-	11.600				
Binnenstadsmanagement	6.800-	6.800						
Subsidie voor dagbesteding	55.000-	55.000						
Bijdrage plattelandshuis	23.400-							
MFC Waterkwartier	60.000-		60.000-					
Programma 7 Economische zaken en toerisme								
Huurcompensatie Ministerie van Justitie		593.300						
Citymarketing	16.000-	16.000	16.000-	16.000				
Programma 12 Welzijn en Zorg								
Bijdrage huur GGD		8.000						
Financiering en algemene dekkingsmiddelen								
Dividend NUON		218.600						
TOTAAL	216.100-	952.600	88.200-	28.200	0	0	0	0
Saldo Baten en lasten:		736.500		-60.000		0		0

Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen

Reserves

bedragen x € 1.000

Omschrijving	saldo begin 2015	vermeer- deringen 2015	vermin- deringen 2015	saldo eind 2015	vermeer- deringen 2016	vermin- deringen 2016	saldo eind 2016	vermeer- deringen 2017	vermin- deringen 2017	saldo eind 2017	vermeer- deringen 2018	vermin- deringen 2018	saldo eind 2018
A. Algemene reserves	11.498	2.161	16	13.643	2.161	204	15.600	2.161		17.761	2.161	0	19.921
B. Reserves dekking kapitaallasten	15.139	856	2.249	13.756	836	2.172	12.420	841	1.834	11.427	846	1.215	11.059
C. Egalisatiereserves	15.521	45	1.538	14.027	45	1.576	12.496	45	1.666	10.875	45	1.757	9.163
D. Reserves grondbedrijf	1.806	0	0	1.806	0	0	1.806	0	0	1.806	0	0	1.806
E. Overige bestemmingsreserves	28.440	4.122	5.061	27.500	4.183	4.662	27.021	4.133	4.116	27.038	3.883	3.825	27.069
Totaal reserves	72.403	7.183	8.854	70.733	7.224	8.614	69.344	7.179	7.116	68.907	6.934	6.796	69.045

Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Omschrijving	saldo begin 2015	vermeer- deringen 2015	vermin- deringen 2015	saldo begin 2016	vermeer- deringen 2016	vermin- deringen 2016	saldo begin 2017	vermeer- deringen 2017	vermin- deringen 2017	saldo begin 2018	vermeer- deringen 2018	vermin- deringen 2018	saldo eind 2018
A. Verplichtingen verliezen, risico's	2.941	175	0	3.116	175	0	3.291	175	0	3.466	175	0	3.641
B. Grondbedrijf	31	0	0	31	0	0	31	0	0	31	0	0	31
Totaal voorzieningen	2.971	175	0	3.146	175	0	3.321	175	0	3.496	175	0	3.671

Mutaties Begroting 2015 vs. Jaarschijf 2015 SA 2014

Programma	Raming 2015 SA 2014-2017	Begr.wijz. 2014 Structureel	Bezuinigingen 2015-2017 Raad 10 maart 2014 (gedeeltelijk)	Prijs- indexering	Overige en Autonome ontwikkeling 2014	Voorstellen VJN 20 juni structureel	Decentralisatie sociaal domein	Diversen	Raming 2015 SA 2015- 2018
Kostenplaatsen	0		87.466	-73.558	134.296			-148.204	0
1	-5.662.700	2.500		-1.026	-59.096			52.322	-5.668.000
3	-5.334.200			-116.272	296.300			38.972	-5.115.200
4	-505.500	223.500		34.196	0			1.004	-246.800
5	-8.400.400	-223.500	170.000	-73.072	-231.300	-96.360		-30.568	-8.885.200
6	-2.045.300		-57.466	18.784	-245.000			118.282	-2.210.700
7	-929.100	-300		22.641	27.436			31.523	-847.800
8	-947.100			15.614	-142.547			-5.767	-1.079.800
9	-1.561.700		50.000	-5.814	-32.136			9.950	-1.539.700
10	-7.236.100			-24.177	-918		-15.274.972	-110.333	-22.646.500
11	-5.261.340	-4.700		-40.436	19.947			-21.971	-5.308.500
12	-12.521.200	2.500	300.000	-46.396	737.141		-9.259.636	-106.209	-20.893.800
13	-7.476.200		100000	900	-91440		-14172069	-391	-21.639.200
15	56.865.800		50.000	360.854	-795.400		38.706.677	893.269	96.081.200
Totaal	-1.015.040	0	700.000	72.238	-382.717	-96.360	0	721.879	0

Nieuw Beleid

Programma	Omschrijving	Structureel/ incidenteel	2015	2016	2017	2018
Programma 1. Bestuur	Bijdrage aan de regio Stedendriehoek	S		47.000	47.000	47.000
Programma 5. Beheer openbare ruimte	Meerjarig vervangingsplan Openbare verlichting 2015 - 2031	S	37.800	57.900	56.600	55.300
	Binnenstad- en centrumvoorzieningen (alternatief project Basseroord)	S	58.700	85.400	83.300	81.200
	Meerjarig onderhoudsplan Oude IJsselbrug en overige civieltechnische kunstwerken	S	29.100	48.800	47.900	47.000
Programma 13 Sociale Zaken	Nazorg ex-gedetineerden	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	TOTAAL		125.600	239.100	234.800	230.500

Overzicht Investerings

De investeringen in 2015 zien er op begrotingsbasis als volgt uit.

Pr.	omschrijving object	Investering	kapitaallasten			
		2015	2015	2016	2017	2018
	VJN 2014					
5	Meerjarig vervangingsplan openbare verlichting 2015-2031	671.000	37.800	57.900	56.600	55.300
5	Binnenstad- en centrumvoorzieningen (v.h. Brasserood/overwelling)	902.000	58.700	85.400	83.300	81.200
5	Meerjarig vervangingsplan bruggen 2015-2031	643.000	29.100	48.800	47.900	47.000
	Nieuw SA 2015					
8	Gemeentelijke rioleringsplan	1.000.000	43.300	43.300	43.300	43.300
15	Vervanging bedrijfsmiddelen Stadsbedrijven	503.100	81.900	87.200	85.000	82.700
15	Vervanging diverse automatiseringsmiddelen	310.000	82.200	84.500	82.200	79.900
	TOTAAL	4.029.100	333.000	407.100	398.300	389.400

Toelichting Investerings

Meerjarig vervangingsplan Openbare Verlichting 2015-2013

(programma 5. Openbare Ruimte)

Inleiding

De openbare verlichting in de gemeente Zutphen is sterk verouderd. Er is een inventarisatie gemaakt en hieruit blijkt dat er veel lichtmasten aan vervanging toe zijn. Er is tot 2031 een vervangingsschema opgesteld, waarbij tweejaarlijks een krediet wordt gevraagd. Met dit krediet worden geplande vervangingen gerealiseerd met oog voor nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Indien mogelijk kunnen de energielasten nog verder teruggedrongen worden.

Financiën

Voor de uitvoering van genoemde werkzaamheden in 2015 is een krediet van € 671.000 noodzakelijk. De kapitaallasten bedragen voor 2015 € 38.000 en lopen naar 2018 op tot een bedrag van € 55.000.

Binnenstad- en centrumvoorzieningen

(prog. 5. Beheer Openbare Ruimte)

Inleiding

Dit voorstel betreft een vervangend voorstel voor het project Brasseroord/Overwelving en strekt er toe om zoveel mogelijk doelen, maatschappelijke effecten en resultaten zoals genoemd in het programma Binnenstad- en Centrumvoorzieningen uit het Stadscontract te bereiken door bundeling van een aantal op binnenstad en omgeving gerichte projecten. De projecten haken beleidsmatig aan bij de Binnenstadvisie en sluiten functioneel grotendeels ook aan bij de programma's voor Noorderhaven en RIDS.

Financiën

Voor dit onderdeel van het project Brasseroord/Overwelving is een krediet van € 902.000 noodzakelijk. De kapitaallasten bedragen voor 2015 € 58.700 en lopen naar 2018 op tot een bedrag van € 81.200.

Inleiding

De riolering in Zutphen kent een economische en technische levensduur van circa 40 jaar. Na deze periode wordt – als na het uitvoeren van video-inspecties noodzakelijk blijkt te zijn – de riolering vervangen. In sommige gevallen kan het voorkomen dat de riolering eerder wordt vervangen door bijvoorbeeld inbreidingsplannen, meeliften met werken uitgevoerd door derden etc. Basis voor vervanging is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. Het v-GRP kent een looptijd van 5 jaar.

Financiën

Op basis van het in 2010 vastgestelde Verbreed GRP dient voor 2015 een krediet beschikbaar te worden gesteld. Voor 2015 wordt in de begroting uitgegaan van een investeringsbedrag van €1mln. De kapitaallasten op basis van een 40-jarige, 3% annuïteit bedragen € 43.262,-. Deze kapitaallasten komen ten laste van de Reserve verouderde riolering, die wordt gevoed door de rioolheffing van eigenaren van woningen etc.

Vervanging bedrijfsmiddelen Stadsbedrijven**(programma 15. Bedrijfsvoering)****Inleiding**

Een aantal bedrijfsmiddelen staat gepland om vervangen te worden. Door de afdeling Stadsbedrijven is een meerjarig vervangingsschema opgesteld, waaruit blijkt dat de technische levensduur van de betreffende bedrijfsmiddelen is bereikt.

Financiën

Het totaal van de vervanging omvat een bedrag van € 503.100. De kapitaallasten op basis van afschrijving variërend van 6 tot 13 jaar en 3% rente (2015 half jaar) bedragen € 81.900. Deze kapitaallasten komen ten laste van de Reserve vervanging bedrijfsmiddelen Stadsbedrijven.

Inleiding

Voor 2015 zijn diverse vervangingsinvesteringen gepland. Volgens het vervangingsschema worden verschillende servers (€ 150.000), mobiele telefoons (€ 30.000), werkplekken (€ 80.000) en uitbreiding software en meerjarige licenties (€ 50.000) vervangen.

Financiën

Het totaalbedrag van de vervangingsinvesteringen bedraagt € 310.000. De kapitaallasten hiervan bedragen op basis van afschrijving in 4 jaar en 3% rente (2015 half jaar) € 82.200. Deze komen ten laste van de Reserve kantoorautomatisering.

Berekening EMU-saldo

<i>(alle bedragen x €1.000)</i>		2014	2015	2016
Omschrijving		Volgens realisatie tot en met sept. 2014, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2015	Volgens meerjarenraming in begroting 2015
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	12.597	-1.670	-1.415
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	8.036	6.785	6.785
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	178	175	175
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	29.493	4.029	4.029
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	2.642	3.474	65
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	3.903		
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	421	62	62
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo		-2.558	4.673	1.519

Indeling programma's, producten en subproducten

Programma	Product	Omschrijving	Subproduct
1. Bestuur	001	Bestuur	1 samenwerking regionaal
			2 samenwerking internationaal
			3 bestuursorganen
			4 adviescommissies
	002	Bestuursondersteuning	1 algemene ondersteuning
			2 begroting
			3 tussenrapportages
			4 rekening - jaarverslag
	003	Burgerzaken	1 verkiezingen
			2 burgerlijke stand
			3 gba
	005	Communicatie	1 externe communicatie
			2 interne communicatie
	007	Wijkgericht werken	1 wijkgericht werken
3. Openbare orde en veiligheid	120	Brandweer	1 veiligheid
			2 preventie
			3 bijdrage regionale brandweer
	140	Openbare orde en veiligheid	1 bijzondere wetten
			2 veiligheidszorg algemeen
			3 toezichthouders en boa's
			4 rampenbestrijding
4. Verkeer en vervoer	211	Verkeer	1 verkeerskundige adviezen
			2 bewegwijzering
			3 verkeersmaatregelen
			4 verkeerslichten
	213	Openbaar vervoer	1 openbaar vervoer
			2 vliegveld Teuge
	214	Parkeren	1 parkeren
			2 innen parkeergelden
			3 parkeerpolitie
	222	Havens en kaden	1 havens en kaden
			2 havenbeheer

5. Beheer openbare ruimte	210	Wegen	1	wegen c.a.
			3	waterwerken
			4	openbare verlichting
			5	gladheidbestrijding
	221	Overige watergangen	1	overige watergangen
	240	Afwatering	1	afwatering
	560	Groen	1	openbaar groen
			3	kapvergunningen
	561	Openluchtrecreatie	1	openluchtrecreatie
	580	Speelgelegenheden	1	speelgelegenheden

6. Ruimtelijke ordening, wonen	004	Vastgoedinformatie	1	kadaster
			2	huisnummers en straatnaamborden
	810	Ruimtelijke ordening	1	bestemmingplannen
			2	ruimtelijke ordening lokaal
			3	ruimtelijke ordening bovenlokaal
	820	Volkshuisvesting	1	uitvoering bws
			2	wet huursubsidie
	821	Overige volkshuisvesting	1	bouw- en woningtoezicht
			2	volkshuisvestingbeleid
			3	woonruimteverdeling
			4	overige aangelegenheden volkshuisvesting
	830	Grondzaken	1	bouwgronden
	835	De Mars	1	de mars

7. Economische zaken en toerisme	310	Gemeentelijke panden	1	verhuurde panden
		gronden	2	verhuurde gronden
	311	Straatmarkten	1	straatmarkten
	320	Economische zaken	1	economisch beleid
			2	bedrijfscontacten
	340	Landelijke eigendommen	1	landelijke eigendommen
	562	Toerisme en recreatie	1	toerisme en recreatie

8. Natuur en milieu	721	Afval	1	huishoudelijk afval
			2	illegaal afval
	722	Riolering	1	riolen en gemalen
			2	straatkolken
	723	Milieu	1	milieubeheer
			2	bodembescherming
			3	natuur- milieu ed./lokale agenda
			4	plagdieren
	724	Begraafplaatsen	1	begraafplaatsen
9. Sport	530	Sport	1	sportaccommodatie
			3	overige sportvoorzieningen
			4	sportbevordering
10. Onderwijs, jeugd en jongeren	420	Onderwijsbestuur	3	onderwijsbestuur
	421	Onderwijshuisvesting	1	huisvestingsbeleid
			2	uitvoering
				huisvestingsprogramma
	422	Lokaal onderwijsbeleid	1	onderwijsverzorging
			2	onderwijsachterstandenbeleid
			3	overige lokale onderwijsvoorzieningen
	423	Volwasseneneducatie	1	volwasseneneducatie
	511	Vormings- en ontwikkelingswerk	1	ontwikkelingssamenwerking
	630	Sociaal cultureel werk	1	welzijnswerk tbv jeugd & jongeren
			2	jeugd- & jongerenwerk
	650	Kinderopvang	1	kinderopvangvoorzieningen
			2	peuterspeelzalen
11. Kunst en cultuur	540	Kunst	1	monumentale kunst
			2	kunstbeoefening
	541	Musea	1	musea
	543	Archief	1	archief
	544	Monumenten	1	monumenten
	545	Archeologie	1	archeologie
	550	Cultuur	1	cultuurvoorzieningen
			2	cultuurbeoefening

12. Welzijn en gezondheidszorg	620	Maatschappelijke zorg	1	gehandicaptenzorg
			2	ouderenzorg
			3	allochtonenzorg
			4	maatschappelijke dienstverlening
	621	WMO	1	wmo
	631	Sociaal Cultureel werk	1	welzijnswerk algemeen
	710	Volksgezondheid	1	algemene gezondheidszorg
			2	jeugdgezondheidszorg
			3	verslavingszorg
			5	destructie

13. Sociale zaken	600	Uitstroombevordering	2	toeleiding werk
	601	WSW	1	wsw
	605	Minimabeleid	2	verbeteren inkomenssituatie
	610	Inkomensvoorziening	1	uitkeringen algemeen

Algemene dekkingsmiddelen	911	Geldleningen	1	geldleningen
	913	Beleggingen	1	effecten en kapitaalbezit
	920	Belastingen OZB	1	gemeentelijke belastingen algemeen
			2	onroerend zaakbelasting
			3	overige belastingen
	921	Uitkeringen gemeentefonds	1	uitkeringen gemeentefonds
	922	Algemene baten en lasten	1	algemene baten en lasten
	990	Kostenplaatsen	1	kostenplaatsen
